Poštnina plačana v gotovini.
Leto XV., štev. 128
Ljubljana, četrtek 7. junija 1934
Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Tretji, ki se smeje

Vsako razdiranje se maščuje. Viden dokaz smo doživeli ob naknadnih občinskih volitvah na Gorenjskem. Ravno tam, kjer smo občutili še nedavno najmočnejše vplive separatistične reakcije, je pri volitvah podlegla nacionalna misel. Gre tu le za lokalen uspeh, toda kdo ve v današnjih časih, kako se bodo razvijale stvari dalje. Vsekakor je jugoslovenska državna misel, ideja jugoslovenskega edinstva, doživela važen memento. To je prvi realni sad našega, specialno slovenskega bojevništva.

V naši ožji slovenski domovini še vedno živijo posledice vzgoje dolgih desetletij. Prihajajo še iz avstrijske dobe in jih je seveda težko premagati preko noči. Strankarska razrvanost prvega desetletja svobode se jih je z uspehom posluževala in odavstrijančenje se ni moglo tako izvesti, kakor bi bil zahteval življenjski interes naše mlade države. Ne bomo obujali spominov na mučni šenčurski proces, na šestdesetletnico Koroščevo, ki je imela razmajati vse nekdanje klerikalne bojevnike k odporu, katerega slovenski klerikalci niso bili zmožni proti dunajskemu režimu, pa so ga hoteli preizkusiti proti Beogradu. Takrat ni uspelo, ker je državna avtoriteta naredila energičen konec.

Te državne avtoritete bi bilo danes še bolj treba. Kajti ljudstvo je takoj spoznalo dobrine državnega reda in odklonilo rovarje, ki so hoteli na svobodnih jugoslovenskih tleh na novo vzpostaviti svoj stari nestrpni režim. Videli smo zdravo državljansko treznost našega ljudstva že ob priliki skupščinskih volitev, ko je abstinenčna parola klavrno odrekla. Še sijajneje je prestal slovenski narod občinske volitve. To je bil pravi kažipot, kako se ima usmeriti naša regionalna politika, da bo v skladu s šestojanuarsko parolo o narodnem in državnem edinstvu.

Naš slovenski narod je hvala Bogu še danes na isti osnovni liniji. Treba je samo pogledati bliže v srce ljudstva. Res pa je, da pri nas še vedno ni zatrt črv boljševedstva in nerganja, ki je že v predvojnih časih bil vir mnogokaterega nacionalnega zla in ki še danes gloda na fronti, katero so ustvarili naši najboljši glasniki, sledeči klicu šestega januarja. To vedo najbolje nekdanji politični monopolisti in zato ni nič čudnega, če z vsemi simpatijami podpirajo strujo, ki želi izpodkopati disciplino nacionalne fronte.

Prav kmalu po Šenčurju je prišla ofenziva proti Sokolstvu. In istočasno z njo afera separatističnih punktacij. Danes pri nas ni mislečega človeka, ki bi ne bil spregledal vzročne zveze med obema akcijama. Obe sta doživeli poraz zaradi zdravega nacionalnega čuta slovenskih množic.

V tej obliki torej ni šlo. Toda nasprotniki jugoslovenske misli niso obupali in niso položili orožja. Vrgli so se z vso silo zopet na podzemno delo ter s tajnimi okrožnicami, a še bolj s sistematičnim širjenjem govoric skušali obdržati skupaj svojo vedno bolj se razhajajočo vojsko. Glavno orožje pri tem jim je bilo obrekovanje in blatenje vseh in vsega v jugoslovenskem taboru, zlasti pa njegovih vidnih predstavnikov.

Kakor loterijski glavni dobitek jim je padlo v naročje bojevništvo. Imeli smo do sedaj dva poskusa. Prva bojevniška združitev je bila v svojih početkih politično neobremenjena. Vsakoletni zbor na Brezjah je spremljala javnost z razumevanjem in simpatijami. Toda kmalu so se našli elementi, ki so idealno nepolitično skupnost izmaličili z defetističnimi tendencami. Državna in nacionalna avtoriteta je bila takrat dovolj močna, da je napravila defetizmu in demagogiji konec.

Prišla pa je repriza, pred katero stoji nacionalno slovenstvo danes, ne da bi si moglo razlagati, kako da je naenkrat mogoče, da se formira brez vseh ovir četa ljudi, ki sme rušiti vse, kar je ideja narodnega edinstva pri nas ustvarila. Prirejajo se shodi, kjer smejo ljudje, katerih imen nikdo ni slišal, kadar je šlo za pozitivno ustvarjanje, metati blato na može, ki so v časih nevarnosti riskirali vrat za misel jugoslovenskega edinstva.

Shodi naših bojevnikov, o katerih legalni dopustnosti si preizkušeni pravniki belijo glavo, so številno obiskani. Kdo bi se čudil temu pri nas? Skandalne senzacije ljudje radi slišijo in jih potem vsak na svoj način uporablja pri svojih omizjih. Posebno pa jih z užitkom poslušajo oni, ki so si poprej enake laži in klevete le skrivaj prišepetavali. Zdaj pa dobijo na bojevniškem shodu potrdilo, da vladajo Jugoslavijo sami lumpi, da so podleži vsi oni, ki se udejstvujejo za jugoslovensko nacionalno politiko. Zato se s takim navdušenjem zbirajo pod bojevniškimi zastavami vsi ostanki punktaštva, zato tako radevolje komandirajo na shode svoje ljudi vsi oni, za katere je Jugoslavija brez vrednosti, ako vsaj v Sloveniji ne morejo vladati izključno oni sami.

Kar pa je najbolj vznemirljivo, je razdvojenost, ki se polašča požrtvovalnih in idealnih nacionalnih ljudi po deželi, ko dan za dnevom vidijo, da se sme to razdiralno početje nemoteno vršiti. Če danes noben preizkušen nacionalni mož ni varen pred pljunkom raznih bojevniških gromovnikov, je naravno, če trpi nacionalna aktivnost, če trpi požrtvovalno delo na osnovi jugoslovenske ideje.

To je pa tudi ono, kar daje punktaštvu upravičen povod, da se smeje v pest.

NOVA FRANCOSKA POBUDA NA RAZOROŽITVENI KONFERENCI

Francija predlaga, naj razorožitvena konferenca nadaljuje svoje delo in izdela razorožitveno konvencijo na podlagi dosedanjih ugotovitev

Ženeva, 6. junija. p. Jugoslovenski zunanji minister g. Bogoljub Jevtić je imel danes daljšo konferenco s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Mnogo pozornosti so zbudili tudi sestanki drugih delegatov, ki so se bavili z vprašanjem, kako naj bi rešili razorožitveno konferenco, ki je zašla v izredno neugoden položaj. Značilno za ženevski položaj je dejstvo, da je Velika Britanija zahtevala že kar čisto določno znižanje francoskih vojaških sil, dovoljenje Nemčiji, da se oboroži, in pripravo terena, da se nemška delegacija zopet vrne v Ženevo. Zaradi teh zahtev so se francoski delegati že snoči nemudoma sestali in zasedali vso noč, davi pa izročili predsedniku razorožitvene konference Hendersonu kar cel nov program dela. **Poučeni politični krogi pravijo, da bo francoska vlada, če se bo razorožitvena konferenca razšla, takoj sklenila pakt o vzajemni pomoči, ki bo vseboval tudi vojaške klavzule z vsemi prijateljicami in zaveznicami Francije. Pakt bo tudi v najkrajšem času podpisan, ker je že stiliziran.**

O resoluciji v nadaljnjem delu, ki jo je francoska delegacija izročila danes Hendersonu, zatrjujejo, **da so se poleg Francije tudi države Male antante izrazile za nadaljevanje razorožitvene konference. Obenem so pritrdile predlogom sovjetskega komisarja za zunanje zadv Litvinova, da bi se konferenca v danem primeru pretvorila v stalen organ za očuvanje splošnega miru.**

Nov francoski predlog

Ženeva, 6. junija. w. Francoska delegacija je opoldne izročila predsedniku razorožitvene konference in delegacijam posameznih držav besedilo resolucije, o kateri je predsedništvo konference razpravljalo na popoldanski seji. *Resolucija tolmači še enkrat stališče Francije, ki obstoja v glavnem v tem, da se mora konferenca nadaljevati.* Glede razorožitve predlaga resolucija naj bo delo konference posvečeno izpopolnitvi prejšnjih proučitev o razorožitvi, objavi vojaških proračunov in izdelavi orožja in vojnega materiala. Glede vprašanja varnosti, ki ga smatra Francija še vedno kot neločljivo od razorožitve, zahteva resolucija, da se takoj poveri kompetentne komisije z izdelavo primernih besedil ki naj bi se tikala izvedbe kontrole in jamstev konvencije, ne da bi prejudicirala pogajanja. Nadalje bi se ta besedila bavila s sklepi regionalnih paktov in z dotočitvijo napadalca.

Načrt resolucije se glasi:

Vpoštevaje razne resolucije, ki naj bi omogočile splošno konvencijo o omejitvi in znižanju oboroževanja je splošni odbor krepko odločen, da brez odlašanja nadaljuje s proučitvijo, ki naj olajša končni uspeh zaradi česar predlaga, da se glede na važnost, ki jo imajo nujne rešitve nekaterih vprašanj, o katerih se je doslej razpravljalo, sprejmejo ti-le sklepi:

Varnost

Ker so rezultati dosedanje razprave na razorožitveni konferenci omogočili v teku lanskega leta razne regionalne sporazume v Evropi o varnosti, poziva splošni odbor politično komisijo, naj vnovič prouči te sporazume na način, ki naj po njegovem mnenju omogoči sklepanje enakih novih sporazumov, ter spravi svoja poročila v sklad s splošno konvencijo. Splošni odbor poziva politično komisijo, naj izpopolni jamstva, ki jih bo smatral za potrebna.

Letalstvo

Splošni odbor poziva svoj letalski odbor, naj takoj prouči vprašanja, ki se nahajajo v resoluciji od 23. julija 1932 v rubriki »Letalske sile« (internacionalizacija civilnega letalstva, prepoved zračnega bombardiranja, znižanje in omejitev števila vojaških letal itd.).

Izdelovanje in trgovina z orožjem

Splošni odbor poziva svoj posebni odbor za vprašanja, ki se nanašajo na izdelovanje in trgovino z orožjem, da takoj nadaljuje proučevanje, vpoštevaje izjave delegacij na seji dne 30 maja, in nato v najkrajšem času predloži splošnemu odboru svoje poročilo.

Vsi ti odbori naj delajo sporedno, predsedništvo konference pa naj nadzira njihovo delo.

Splošni odbor nalaga zatem predsedništvu konference, naj pripravi načrt konvencije, čim ga predsednik skliče k zasedanju. Pri tem naj vpošteva tudi nov: element ki je nastal s predlogom Rusije, da se razorožitvena konferenca izpremeni v stalno konferenco miru. Splošni odbor konference prosi predsednika, naj stavi ruski predlog raznim vladam takoj na znanje.

Seja predsedništva

Na popoldanski seji je francoski zunanji minister Barthou obrazložil francoski načrt. Ameriški delegat Norman Davis je nato predlagal, naj se seja prekine in odgodi do petka, da se omogoči proučitev včeraj in danes postavljenih predlogov za delovni načrt. Švicarski delegat Motta je predlagal, naj se namesto odgoditve takoj imenuje redakcijski odbor, ki bi se mu izročila oba resolucijska načrta kot delovna podlaga. Temu redakcijskemu odboru bi se, ako bi bilo mogoče, v imenu šestih nevtralnih držav predložil posredovalni načrt, ki bi zmanjšal nasprotstva med Hendersonom in Barthoujem. Člani redakcijskega odbora bi bili poleg predsednika in generalnega tajnika ter glavnega poročevalca zastopniki držav, ki so stavili predloge, med njimi Barthou ter delegati Anglije in Italije.

Angleški zastopnik Eden je izjavil, da je bolje, da se ne imenuje redakcijski odbor za pripravo prihodnjih del, temveč da se delegati med seboj do petka razgovorijo o položaju. Predsedstvo se je nato brez sklepa odgodilo do petka dopoldne. Delegacije bodo do tedaj delovale v smislu prilagoditve delovnega načrta s Hendersonom z danes predloženim resolucijskim načrtom Barthouja. Z ozirom na važnost debate o nadaljevanju dela bo seja predsedstva v petek javna. V konferenčnih krogih prevladuje vtis, da je bila današnja seja mnogo bolj zmerna kot včerajšnja, da pa stvarna nasprotstva neizpremenjeno obstojajo dalje in da je ponovna odgoditev samo rešitev iz zadrege.

Varnost nad vse

Pariz, 6. junija. č. Politična javnost posveča mnogo pozornosti viharni debati na včerajšnji seji predsedništva razorožitvene konference. Listi poročajo, da nade v kak uspeh vsak dan pojemajo. Barthou porabi sleherno priliko, da vedno znova poudari francosko stališče glede varnosti, za katero se zavzema tudi že večina evropskih držav. Smatrajo, da je dvoboj med Barthoujem in Hendersonom zaključen in da Francija tudi v bodoče ne bo sprejela resolucije, ki jo je predlagal na včerajšnji seji predsednik razorožitvene konference. Francoska vlada vedno jačje opozarja na razvoj nemško-japonskih odnošajev, ki so baje že tako daleč, da bo v kratkem sklenjena vojaška zveza med obema velesilama. Francozi očitajo Angležem, da nočejo spoznati nevarnosti, ki preti evropskemu miru. Kakor znano, je Barthou izjavil, da je vprašanje varnosti v vseh predlogih, ki jih je prejelo predsedništvo konference, v ospredju, in da francoska delegacija ne more zaradi tega pristati na drugačno formulacijo vprašanja, ker gre za odločitev za varnost ali pa za to, da je to vprašanje sporednega pomena. Francoska delegacija je bila vedno za varnost in v tem pogledu jo podpirajo delegacije 14 držav.

London, 6. junija. AA. »Daily Mail« komentira včerajšnji govor francoskega zunanjega ministra Barthouja in pravi, da odgovarja v celoti resnici. V sedanjih okoliščinah je najvažnejše vprašanje varnosti, ki je pomembnejše kakor vprašanje razorožitve. List smatra, da je Barthou nastopil kot realist in kot nasprotnik prevare.

Anglija išče zvez z Ameriko

Pariz, 6. junija. č. Glede na vesti iz Ženeve zatrjujejo tukajšnji politični krogi, **da se bodo Rusija in države Male antante zavzele za organizacijo miru in varnosti v skladu s francoskim stališčem. Če razorožitvena konferenca tudi na to ne bi pristala, bo vsekakor Anglija kriva eventualnega poloma konference.**

»Paris Soir« je objavil danes poročilo, v katerem ugotavlja, da se je angleška politika v zadnjih dneh nenadno znatno izpremenila. Ko je zunanji minister Simon v Ženevi uvidel, da Francija ne bo popustila, se je vrnil v London in obširno poročal Macdonaldu, katerega je skušal pregovoriti, naj pristane na izpremembo angleškega stališča napram Franciji. Ni znano, ali je uspel, jasno pa je, da se je Anglija nenadoma približala Zedinjenim državam. Nepričakovano je bila sklicana pripravljalna konferenca za pomorsko razorožitveno konferenco in so Angleži povabili nanjo zastopnike Amerike. Angleška diplomacija bo skušala vplivati na ameriško tudi v tej smeri, da bi se Washington odločil in v bodoče sodeloval pri evropskih političnih vprašanjih. Francija, ki je spoznala, da so se Italija, Anglja in Nemčija docela približale med seboj, bo odslej gotovo računala le še na svoje evropske prijatelje in Rusijo.

Simon referira

London, 6. junija. g. Zunanji minister Simon je bil danes od kralja sprejet v avdienci. Na današnji seji ministrskega sveta so razpravljali o kritičnem položaju na razorožitveni konferenci

Odhod Aloisija in Ruždi beja

Ženeva, 6. junija. g. Baron Aloisi je snoči odpotoval iz Ženeve, da se udeleži pogreba svojega brata. Tudi turški in grški zunanji minister sta odpotovala z istim vlakom. Ruždi bej ni mogel več odlagati svojega odhoda, ker mora biti navzoč pri sprejemu perzijskega šaha v domovini. Njegov odhod torej nima nobenega političnega ozadja, ki bi bilo v zvezi z Ženevo.

Rim, 6. junija. w. Ministrski predsednik Mussolini je danes sprejel predsednika saarskega odbora barona Aloisia ter mu čestital, ker je kot predsednik tega odbora omogočil sporazum med Nemčijo in Francijo v tem težkem vprašanju

Konec političnih strank na Bolgarskem

Razen političnih strank bodo razpuščene tudi vse organizacije macedonskih revolucionarjev

Rim, 6. junija. k. Tukajšnji listi so danes objavili kratka poročila iz Sofije, da bo danes ali jutri objavljen odlok nove bolgarske vlade, s katerim bodo razpuščene vse politične stranke in organizacije. Vsak poizkus, da bi se obnovila kakršnakoli organizacija s političnimi smotri, bo proglašen za nezakonit. Bolgarska vlada je med tem odredila aretacijo novih članov makedonske revolucionarne organizacije. Tudi makedonske organizacije bodo razpuščene. V sporazumu z jugoslovensko vlado namerava bolgarska vlada izdati še vse potrebne odredbe, da se absolutno onemogoči tudi tajno delovanje makedonstvujuščih.

Sofija, 6. junija. AA. Na podlagi programa, ki ga je vlada objavila po svojem imenovanju dne 19. maja, je noranji minister izdal uredbo o preureditvi kmečkih občin. Vsaka občina bo štela najmanj 5000 duš. Posamezna naselja bodo oddaljena od občine največ 10 km. Predsednike občin bodo imenovali oblastni ravnatelji. Za ta mesta bo potrebna vseučiliška izobrazba s sodniškim stažem ali z odvetniško prakso. Vlada hoče s tem ublažiti brezposelnost med akademiki in zaposliti pravnike, ki bodo iz državne službe odpuščeni.

Položaj Tatarescove vlade

Spor med prosvetnim in finančnim ministrom zaradi znižanja proračuna — Odstop prosvetnega ministra

Bukarešta, 6. junija. p. Na včerajšnji seji vlade je prišlo do hudega spora med finančnim in prosvetnim ministrom. Prosvetni minister Angelescu je zahteval, naj se njegov proračun poviša na 500 milijonov lejev, finančni minister pa je njegovo zahtevo gladko zavrnil. Minister Angelescu je nato napovedal ostavko. Ostali člani vlade z ministrskim predsednikom Tatarescom vred so ga skušali pomiriti in pregovoriti, da bi umaknil demisijo. Obenem so prigovarjali finančnemu ministru, naj ministru Angelescu ugodi, kolikor mu je le mogoče. Kljub temu pa je Angelescu vztrajal pri svoji zahtevi in je nazadnje tudi dejansko odložil svoje ministrske funkcije.

Bukarešta, 6. junija. č. Politična kriza v Rumuniji s poslednjimi izpremembami v vladi očividno še ni bila rešena. Tatarescu se bori z velikimi težavami zaradi notranjepolitične zmešnjave in zaradi sporazuma, ki ga je treba za vsako ceno doseči z rumunskimi upniki.

Značilno je, da je imel kralj Karol v zadnjih 10 dneh mnogo razgovorov z rumunskimi političnimi prvaki. Pri njem so bili Avarescu, Angelescu, Maniu, Presan, Voevod, Jorga, Gogu, Bratianu in še nekateri drugi vplivnejši politiki. Njihova rezerviranost po avdiencah je izzvala v političnih krogih vse mogoče verzije. Zlasti so napovedovali diktatorsko vlado pod vodstvom Avaresca. V pričakovanju, da se vrne zunanji minister Titulescu, pa so se vse te verzije razblinile. Med tem je zavladala v vsej Rumuniji huda skrb za ustavo. Narodna kmečka stranka je takoj razvila živahno politično akcijo proti diktaturi. Pravijo celo, da je sam dr. Maniu podprl sedanjo vlado zaradi bojazni pred diktaturo. Zaradi njegovega nastopa se je položaj Tatarescove vlade sicer nekoliko zboljšal, vendar pa še vedno ni docela razčiščen.

Kakor javljajo listi, je prišlo v vladi zaradi vprašanja znižanja posameznih proračunov do nesoglasij. Prosvetni minister Angelescu je v ministrskem svetu zahteval za svoj resor 500 milijonov lejev, dočim je finančni minister predlagal znižanje proračuna prosvetnega ministrstva za 300 milijonov lejev. Ker se ni dosegel sporazum, je prosvetni minister odstopil. Ministrski svet, ki se je dopoldne sestal, se je bavil z nastalim političnim položajem. »Diminsata« dvomi, da bi bilo vzrok za to postopanje prosvetnega ministra vprašanje proračuna, ter namigava, da zasleduje Angelescu gotove politične cilje.

Parlament bo imel sredi meseca izredno zasedanje zaradi ureditve proračunskega vprašanja. Vlada posluje sedaj, kakor znano, na osnovi proračunskih dvanajstin.

V petek bodo v vsej Rumuniji proslavili z velikimi svečanostmi 4 letnico, odkar se je kralj Karol vrnil iz inozemstva v domovino.

Hud vihar na Koreji

Söul, 6. junija. k. Po vsej Koreji je divjal strašen vihar, ki je uničil vso cvetočo zapadno obal polotoka. 350 ribičev je bilo ubitih 1800 ljudi se je rešilo le z najhujšimi napori. Vihar, ki je divjal tudi na morju, je 300 ribiških ladij in jadrnic tako poškodoval, da so se potopile.

Propaganda za francosko vino

Pariz, 6. junija AA. Nagrado »Vinske trte« v znesku 5000 frankov so devetič prisodili Jamesu Decoquetu za članek, v katerem proslavlja francoska vina. Članek ima naslov »V dolini najboljših vin«. Za nagrado se je potegovalo sto kandidatov.

Samomor poljskega podjetnika

Varšava, 6. junija AA. V Lodzu se je snoči obesil v koncertni dvorani priljubljeni ravnatelj Filmske harmonije v Lodzu, Alfred Strauch. Sodijo, da je zašel v denarno stisko.

G. Jevtić bo slovesno sprejet v Parizu

Beograd, 6. junija AA. Francoski poslanik v Beogradu g. Paul Emil Naggyar je nocoj z orientnim ekspresom odpotoval v Pariz, da se udeleži svečanega sprejema jugoslovenskega zunanjega ministra g. Bogoljuba Jevtića v Parizu. G. Jevtić se bo mudil v Parizu od 11. do 13. t. m., nakar se vrne v Beograd 15. t. m.

Sestanek Ruždi beja z Batolovim

Sofija, 6. junija k. Bolgarski poslanik v Bernu je že obvestil bolgarskega zunanjega ministra Batolova, da bo Tevfik Ruždi bej med potjo v Ankaro prekinil svoje potovanje v Sofiji, kjer se želi sestati z Batolovom in ga obvestiti o sklepih, ki so bili sprejeti na konferenci zunanjih ministrov držav balkanske zveze glede nenapadalnih paktov, ki naj jih vsaka posamezna izmed njih sklene z Bolgarijo. Zunanji ministri balkanske zveze so sprejeli tozadevne bolgarske predloge, zahtevajo pa, naj bi Bolgarija priznala prej še londonsko konvencijo o definiciji napadalca.

Odstop belgijske vlade

Bruselj, 6. junija g. Belgijska vlada je podlagi današnjih glasovanj v zbornici odstopila. Ostala je namreč pri glasovanjih o dveh vladnih predlogih v manjšini.

Feyeva misija v Budimpešti

Budimpešta, 6. junija k. Avstrijski varnostni minister Fey namerava še ta teden odpotovati v Budimpešto, da poseti madžarskega notranjega ministra. »Az Est« je sedaj objavil njegovo izjavo, v kateri pravi, da se hoče Fey z madžarskim notranjim ministrom sporazumeti o skupnem postopanju obeh držav v borbi proti komunizmu in proti eventualnim novim defetističnim akcijam. Fey upa, da bo na tem sestanku zopet oživel duh starega avstro-ogrskega sodelovanja ter da je zato že zagotovljen uspeh njegove komisije.

Nove avtomobilske ceste v Nemčiji

Monakovo, 6. junija. AA. Zastopnik propagandnega ministrstva Kueke je govoril po radiju o novi organizaciji nemških cest in o gradnji cest za avtomobile. Dejal je, da je Hitler spoznal važnost velikih avtomobilskih cest. Sedaj grade 1500 km in bo pri tem našlo 80.000 brezposelnih delavcev delo. Upajmo, da bo število delavcev kmalu naraslo na četrt milijona in da bodo ti brezposelni imeli dela za 8 let. Nihče ne zanika važnosti avtomobilskih cest za gospodarski razvoj države. Hitler bo 9. junija otvoril razstavo »Ceste«, na kateri bodo razkazali važnost novih gradenj. Ni daleč čas, ko bo imela Nemčija 6000 km avtomobilskih cest in 220.000 km navadnih cest in potov.

Vsa družina zgorela

Berlin, 6. junija AA. Nocoj je požar upepelil neko kmetijo v Chrambergu. Oče in mati sta našla smrt v plamenih, ko sta hotela rešiti svojih 7 otrok od 2 do 14 let. Vse so našli med razvalinami mrtve.

Iz klerofašistične Avstrije

Pasivna borba avstrijskega prebivalstva proti Dollfuss-Starhembergovemu režimu

Dunaj, 5. junija.

Kdor presoja notranji položaj Avstrije iz časopisja, ki je pod najstrožjo cenzura, bi mislil, da je Avstrija država idealnega miru in reda. Toda z ozirom na februarsko krvavo državljansko vojno si mora biti vsakdo na jasnem, da je ta globoki mir nedvomno zelo sumljiv. Vladi prijazno časopisje je sicer polno poročil o uspehu »domovinske fronte« Dollfussove, toda avstrijski čitatelj dobro ve, koliko sme verjeti tem slavospevom, saj ga neprestani atentati dovolj zgovorno poučujejo o pravem stanju. Sam kancelar, ki mu vsi listi domovinske fronte brezuspešno skušajo nadeti nekakšen nimbus popularnosti, ima dan na dan zgovorne dokaze svoje priljubljenosti. Ko se je 20. maja peljal na Gradiščansko v Nižider, so mu dragi sodržavljani potresli vso pot z žebljički in steklenimi črepinjami, da je njegov avto skoro na vsakih par kilometrov potreboval novih pnevmatik. Na lice mesta je zato prišel kancelar šele s triurno zamudo in si pri čakajočih zborovalcih nakopal jezo in ogorčenje. Ko je v Krapfenwaldu, znanem izletniškem kraju v dunajski okolici otvarjal gradnjo nove ceste in moral parkrat simbolično zasaditi lopato v zemljo, mu je pod lopato takisto simbolično zaprasketala papirnata žabica, ki je močno prestrašila njegovo spremstvo in temeljito pokvarila slavnostno razpoloženje.

Atentati so v Avstriji nekaj tako običajnega, da se ljudje samo čudijo, ako poteče kaka vladna prireditev brez pokanja in brez incidentov. Dollfussovi nasprotniki pa so toliko modri, da njihove akcije skoraj nikoli ne dosežejo take stopnje, da bi žrtvam atentatov pridobile sočutje javnosti. Zato imajo incidenti po veliki večini značaj smešenja in to je domovinski fronti daleko nevarnejše, nego bi bila krvava nasilja. V kratki dobi od 15. do 31. maja je bilo v Avstriji uradno ugotovljenih 172 takih atentatov. Pri tem je treba vpoštevati, da varnostna oblastva ne javljajo vseh incidentov svojim osrednjim predpostavljenim, ker bi to metalo črno luč na krajevno varnostno službo. Med temi pa so vendar tudi atentati, ki povzročajo razmeroma znatno škodo na materialu. Tako je samo v noči od 18. na 19. maja bilo napravljenih proti državnim železnicam 29 poškodbenih poskusov z razstrelivi, na severni železnici so imeli zlikovci dovolj časa, da so razdrli progo na 30 metrov in pokvarili celo železniški nasip.

V zvezi s to neznano akcijo neznanih zarotnikov je tudi silna apatija, ki jo široki sloji naroda kažejo napram prizadevanjem uradne propagande za razširjenje domovinske fronte. Zvezni voditelj propagande inž. Becker je pretekle dni dal v tem pogledu skrajno pesimistično poročilo. Dejal je, da razširjenje letakov po hišah nima prav nikakršnega smisla, dasi se hitlerjevci poslužujejo tega načina z velikim uspehom. Raznašalcev, ki bi prevzeli ta posel iz nesebičnih razlogov, domovinska fronta nima, plačani pa so silno nezanesljivi. Razen tega je opažati splošen pojav, da meče prebivalstvo patriotične tiskovine kratko malo stran. Nasprotno pa so zelo priljubljeni letaki nasprotne vsebine, ki bi jih morali prebivalci oddajati, kar pa se zgodi prav redko. Tudi na državne urade propaganda ne more več računati, ker je skoro pravilo, da ti sabotirajo razdeljevanje patriotičnih tekstov in znakov. Strankine organizacije po veliki večini spe, v njih vrstah ni nesebičnih ljudi, ki bi agitirali za patriotsko stvar z navdušenjem, kakor dela to za svojo stvar hitlerjevska mladež. Tako je domovinska fronta na polju te podrobne agitacije popolnoma poražena, ker v njej ni nesebičnih, navdušenih in neustrašenih ljudi.

Inž. Becker je zavrnil predlog, naj bi domovinska stranka prirejala manifestacijske izlete širom države, z utemeljitvijo, da bi to izzivalo samo nepotrebne demonstracije tam, kjer doslej ljudje še niso razjarjeni nad domovinsko stranko. Na ugovor predlagatelja, da je treba vendar ukreniti kaj odločnega, so ga z vseh strani obsuli z vprašanji, kdo bi nosil odgovornost za atentate in za žrtve, ki gotovo ne bi izostali. Predlagatelj je molčal na to argumentacijo, vedoč, da Avstrija nima toliko oboroženih čet, da bi lahko tako temeljito zastražila zasebne izletniške družbe, kakor mora po službeni dolžnosti zastražiti pota, ki jih hodi kancelar Dollfuss.

Pasivno borbo prebivalstva proti vladi posebno drastično kaže dogodek, ki se je pripetil prejšnjo nedeljo v Maria-Enzersdorfu. Ponoči so narodnosocialistični omladinci posuli glavno ulico s papirnatimi kljukastimi križi tako na gosto, da mestoma ni bilo videti tal. Politično oblastvo je ukazalo takoj odstraniti pohujšanje in šestnajst pometačev je delalo vse dopoldne, da so očistili ulice. Pometati pa so morali sami hišni posestniki, pred katerih hišami je bilo največ Dollfussu nevarnih križcev. Med njimi je bil tudi neki upokojeni stotnik, ki se je za to izredno državno delo oblekel v paradno uniformo in hrabro pometal ulico. Njegova pojava pa je vzbudila toliko pozornosti, da ga je oblastvo že ob 10. uri osvobodilo in poslalo domov. Manj sreče je imel neki inženjer, ki bi se moral poročiti isto dopoldne. Pometati je moral ulico in biti tiho, sicer bi ne mogel k poroki, marveč bi romal v zapor. Pometači so namreč vsi na sumu, da so pristaši kljukastega križa, vendar je veliko vprašanje, ali je Dollfussova vlada iz njih sedaj napravila dobre patriote.

Zakaj Anglija odklanja plačilo vojnih dolgov

Vsa angleška javnost odobrava korak vlade kot neizbežno posledico sedanje gospodarske in finančne krize

London, 6. junija. AA. Finančni minister Neville Chamberlain je v spodnji zbornici pojasnil, zakaj je Velika Britanija odklonila plačilo vojnih dolgov Zedinjenim državam. Med drugim je dejal:

»Če bi plačali, bi morali zahtevati podobna plačila od svojih vojnih dolžnikov, verjetno pa je, da bi tako ravnanje zavleklo gospodarsko obnovo sveta v nedoglednost.«

V časopisju ni najti nobenega nesoglasja ali obsodbe angleške vlade zaradi stališča, ki ga je zavzela v vprašanju vojnih dolgov. Vsi smatrajo, da je stališče Anglije neizbežna posledica sedanjih gospodarskih in finančnih razmer.

»Financial News« pravi, da je treba angleško noto ameriški vladi čitati brez običajnih diplomatskih izrazov. Če pa izvzamemo te izraze, potem pravi nota, da gre za to, ali naj Velika Britanija plača 170 milijonov ali pa plačilo odkloni. Plačilo tako velike vsote pa je smešno, in sicer iz teble razlogov: 1. Naš proračun takega zneska nima; 2. teh vsot ne bi mogli v sedanjih valutnih okoliščinah transferirati; 3. vsak prenos zlata bi ogrožal angleško denarstveno politiko; 4. taka plačila bi razen tega vnovič spravila v ospredje celotno vprašanje vojnih dolgov. Odgovornost za takšne posledice angleška vlada ne more prevzeti. Če tega Amerika ne more razumeti, tem slabše zanjo.

»Times« pravi, da bi plačilo in prenos tako velikega zneska uničila vsako možnost gospodarske stalnosti in mednarodnih menjalnih poslov in onemogočilo vsako obnovo mednarodne trgovine.

»Morningpost« smatra za veliko napako, kdor ne loči vojnih dolgov in navadnih trgovinskih dolgov.

Po mnenju lista »News Chronicle« Velika Britanija ne more izvesti svojih plačil, če ji njeni dolžniki ne plačajo svojih dolgov. Če pa bi se to zgodilo, ni misliti na obnovo gospodarstva.

»Manchester Guardian« smatra, da je Roosevelt s svojo spomenico izpremenil vprašanje vojnih dolgov v šalo. Angliji se ni treba bati, da bi se razumna Amerika zgražala nad tem, kar je angleška vlada storila.

»Daily Telegraph« pravi, da bo London pripravljen za vsaka pogajanja, če jih bo Washington želel na praktični in primerni podlagi.

Mednarodna konferenca za delo

Ženeva, 6. junija. w. Mednarodna konferenca za delo je danes pričela s splošno razpravo o vprašanju 40urnega dela na teden, s katerim se je že v pričetku l. 1933. bavila konferenca strokovnjakov. Sedanji razpravi tvorijo podlago odgovori vlad, ki so v tem času prispeli. Odgovori so po večini odkloniln ali kritični. Predsednik skupine delodajalcev je na današnji seji še enkrat obrazložil vzroke proti znižanju delovnega časa ter je poudarjal zvišanje produkcijskih stroškov ter s tem stroškov za življenje, nadalje oškodovanje eksportne industrije in pomanjkanja strokovnih delavcev, ki se občuti že sedaj.

Nemška gospodarska preorientacija

Hamburg, 6. junija AA. Zastopnik vlade Kaufmann je na zborovanju gospodarstvenikov v svojem govoru naglašal, da ni mogoče več govoriti o avtarkiji v Nemčiji. Sedaj je vsem jasno, da Nemčija ne more živeti brez uvoza in izvoza. Položaj Hamburga se je v zvezi s tem v zadnjem času izdatno zboljšal. Število brezposelnih je padlo za 37 odstotkov.

Pred carinsko vojno med Avstrijo in ČSR

Praga, 6. junija. p. V političnih krogih je napravila pravo senzacijo vest, po kateri je pričakovati carinsko vojno med Avstrijo in Češkoslovaško. Avstrijska industrija namreč zahteva, naj vlada odpove trgovinsko pogodbo s Češkoslovaško ter sklene nov sporazum na osnovi preferenc, Češkoslovaška pa take pogodbe v nobenem primeru ne namerava sprejeti. Odpovedi pogodbe se tudi avstrijsko poljedelstvo ne upira, ker bi ne bilo baš hudo prizadeto, če se prekinejo normalni gospodarski odnošaji med obema državama.

Aretacije hitlerjevskih kurirjev v ČSR

Praga, 6. junija. g. Kakor poroča »Česke Slovo«, je orožništvo v Čeških Velenicah aretiralo dva narodno-socialistična kurirja, ki sta vzdrževala zvezo med Dunajem in Monakovim. Oba sta člana avstrijske legije na Bavarskem, ki sta bila odposlana v Velenice s posebnimi navodili za nižjeavstrijske narodne socialiste. Pri njih so našli 24.000 Kč. Denar je bil določen za izplačilo premij za narodno-socialistične akcije v Avstriji. V zvezi s tem so bili v Velenicah aretirani še trije avstrijski državljani, ki so tudi vršili kurirsko službo za monakovsko narodno-socialistično centralo.

Radenska znači med mineralnimi vodami kvaliteto. Ena sama pokušnja zadostuje, da odločite:

Radenska je samo ena!

Madžari so nezadovoljni z zavrnitvijo protesta

Budimpešta, 6. junija. p. Madžarska javnost se z velikim zanimanjem bavi s sejo sveta Društva narodov, na kateri je bil zavrnjen madžarski protest. Poleg obširnih poročil o poteku seje in posnetkov povoljnih inozemskih komentarjev, so madžarski listi objavili tudi svoje uvodnike, v katerih ugotavljajo, da se je vprašanje rešilo tako, da je ostala nedotaknjena čast obeh prizadetih strank. Še šovinistični list »Pesty Hirlap« je objavil članek z naslovom: »Krvave meje«, v katerem pravi med drugim: »Ne moremo sprejeti ženevskih sklepov, ker imamo slabe izkušnje. Spominjamo se še, kolikokrat je bilo n. pr. vprašanje optantov v svetu Društva narodov na sličen način likvidirano, a direktna pogajanja s prizadetimi državami niso nikoli prinesla nikakega pravega rezultata. Zato bo treba, če tudi tokrat pogajanja v treh mesecih ne uspejo, na jesenskem zasedanju sveta Društva narodov ponovno zahtevati ureditev tega vprašanja, kakor bi odgovarjala madžarskim interesom.

Budimpešta, 6. junija. AA. Madžarski listi priobčujejo obširna poročila o govoru, ki ga je imel madžarski delegat pri Društvu narodov Tibor Ekhardt na seji sveta DN, ko je razpravljal o pritožbi Madžarske proti Jugoslaviji. Listi skušajo prikriti težki vtis, ki ga je na Madžarskem napravilo poročilo o neuspehu madžarske vlade v Ženevi. Nekateri poročajo, da madžar. vladi sploh ni bilo do preteklosti, marveč da je hotel madžarski delegat pridobiti Madžarski novih prijateljev. Drugo zopet odkrito priznavajo, da je uspeh, ki ga je madžarska vlada žela v Ženevi, dokaj boren in da rešitev v Ženevi ni izpolnila madžarskih upov.

META ržena kava je dobrota prava! Le prepričajte se!

ZITNA KAVA ADRIA

Barthou pojde tudi v Rim

Pariz, 6. junija. č. »Matin« je objavil vest iz Rima, da namerava francoski zunanji minister Barthou po svojem posetu v Beogradu in Bukarešti odpotovati v Rim. Njegov poset pri Mussoliniju naj bi bil v zvezi z italijansko-francoskimi pogajanji o emigrantskih statutih za Tunis, o izpremembi severno afriških mej in s podpisom trgovinske pogodbe med obema državama.

Agrarna stavka na Španskem

Madrid, 6. junija. AA. Notranji minister je izjavil, da je agrarna stavka v večini pokrajin le delna. Ponekod so bili spopadi med stavkujočimi poljskimi delavci in redarstvom. En delavec je bil ubit, 4 so ranjeni.

Komunistični izgredi v Španiji

Pariz, 6. junija. AA. Iz Barcelone poročajo, da so snoči vnovič sabotirali tramvajski promet v Barceloni. Komunisti so postavili pri nekem električnem transformatorju za tramvajsko mrežo dve bombi, ki sta eksplodirali. Sabotažo tolmačijo kot protest proti barcelonski tramvajski družbi, ki je zaradi nedavne splošne stavke odpustila več tramvajskih vodnikov.

Zavrnjen priziv morilcev Duce

Bukarešta, 6. junija AA. Veliko vojno sodišče je zavrnilo priziv, ki so ga vložili morilci pokojnega ministrskega predsednika Duce, ki so bili obsojeni na dosmrtno ječo.

Mednarodni agrarni kongres

Budimpešta, 6. junija p. Ta mesec bo v Budimpešti mednarodni agrarni kongres, na katerem bodo sodelovali tudi zastopniki Jugoslavije. Jugoslovenska delegacija bo štela 11 članov in jo bo vodil načelnik pri kmetijskem ministrstvu Milan Novaković.

Ogromna odškodnina

New York, 6. junija AA. »White Star« družba je morala izročiti vladi Zedinjenih držav garantno pismo za pol milijona dolarjev, sicer pristaniške oblasti v New Yorku ne bi bile dopustile, da odplove veleparnik »Olympic«. Ameriške oblasti so namreč te dni zahtevale odškodnino za ladjo s svetilnikom, v katero je ta parnik nedavno trčil.

Neuspela zarota v Tibetu

London, 6. junija AA. Iz Simle poročajo, da so aretirali sinove in prijatelje bivšega glavnega poveljnika tibetanske vojske Lungsara. Zarotniki so priznali, da so hoteli proglasiti Lungsarja za predsednika vlade. Obenem bi proglasili tudi večje ustavne svoboščine in odstranili kitajski vpliv v Tibetu.

Londonske konjske dirke

London, 6. junija AA. Današnjemu derbyju je prisostvovalo milijon gledalcev. V častni loži sta bila tudi angleški kralj in kraljica. V glavni dirki je zmagal konj »Windsorlad«, last maharadže Rajpiplasa. Zmagovalni konj je dosegel rekordni čas 2 minut in 34 sekund, ki ga je postavil že l. 1933. konj »Hayperion«. Bookmakeri so izgubili milijon funtov pri stavah.

Zanimivosti ljubljanske kontrole živil

Med dobrim je vedno kaj slabega, med pristnim pa kaj pokvarjenega

Ljubljana, 6. junija

Pred dnevi smo poročali o intenzivni kontroli živil, ki sta jo podvzela mestno tržno nadzorstvo in Higienski zavod. Analize odvzetih vzorcev so v glavnem izvršene, in kakor je kemijski oddelek Higienskega zavoda pod vodstvom inž. Lindtnerja v splošnem ugotovil, da sta kakovost in higiena našega živilstva v zadnjem času znatno napredovali, je bilo vendar ugotovljenih precej primerov po zakonu prepovedanega barvanja in potvarjanja živil. Vse gradivo o preiskavi se nahaja zdaj pri mestnem tržnem nadzorstvu, da bo po zakonu postopalo proti vsem onim proizvajalcem in prodajalcem, ki v kakršni koli obliki spravljajo na trg slabše blago pod videzom boljšega.

Med drugim so preiskave odkrile zanimivo dejstvo, da se zadnji čas v naši živilski proizvodnji izredno mnogo dela s saharinom, kar mora biti v zvezi s široko razpredenim tihotapstvom prepovedanega sladila. V vrsti primerov so analize ugotovile saharin v pokalicah in šumečih limonadah. Uporabljanje saharina je pri nas v prosti trgovini prepovedano, ker nima nobene hranilne vrednosti ter se prodaja samo v lekarnah za zdravstvene namene. Higienski zavod je napravil korake, da se bo tistim tvrdkam, ki uporabljajo etre za izdelovanje umetnih limonad, kakor se te vrste pijače uradno imenujejo, odvzela pravica proizvodnje in prodaje. Že zadnjič smo zabeležili, da izmed vseh preiskanih glavic sifonskih steklenic nobena ni ustrezala zakonskemu predpisu, ki določa, da vložki v teh glavicah ne smejo vsebovati več kakor 1 odst. svinca. Povprečno je v vseh teh glavicah po 25 odst. svinca, v eni ga je analiza našla celo 90 odst., kar v veliki meri ograža higiensko vrednost pijače, ki prihaja s svincem v dotiko. Ker bi zaplemba vseh sifonskih glavic, ki ne ustrezajo zakonu, pomenila preobčuten udarec za našo industrijo, se je Higienski zavod odločil, da bo za eno leto še pustil v prometu vse glavice, ki so bile izdelane v letih 1932-34 in ki vsebujejo minimalni odstotek svinca, dasi tudi te povsem ne ustrezajo predpisu. Vse glavice starejših letnikov pa se takoj izločijo iz prometa.

Pregled kave je pokazal, da prodajajo naši veletrgovci v splošnem dobro blago. V nekaterih primerih pa je Higienski zavod zasledil prodajo barvane kave, ki se po zakonu smatra za potvorbo in se mora zapleniti in uničiti. Nekateri preprodajalci barvajo kavo z nekim zelenim barvilom, da bi tako dobila nianso boljše kakovosti. Časih jo pa tudi glazirajo s pomočjo posebnih aparatov, da tako zakrijejo njene nedostatke.

Tudi mleko je vobče zadosti dobre kakovosti, prilivanje vode je redkejše. Enako so vsi mlečni izdelki, ki prihajajo v Ljubljano na trg, sir, maslo, surovo maslo, nadalje margarina, olje, jajca, konservirana jajca, potem zelenjava, med in drugo dobre kakovosti. Nekateri sadni sokovi in sirupi pa se vkljub določbam zakona še vedno barvajo, kar trpi naša živilska kontrola iz enostavnega vzroka, ker se tudi oblastva po vseh drugih banovinah v tem pogledu ne ravnajo po črki zakona.

V vseh poročilih o kontroli na živilskem trgu, ki jih čujemo od časa do časa, smo doslej stalno pogrešali pivo. Ljubljanski pivci, ki jim je treba priznati, da imajo dober okus, zlasti kar se piva tiče — saj se vkljub visoki ceni pomalem uveljavlja nasproti domači konkurenci tudi plzenec — se sicer pogostokrat pritožujejo nad kakovostjo našega domačega ola. Poslej bo mestno tržno nadzorstvo jemalo tudi vzorce te pijače za preiskavo, ker je pivo izrazito sezonska pijača, Slovenci pa itak radi razpravljamo o tem, kako bi se dal dvigniti naš tujski promet.

Pred civilnim sodnikom

Česa ne sme zahtevati sosed od soseda

Sresko sodišče v Ljubljani. Sodnik Janko Müller. Posestnik Jože S. toži svojega soseda Franceta J., da mora napraviti na onem delu svojega hleva oziroma skladišča, ki je obrnjena na dvorišče tožilca, snežne držaje, da s tem prepreči padanje snega s te strehe na dvorišče tožeče stranke. Tožilec je navajal: Toženčev oče je pred 14 leti po požaru zidal novo poslopje ter pri tem dvignil streho za 48 cm. Nadomestil je pri tem prejšnjo slamnato streho z drugo, ki je krita s cementno opeko. Zaradi tega drči sneg, ki je prej ostal na slamnati, z mahom porasli strehi, sedaj vedno z gladke cementne strehe. Razen tega drči snega tudi bolj daleč kot preje, ker je streha sama nižja. Zato se tožilcu dela škoda, ker pada sneg tudi na gnojišče. Toženec posega torej v lastninsko pravico tožilca. — Toženec pa je trdil: Sneg je drčal s poslopja, ki stoji že več kot 100 let, vedno na tožilčevo dvorišče. S sedanje cementne strehe sneg ne drči bolj kot s prejšnje, ker je tudi cementna streha hrapava in z mahom porasla. Če tudi bi sneg drčal ob zid na gnojišču in na gnoj, ne bi moglo to gnoju prav nič škodovati.

Sodnik je zavrnil tožbeni zahtevek in takole utemeljil svojo odločbo: Tožilčevo zahtevo je ostvariti po redni civilnopravdni poti. Ne gre namreč za splošne interese, ko bi morala nastopati upravna oblastva, temveč gre za interes tožilca samega. Samo on je oviran po izvrševanju lastninske pravice toženca, ni pa ovirana splošnost, ne drugi javni interesi. Ker zatrjuje tožilec, da posega toženec v njegovo lastninsko pravico, je bilo rešiti vprašanje, ali vpliva toženi toliko, kolikor presega to po krajevnih razmerah običajno mero in bistveno krati v kraju navadno rabo zemljišča. Na podlagi pričevanj smatra sodišče, da je to vprašanje zanikati. Priče so izpovedale, da v občini ni snežnih držajev na strehah in je torej običajno, da puste sosedje sneg drčati s strehe, kjer nato skopni na sosedovi zemlji. Tožnik tudi ni dokazal, da bi to bistveno kratilo v kraju navadno rabo njegovega dvorišča, najmanj pa po vsej dolžini toženčevega skladišča in hleva. Neposrednega povoda, za katerega bi moral toženi imeti poseben pravni naslov, tožilec naravnost ni niti zatrjeval. Kot tako bi bilo mogoče smatrati samo ono toženčevo ali njegovega prednika dejanje, ko je, namesto da bi bil prikril streho po požaru zopet s slamo, prekril s cementno opeko. V tekem primeru pa bi mogel toženi uspešno zatrjevati priposestvovanje služnosti padanja snega na tožilčevo dvorišče.

Smatrati pa je tudi za dokazano, da je sneg drčal tudi s prejšnje slamnate strehe. Količina snega pa tudi ni bila nikdar odvisna od toženca. Tudi slamnata streha, čeprav je pokrita z mahom, ne zadrži ob določenih okolnostih snega, da ne bi zdrčal na tla. Sicer pa škoda niti ne more nastati, ker je gnojišče betonirano in odkar je gnojišče zgrajeno, nanj sploh še ni padel sneg s toženčeve strehe. Iz tega izhaja torej, da je bila tožba vložena bolj iz objestnosti, kot pa iz razlogov, ki jih zatrjuje tožilec.

Tudi okrožno kot prizivno sodišče je potrdilo prvo sodbo, češ da je gledati na ta spor pravilno z vidika določb § 364 o. d. z. Gledati je samo na to, če je pri sedanjem stanju podana taka imisija s toženčevega zemljišča, ki bi bila nedopustna; ni pa upoštevati nekdanjega stanja. Toženec ne trdi, da bi bil pridobil kako pravico imisije, zaradi katere bi bil dolžan tožnik pripustiti imisijo. Zato se ni baviti s stanjem, kakršno je bilo nekoč. Tudi ni treba zaslišati izvedenca, da bi se ugotovila razlika, kako pada sneg s slamnate strehe in kako s sedanje cementne.

Ne glede na vse to more tožilec zahtevati v bistvu od toženca samo to, da naj ta prepreči imisijo s svojega zemljišča na tožilčevo zemljišče. Tožencu samemu pa se mora prepustiti kot lastniku sosednjega zemljišča, kako to stvar uredi, da bo imisija preprečena. Ne more pa tožilec zahtevati, da se prepreči imisija ravno s snežnimi držaji, ko je nedvomno jasno, da se da to preprečiti tudi drugače. V tem pogledu tožbeni zahtevek niti ni sklepčno utemeljen. (II F 1134/33).

Za izvoz našega vina v Ameriko

Beograd, 6. junija. AA. Zavod za pospeševanje naše zunanje trgovine objavlja, da je prodajna centrala za špirit v Beogradu v sporazumu s pristojnimi oblastmi sklenila poslati svojega posebnega odposlanca v Zedinjene države, da prouči tamošnja tržišča in možnosti prodaje ter propagira naše alkoholne pijače. Zavod opozarja naše izvoznike na potovanje tega odposlanca in poziva vse interesente, naj se najkasneje do 15. junija obrnejo naravnost nanj z vprašanji in predlogi. Njegov naslov je: Manfred Sternberg, Zagreb, Branimirova 41, tel. št. 53-70 in 41-09. Zaradi možnosti izvoza naših alkoholnih pijač, zlasti žganja in likerjev na severnoameriška tržišča, naj skušajo naši izvozniki izkoristiti to priliko in se seznaniti s temi novimi tržišči.

Tihotapski tobak v samostanu

Mostar, 6. junija p. Tukajšnji finančni organi so izvedeli, da skrivajo tihotapci večjo količino pretihotapljenega blaga v frančiškanskem samostanu na širokem bregu v bližnji okolici mesta. V pretekli noči so se res zglasili v samostanu, izvršili preiskavo in našli 400 kg najfinejšega tobaka. Uvedli so preiskavo, da doženejo, kdo je tihotapil tobak.

Nogometne tekme za balkanski pokal

Atene, 6. junija p. Odbor za balkanski pokal je določil roke za nogometne tekme zastopstev balkanskih držav, ki bodo v Atenah ob koncu leta. Dne 23. decembra bosta tekmovali reprezentanci Grčije in Jugoslavije, 25. decembra Bolgarije in Jugoslavije, 26. decembra Rumunije in Grčije, 30. decembra Rumunije in Bolgarije, 1. januarja prihodnjega leta pa reprezentanci Rumunije in Jugoslavije.

Naraščanje Save

Zagreb, 6. junija. n. V pretekli noči je pričela Sava zelo naraščati. Ves dan je naraščala po 10 do 15 cm na uro. Ob 17. je bila voda že 260 cm nad normalo.

Iz prometne službe

Beograd, 6. junija AA. Vršilec dolžnosti načelnika prometno - trgovinskega oddelka direkcije državnih železnic v Beogradu, višji svetnik Konstantin Malvić, je dodeljen prometnemu oddelku generalne direkcije državnih železnic.

Odpovedana lahkoatletska tekma z Madžarsko

Pečuj, 6. junija p. V nedeljo bi se morala vršili že običajna vsakoletna lahkoatletska tekma med reprezentancama Zagreba in južne Madžarske. Zaradi položaja, ki je nastal spričo madžarskega protesta proti Jugoslaviji v Ženevi, pa so zagrebški lahkoatleti za letos odpovedali svoje sodelovanje na teh tekmah.

Velika poneverba v židovski verski občini

Zagreb, 6. junija n. Šele sedaj je židovska verska občina v Zagrebu prijavila policiji svojega bivšega blagajnika Lavoslava Hamburgerja, ki je poneveril skoraj 520.000 Din njenega denarja. Hamburger je bil na podlagi prijave aretiran.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, ponekod začasno vedro, bolj toplo. Situacija včerajšnjega dne: Visoki pritisk je pričel prodirati v vzhodni del kontinenta. V zapadni Hrvatski je pritisk porastel za 1 do 3 mm, drugod nekoliko manj. V srednji in zapadni Hrvatski so temperature padle za 1 do 3 stopnje.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nekoliko topleje, izpremenljivo vreme.

Naši kraji in ljudje

Preko zasilnega jezu se vali Ljubljanica v poglobljeno strugo

Po nalivih — povodnji

Ob ogromni množini padavin so se naše reke in potoki začeli razlivati in zlasti škodujejo košnji

Ljubljana, 6. junija

Z jezovi so imeli urejevalci Ljubljaničine struge že nešteto neprilik. Vse, kar so jih zgradili za zajezitev struge, so nenadne povodnji odplavile ali pa tako poškodovale, da niso bili več prida. Sedanji jez, ki so ga zgradili nekaj nad Čevljarskim mostom, je pa prav trden, saj je tak, kakor bi moral stati celo večnost. Upokojenci, ki jih je bilo zadnje čase okrog nabrežij vedno dovolj, so ugotovili: Ta jez je pa vodo »panal«. Tudi hudi nalivi zadnjih dni jeza niso poškodovali, pač pa je voda tako narasla, da je pričela udirati preko njega in je poplavila vso suho strugo od Čevljarskega mostu dalje. Čez jez zdaj šumi pravo slapovje s takšno močjo, da bi uklenjena v stroje dajala voda dovolj električne energije za razsvetlitev vseh še temnih ljubljanskih ulic.

32 milijonov hektolitrov

— No, sedaj je pa voda jez »panala«, so ugotavljali danes tisti redki gledalci, ki so kljub nalivom hiteli proti Ljubljanici gledat, kako je voda narasla. Slapovje preko začasnega jezu najzgovorneje predočuje množino in silo nalivov, ki jih imamo zadnje dni. Saj je deževalo neprekinjeno nad 22 ur in tako se je od ponedeljka zjutraj do davi zlilo nad Ljubljano in bližnjo okolico 79.7 mm dežja, kar znači, da je padlo na 40 kvadratnih kilometrov mestnega ozemlja nad 32 milijonov hl vode. In ker je bila zemlja že prej prepojena, seveda ni mogla vsrkati vase novih množin vode. Ljubljanica s pritoki je zelo naglo naraščala, ter začela povzročati škodo na Barju, kjer so bili pravkar pričeli košnjo.

Pravočasni ukrepi

Terenska sekcija za regulacijo Ljubljanice je že v ponedeljek odredila vsa potrebna zavarovalna dela, da ne bi utrpela katastrofe v strugi. Glavna zatvornica v Gruberjevem prekopu je bila v ponedeljek popolnoma odprta, ona v Trnovem pa izprva le deloma; toda ob nezmanjšanem nalivu je voda tako naraščala, da je davi ob 5. udarila čez jez nad Čevljarskim mostom in mahoma zalila vso strugo Ljubljanice. Škoda ni znatna. Da je pa jez imenitno prestal preizkušnjo, ni nič čudnega, saj tolika množina podpeškega kamenja mora kljubovati še tako ljutemu navalu vode. Tehnično vodstvo je pravočasno spravilo na varno vse lokomotive ob šentpetrskem nasipu. Dalje je položilo na tire v strugi težko kamenje in tudi 30 vagončkov je napolnilo z materijalom, da jih deroča voda ni mogla dvigniti s tirov in odplaviti. Še tik pred zadnjimi nalivi so delavci polagali kamenje na vsakih 10 m. Do jeza pred Čevljarskim mostom so pa podpeški čolnarji dovažali zadnji čas iz kamnoloma Stavbne družbe dnevno po dva čolna kamenja, v vsakem čolnu okrog 40 kubikov ali 80.000 kg.

V dolinah nalivi, na planinah sneg

Ljubljanica je pri Vevčah narasla do popoldanskih ur za 1.50 m. Pri izlivu v Savo je že prestopila bregove. Sava narašča polagoma. Z Barja so nam popoldne sporočili, da je Ljubljanica narasla za 1.20, močno pa sta se dvignili tudi Iška in Ižica. Njive v Lipah, v Črni vasi in na Hauptmanci so pod vodo. Prav tako so poplavljeni travniki v zgornjem delu Ljubljanice, vodovje nosi s seboj mnogo pokošenega sena.

Razen s Štajerskega prihajajo poročila o posebno hudih nalivih tudi z Notranjskega. Zlasti okrog Cerknice in Loža je neprestano lilo nad 24 ur. Cerkniščica se je pri Begunjah razlila čez travnike. Cerkniško jezero je znatno naraslo. Ložki dolini in Planinski kotlini grozi nova povodenj.

Ozračje se je v naših krajih po neprestanih nalivih seveda zelo shladilo. Na planinah je zapadel nov sneg, zlasti očak Triglav se je v zgodnjih jutranjih urah, ko se je deloma zjasnilo, pokazal v čisto novem hermelinu. In deževje se še ni ugnalo. Besedo ima zdaj Medard, ki ga praznujemo v petek in ki po kmetski pratiki uvaja za cel mesec tak vremenski režim, kakor si ga izbere za svoj god.

Poplava v celjski kotlini

Od torka zjutraj do včeraj je v Celju in okolici skoro neprestano deževalo. Včeraj zjutraj je pričela Savinja nevarno naraščati, položaj pa je postajal še kočljivejši, ker je naraščala tudi Voglajna. Savinja je dosegla včeraj zjutraj 2 in pol m nad normalo. Voda se je razlila preko bregov po cestah, poteh, njivah in travnikih, podrla novo železno ograjo na brvi pri izlivu Sušnice ter poplavila vso Glazijo, kletne prostore v javni bolnišnici in mnogo drugih kleti, promenadno pot na Otoku, srednji del promenadne poti na Masarykovem nabrežju, del glavnega drevoreda v mestnem parku pri kapucinskem mostu, pot pri prvem železniškem mostu, vse ozemlje od brvi čez Voglajno do Starega gradu ter del ceste pri drugem železniškem mostu in banovinske ceste v Polulah. Proti poldnevu je začela voda padati in je do večera padla za pol metra. Nevarnost pa še ni minila, ker se je nebo znova pooblačilo in je pričelo popoldne v presledkih zopet deževati.

Huda povodenj ob Dravi in zlasti ob Dravinji

Maribor, 6. junija

Deževje zadnjih dni je tudi v prostranem mariborskem okolišu povzročilo, da so začele vse vode naglo naraščati. *Drava je nižje Ptuja že prestopila bregove in je ponekod 2 in pol do 3m nad normalo.* Pod Ptujem se je razlila po travnikih in pašnikih. *Še večja nesreča po povodnji pa preti Dravinjski dolini.* Po zadnjih nalivih se je vlil v torek popoldne in v noči na sredo hud naliv nad poljčansko in konliško okolico. Deževalo je kakor iz škafa vso noč in ves dan. Ljudje, ki so imeli na travnikih seno, so strahoma gledali naliv v bojazni, da jim bo voda uničila posevke in odnesla pokošeno seno. Vse to se je žal res zgodilo.

Dravinja, Brešnica in drugi potoki so se razlili daleč na okrog, voda je seno odplavila, uničeni so pa tudi vrtni posevki in razne druge kulture. Oviran je bil tudi ves promet. V okolici Poljčan so bili na vseh cestah prehodi zvezani z življenjsko nevarnostjo. Cesta je bila mestoma v dolžini po 100 in še več metrov globoko v vodi. Otroci in učitelji včeraj zjutraj niso mogli v šolo, ko so jih pa hoteli prepeljati z vozovi čez poplavljeno cesto, se je pripetila nesreča, ki sicer ni zahtevala človeško žrtev, pač pa je povzročila mnogo strahu. Voda je odnesla s ceste voz na nižje ležeči poplavljeni travnik in le z velikim naporom so komaj rešili vse otroke iz objema deročih valov. Nekega šolarja sta pa pri Spodnjih Poljčanah v zadnjem hipu rešila dva moška, ki sta brodila vodo skoraj do vratu.

Most v Studenicah je v veliki nevarnosti, ker butajo vanj valovi. Voda je že odnesla vse brvi in ograža tudi mostove. Vdrla je v kleti in stanovanja in stoji ponekod že nad meter ali pa celo dva visoko.

Pod vodo je deloma konjiška proga in je železniški promet zelo oviran. Nad Dravinjsko dolino se zbirajo novi, nič dobrega obetajoči oblaki in če bo deževalo še naprej, potem preti dolini katastrofa.

Po toči prizadeta škoda na Dolenjskem je velika

Svibno, 6. junija

Toča, ki je padala v sredo 30. maja po različnih krajih Dolenjske, kar smo že v priobčenih poročilih čitali, je hudo prizadela tudi vasico Svibno, ki stoji okrog razvalin gradu Ostrovrharjev.

Usodnega dne so se nad Kumom zbrali črni oblaki in je kazalo, da pojde nevihta proti Ljubljani, ker je gnal veter oblake v tej smeri. Pritisnil pa je na gmoto črnih oblakov sever in nevihta se je odločila na Dolenjsko. Od Kuma se je usmerila na Kladje in Mirno. Na tej poti je nasula ledenega zrnja najprej na Svibno, na južni strani Kuma. Pol ure je klestila in pobelila vsa polja. Na nekaterih krajih je obležala do drugega dne.

Žene in otroci so jokali, ker jih je toča v tako kratkem času spravila skoro ob ves pridelek, ki je obetal prav lepo. Trta se je dobro obrasla in pričela cvesti. Sadje je obljubljalo obilen rod. Poljski pridelki so se najlepše razvijali. Prišla pa je toča in uničila ves kmetov trud.

Vinogradi so zdaj kakor goličave; videti je le napol gola stebla, ki imajo še nekaj razcefranih listov. Zaradi prevelikih ran pa so še ti listi na solncu porjaveli in bodo odpadli. Grozdi, kar jih je še ostalo, ne bodo dozoreli, ker so jagode ranjene in bodo zaradi tega odpadle. Vinograd, ki bi moral dati 30 do 40 veder vina, ga ne bo dal zdaj niti enega. Češnje je po večini odbilo. Nezrelo je ostalo še na drevju, a je obtolčeno, da je vse črno, in bo segnilo. Tudi od ostalega sadja je prav malo pričakovati. Orehi, ki so bili zdaj še nežni in mehki, so bili tako obtolčeni, da so počrneli in odpadajo. Poljski pridelki so razen krompirja, ki se bo še obrasel, močno poškodovani. Žito bodo morali ponekod pokositi. Travniki so kakor izhojeni. Huda bo košnja. Mrve bo mnogo manj, kakor so jo pričakovali, ker bodo morali pokositi še nezrelo travo, da ne segnije še to, kar je ostalo.

Kmetje, ki so v večini siromaki, so potrebni nujne pomoči. Radeška občina je določila komisijo, da oceni škodo.

Zdravi, lepi zobje:
DIANA
zobna pasta

Grozno razbojništvo v banatski vasi

Majhna banatska vas Bašaid je silno razburjena, ker je postala torišče strašnega zločina. V hišo bogatega posestnika 76 letnega Miljutina Grujića, ki je imel tudi nekakšno vaško banko, so vdrli razbojniki ter s sekirami napadli in hudo ranili gospodarja in njegovo 73 letno ženo Ljubo Potem so iz velike železne blagajne odnesli blizu milijon Din v gotovini ter brez sledu zapustili posestvo. Zjutraj, ko je bil zločin odkrit, sta bila hudo ranjena stara zakonca še živa. Ali žena je v nekaj urah podlegla pškodbam, starega Grujića pa so prepeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. Uvedli so takoj preiskavo v kraju in okolici, za zločinci pa še niso našli nikakih sledov.

Ko se začno krvne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste **»Franz Josefovo« grenčico,** ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kjer si bod' Ki-Ki povsod!

Večne luči na grobnicah mučenikov

Zadoščenje Šabcu in Prnjavoru za grozote v vojni

Med ganljivimi slavnostmi so v nedeljo v Šabcu in Prnjavoru prižgali večne luči na grobnicah junakov in mučenikov. Lepe komemoracije vsebujejo za vse Jugoslovene opomin in poziv, naj ne pozabijo na preteklost, da si bodo znali graditi bodočnost. Večne luči na mučeniških grobovih naj bodo simbol naše narodne zavednosti in domovinske ljubezni. Obema pa more dati pravo bistvo in oporo preteklost trpljenja in največjih žrtev, ki si je za tako značilni torišči izbrala baš mesto Šabac in občino Prnjavor.

Že od nekdaj se je nad Srbijo znašalo največ vojnih grozot in tujega nasilja na vsem Balkanu, v začetku svetovne vojne pa se je baš v okolici Šabca, na Drini in okrog Prnjavora videlo, koliko pomenijo razne konvencije ter vsakovrstne miroljubne in človekoljubne izjave, ki so se dajale v središčih kulturne Evrope. Ti kraji so bili torišče najstrašnejše sovražne besnosti. Sovražnik ni besnel proti oboroženemu nasprotniku, temveč proti množici neoboroženih kmetov, proti starcem, ženam in otrokom.

V zgodovini niso baš redki primeri, da so bili razni kraji po velikih vojnah deležni visokih vojaških odlikovanj, ker so s svojim položajem, s svojimi trdnjavami in močnimi vojaškimi postojankami igrali odločilno vlogo v hudih bitkah. Visoko vojaško odlikovanje za junaštvo in požrtvovanje, ki ga je vladar po nedeljskih slavnostih podelil Šabcu in Prnjavoru, pa nikakor ne spada v vrsto običajnih odlikovanj, ki so jih dobila razna mesta po vojnih zmagah. Šabac in Prnjavor sta bila brez trdnjav, brez vsake vojaške posadke in že prvi dan vojne bi morala biti deležna največje prizanesljivosti, ki so jih razne konvencije naložile oboroženim silam vsega civiliziranega sveta.

Kako pa je bilo v resnici, svedočijo najboljše statistični podatki, ki jih je zbral veliki prijatelj našega naroda, pokojni dr. Reiss o opustošenju in divjanju v Šabcu v kratki dobi od izbruha vojne do 25. septembra 1914. V tem kratkem času je bilo v Šabcu porušenih in poškodovanih 2500 hiš, 1500 civilnih oseb je bilo ubitih, 537 rodbin pa popolnoma iztrebljenih. Madžarski vojaki so avgusta 1914 okrog 2000 žen in deklet iz Šabca in okolice zaprli v razna javna poslopja. Mnogo žensk je bilo zaprtih v hotelu »Evropi«, kjer so ostale 5 dni ob kruhu in vodi. Sestradane in prestrašene žene so vpraševali, kje so njihovi možje, kje je srbska vojska in ko so ženske odgovarjale, da tega ne vedo, so jih strašno mučili in onečaščali. Na zvoniku šabačke cerkve je postavil madžarski polk svoje strojnice, ko pa je pričela streljati srbska artiljerija, so ujete ženske, starce in otroke pognali na cesto. Poleg cerkve so izkopali veliko jamo, v katero so metali mrliče.

O Prnjavoru pa piše kronist: Prnjavor je bil pred vojno najbogatejša in najlepša vas v Mačvi. Imel je 3500 prebivalcev. Avstrijski vojaki so zažgali 256 hiš, 152 so jih porušili, zažgali pa so tudi 139 starcev, žena in otrok. 116 kmetov so ustrelili v prvih dneh vojne, v poznejših tednih pa je bilo še enkrat toliko žrtev podivjane soldateske. *V šoli, kjer so prej učitelji učili otroke o kulturni Evropi, so ubili 50 oseb, v hiši Milana Miljutinovića pa so pobili 110 žena in otrok ter potem vse skupaj sežgali.*

Počastitev Šabca in Prnjavora, kjer je prebivalstvo brez vojaške obveznosti prevzelo nase največje žrtve za domovino, nalaga našemu narodu sveto dolžnost, da bo tudi v bodoče branil svoje svete, s tako velikimi žrtvami pridobljene pravice, in da bo z vso odločnostjo in požrtvovanjem stal proti vsakemu, ki bi skušal dvigniti roke proti naši svobodi in našim mejam.

50letnica učiteljske mature

Ljubljana, 6. junija

V torek 5. t. m. so obhajali zlati jubilej ljubljanski učiteliski abiturijenti iz leta 1884. To je zadnji letnik, ki je dovršil učiteljske študije v nekdanjem licealnem poslopju na Vodnikovem trgu. Z začetkom šolskega leta 1884-5 se je učiteljišče preselilo v lastne prostore na Resljevi cesti.

Od tedanjih 31 učiteljskih maturantov živi danes še 15. Štirje izmed teh so izven naše države v sosedniji Avstriji. Dva od njih sta si izbrala po maturi uradniški poklic, eden poštnega in eden železniškega.

V torek so se sestali nekateri izmed njih v Ljubljani, da proslave redek jubilej in obnove staro tovarištvo. Žal se jih je zbralo samo šest, ker jih je bilo nekaj zadržanih zaradi bolezni in nekaj zaradi neugodnega vremena. Med temi šestimi so bili: Eberle Anton, po rodu Nemec, šolski ravnatelj v pokoju, bivajoč na Koroškem; Jevnikar Edvard, nadučitelj v pokoju iz Kamnika; potem Juvanec Franc, Anton Levstik in Dragotin Česnik, upokojeni šolski upravitelji iz Ljubljane in Josip Reich, upokojeni šolski upravitelj iz Dola pri Ljubljani. Drugi še živeči tovariši so: Armbruster Ludovik, upokojeni železniški uradnik v Mariboru; Bersin Franc, bivajoč nekje v Avstriji; Coriary Anton, bivajoč na Vrbi na Koroškem; Marolt Franc, bivajoč v Ljubljani; Lunaček Aleksander, upokojeni šolski ravnatelj v Št. Rupertu na Dolenjskem; Potokar Alojzij, upokojeni višji poštni kontrolor v Ljubljani; Završnik Karol, upokojeni šolski upravitelj v Kranju; Križman Gustav, šolski referent v Linzu.

Večina jubilantov je še danes čila na duhu in krepka na telesu ter se še udejstvuje na raznih popriščih.

Ob grobu uglednega dolenjskega gospodarja

Novo mesto, 6. junija

Pod vznožjem stražkih hribov, kraj potuhnjene Krke, ki je pravkar ob hudih nalivih grozeče narasla, stoji čedna vasica Hruševec in tam domačija ugledne, širom Dolenjske in Bele Krajine znane rodbine posestnika in lesnega trgovca Franca *Vintarja*. Prijazno naselje je v ponedeljek proti večeru zagrnila žalost. Smrt, ki je že nekaj mesecev čakala pred durmi, je zatisnila oči gospodarju.

Rojen 1859 v Hruševcu pri Straži je France Vintar v mladih letih izgubil očeta in mater in je štirinajstletnik, z jekleno voljo, vztrajnostjo in nadarjenostjo začel zmagovati težkoče. Polagoma si je ustvaril ponosno domačijo. Poleg kmetijstva, se je od mlada zanimal tudi za gozdarstvo. Gozd, ki je bil tem krajem že od nekdaj glavni vir dohodkov, je France Vintar ljubil nad vse. Postal je poleg znane Javornikove tvrdke prvi lesni trgovec na Dolenjskem in si pridobil sloves pravega strokovnjaka. Trgovino z lesom je vodil s pomočjo svojih hčera do zadnjega. Pred leti se je mož uveljavljal tudi v političnem življenju. Bil je dolgoletni župan in odbornik občine Prečne, član šolskega sveta, cestnega odbora, vpoštevan v kmetijski in lovski organizaciji, podpornik malone vseh humanih in prosvetnih društev.

Za zakonsko družico si je bil s 25 let izbral Nežo iz znane Dularjeve rodbine v Vavti vasi, ki mu je rodila 9 otrok. Živo še 4 hčerke in sin Jožef, od treh bratov pa samo še Jože, župnik v Šmihelu pri Pliberku. France Vintar je bil naprednjak, kremenit značaj, zgleden dobrotnik. Nešteto domačij bi lahko navedli, ki jih je rešil propada in obupa. Zadnje mesece je bolehal. Šel je iskat leka tudi v zdravilišče v Ljubljano, a zaman. Smrt ga je rešila trpljenja. Pokojniku bo ohranjen časten spomin, z ugledno družino pa iskreno sočustvujejo nešteti znanci. Danes popoldne smo pokojnika ob veliki udeležbi pogrebcev položili k večnemu počitku na pokopališču v Dolenji Straži.

Uboj v silobranu

Ptuj, 6. junija

Pred dnevi se je sestala v Bračičevi gostilni v Rogoznici večja družba mož, ki so bili razdeljeni v dve skupini. Pri eni je bil kočar Jožef Brmež iz Žabjeka, pri drugi pa Horvat Anton iz Podvincev. Med obema skupinama je prišlo zaradi nekih osebnosti do prepira, ki pa se je naposled mirno likvidiral. Kmalu zatem je zapustila gostilno skupina z Brmežem, nato pa še Horvatovi tovariši. Možje so se na cesti spet sešli, vendar je vsa druščina pustila Brmeža in Horvata sama na cesti.

Med obema je nastal na cesti ponoven spor, ki mu je sledil pretep. Brmež je stekel domov po kramp in nekajkrat udaril Horvata po hrbtu. Ta pa je v silobranu iztrgal Brmežu kramp iz rok ter udaril Brmeža z ročajem dvakrat po glavi. Brmež je dobil hude poškodbe in je bil prepeljan v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili smrtnonevarno poškodbo, za katero je v teku enega tedna umrl. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da je imel Brmež dve rani na lobanji, zaradi katerih je nastopila infekcija. Horvat dejanje priznava.

KULTURNI PREGLED

Tolstega „Vojna in mir“ v slovenskem prevodu

Pravkar je izdala »Slovenska Matica« tretjo in četrto knjigo romana Leva Tolstega »Vojna in mir« v prevodu Vladimirja Levstika. Sedaj je zaključeno tudi to delo: štiri debele knjige prehajajo na police slovenskega knjigoljuba. Dovršitev tega prevoda ne pomeni samo velikega prevajalskega dejanja, marveč je tudi nekak dogodek v naši prevodni književnosti. Dobili smo delo, ki ima, lahko bi rekli, standardni pomen. Prevod »Vojne in miru« ni usluga literarni modi, marveč je mogočen donesek tisti osnovni plasti, ki jo zahteva in potrebuje sleherna samostojna literatura. Srbski kritik Jovan Skerlić dobro pravi o pomenu te mogočne epopeje: »Če bi se bil odločil, da pišem roman, tedaj bi se učil iz »Vojne in miru«, kako se neposredno zaznava življenje in kako je treba risati žive modele.« Delo take kvalitete mora nujno vplivati tudi na domači pisateljski naraščaj, zlasti danes, ko mlada inteligenca ne obvladuje več nobenega tujega jezika do tiste popolnosti, ki so jo stareiši dosegli v nemščini. Tak blagodejni vpliv je tem verjetnejši, ker slovenski prevod »Vojne in miru« ni samo prevod, kakršni so drugi prevodi, marveč ga je opravil slovenski pisatelj, ki ga odlikuje mojstrstvo v našem jeziku in književnem slogu. Prevod »Vojne in miru« smo torej prejeli iz prve roke, in v tem je še posebni pomen te izdaje.

Naj ob tej priliki poudarimo, da je »Slovenska Matica« omogočila v zadnjih letih dva velika prevoda, katerih vsak obsega štiri knjige: izdala je še, kakor znano, Reymontove »Kmete« v prevodu dr. Glonarja. Pri obeh velikih umotvorih je imela srečno roko. Dejstvo, da se že pojavlja potreba druge izdaje »Kmetov«, je najboljše priznanje, ki ga more dati občinstvo knjižni družbi.

*

»Vojna in mir« sodi med najobsežnejše romane ne le v ruski, marveč sploh v evropski literaturi. V celotni tvorbi Tolstega predstavlja po sodbi nekaterih kritikov višek, kakor ga je Tolstoj pozneje dosegel samo še v »Ani Kareninin«, »Vstajenju« in »Hadžiju Muratu«. »Voino in mir« je pričel Tolstoj pisati l. 1864: slovenski prevod je torej dovršen ob sedemdesetletnici te epopeje. Izvirnik je začel izhajati l. 1865, v »Russkem Vestniku«, a v posebni knjigi je izšel šele štiri leta pozneje. Ruska kritika je opazila že takoj v začetku, da je novo epično delo Leva Tolstega izreden pojav v ruski literaturi. Z njim je Tolstoj zavzel eno prvih mest v književnosti 19. stoletja in tega mesta niso mogle izpodkopati vse poznejše spremembe literarnih struj in okusa.

»Vojna in mir« ni roman v navadnem pomenu, ni knjiga, ki jo čitaš za »kratek čas«. Mogočen obseg in množica dogodkov, ki se odigravajo na široki zemljepisni ploskvi, veliko število oseb, ki nosijo pestro in razgibano dejanje, vse to mu je vtisnilo značaj prave epopeje in ga uvrstilo med tiste resnično pomembne in nesmrtljive umotvore, ki nimajo nič skupnega z banalno zabavno literaturo — tem papirnatim produktom kratkotrajnega življenja. »Vojna in mir« sodi med one leposlovne spise, ki o njih dobro pravi T. G. Masaryk, da so poučnejši in važnejši od zgodovinskih in filozofskih del. Z druge strani pa je v tem velikem romanu poleg njegove idejne vsebine in čistih pripovednih vrlin toliko krasnih, umetniško dovršenih detajlov, da jih stvarjalni genij Tolstega ni mogel prekositi niti v poznejših spisih, zato sodijo po vsej pravici med najlepše strani njegovega celotnega literarnega dela. In literarno delo Tolstega je ena najmogočnejših manifestacij človeškega stvarjalnega genija. Kajkrat obstanemo zavzeti in očarani pred njim: občudovanje njegovega peresa je največje plačilo za užitek, ki smo ga deležni.

Po pravici so opazili že prvi kritiki, da »Vojni in miru« nedostaja tiste stroge celotnosti v izgradnji, ki jo nujno zahteva arhitektonska dovršenost umetniškega dela. Zdi se, da je pisatelju raslo gradivo s tolikšno bujnostjo in neodoljivo silo, da mu sam ni bil več kos in je izgubil natančen pregled celote. Grmadil je kvadre na kvadre, vendar je ponekod pustil večje odprtine nego je bilo potrebno; tu je obdelal posamezne prizore z vzorno natančnostjo in čudovito precizno tehniko književnega drobnorisarja, tam se je zadovoljil zgolj s krepkimi orisi; na nekaterih mestih mu je očitno šlo za čim večjo monumentalnost, ki jo občudujemo še danes kakor platna največjih mojstrov. Vmes pa je razdrobljenega mnogo drugega gradiva, n. pr. refleksij o raznih pojavih, ki ponekod obtežujejo celotno stavbo in manjše motijo čisti epični užitek. Zadnje poglavje četrte knjige je n. pr. cel filozofski traktat, ki je kot zaključek romana nenavaden privesek epike, dasi je sicer nemalega pomena za umevanje tega, kar je hotel Tolstoj z »Vojno in mirom« povedati človeštvu.

Ali je nesorazmernost ploskev v mogočni epični stavbi »Vojne in miru« res negativna stran romana? Noben vešči čitatelj ne bo zaradi tega samo prelistaval poglavij, kakor da gre za zastarel tretjevrstni roman, ki mu je bil po naključju zašel v roko. Še vedno je v »Voini in miru« toliko umetniško učinkovitih strani, da bo pravi čitatelj hotel biti pričujoč tudi pri onih prizorih, ki se mu morda ne bodo zdeli enako živi in učinkoviti. Tipi, ki jih razvija Tolstoj pred čitateljem, so značilni v vseh položajih, v luči in v senci. Družabno ozračje, ki jih obdaja, je polno dražljive mikavnosti tudi sedaj, ko smo bolj kakor kdaj prej odmaknjeni svetu ruske visoke družbe, — svetu, ki je za vedno pokopan pod razvalinami velike revolucije. Bolkonski, Kuragini, Rostovljevi, Dolohov, Bilibin in drugi so osebe, ki jih ne pozabimo, ko smo jih spoznali in odkar smo preživeli v njihovi imaginarni družini toliko prigod in spoznali toliko skrivnosti. Naj gre za moške ali za ženske osebe, vedno je Tolstoj mojstrski portretist duš, ki se gibljejo pred nami v vsej svoji nagoti. Skeptiki, ki dvomijo o smislu in vrednosti literarne umetnosti, bi prav ob teh likih vprašali, ali nas more katera knjiga iz psihologije bolj seznaniti z značajem ljudi in z notranjimi pogoji njihovega življenja? Poleg tipov in značajev, ki jih je v »Vojni in miru«, prav kakor v Balzacovih romanih, za dolgo galerijo, uživamo opise prizorov, izmed katerih se posamezni — n. pr. požar Moskve, Borodino, smrt Andreja Bolkonskega — vtisnejo za vedno v spomin. Epične prednosti te epopeje odtehtajo vse ostalo, zato bo »Vojna in mir« obranila v vekove vrednost genialne stvaritve in močnega dokumenta 19. stoletja. Nekaj Balzaca in Stendhala, Tolstega »Vojna in mir« — to so prav za prav največji in najtrajnejši duhovni posledki napoleonske dobe.

*

Gorkij pripoveduje o Leninu, da je v času najhujše državljanske vojne vneto prebiral,

DANES PREMIERA FILMA LJUBEZNI IN LEPIH MELODIJ

LJUBAVNE NOČI NA HAVAJU

Evgenija Kais-Arrowa poje prekrasne melodije Južnega morja

WERNER FÜTTERER FEE MALTEN CARL DE VOGT

Predstave ob 4., 7.¼ in 9.¼ uri ELITNI KINO MATICA

Domače vesti

Mimogrede

Na nedeljskem bojevniškem shodu je lekarnar Gradišnik iz Celja — poprej je bil na Jesenicah, kjer se ga še dobro spominjajo — med drugim rekel:

»Očitajo nam po »Jutru«, da rovarimo proti državi, če zahtevamo, da nam nihče ne sme odvzeti našega slovenskega jezika, v katerem molimo boga. Mi pa smo proti vsem tistim, ki nam hočejo ugrabiti te naše svetinje«.

Škoda prostora, da bi polemizirali z Gradišnikom. Naši čitatelji vedo, da v »Jutru« tega nismo nikdar trdili. Samo ne daj bog, da bi g. lekarnar ne bil bolj točen in previden pri mešanju strupov v svoji lekarni, kakor je pri mešanju demagoških šlagerjev na bojevniških shodih!

Javnost pa mora pri tem zanimati druga stvar. Ni bil Gradišnik edini, ki je klical na branik za slovenstvo. Skoro na vsakem bojevniškem shodu se ponavljajo alarmni klici, da sta ogrožena jezik in vera Slovencev. Ne povedo pa po svoji navadi nič, kdo in kako ju ograža. Poslušalci na bojevniških shodih so skoro izključno iz tabora, ki še vedno stoji pod vplivom kleroseparatističnega punktaštva. Ti ljudje so že vsa leta sem slišali od svojih agitatorjev, da sta v enotni Jugoslaviji v nevarnosti slovenski jezik in katoliška vera. Zdaj slišijo enako hujskanje na javnih shodih, [illegible] Kdo bi mogel zameriti preprostemu poslušalcu, ako bo sedaj res verjel, da mu hočejo v Jugoslaviji ugrabiti jezik in vero?

Tako razdiralno delo je z nacionalnega in državnega stališča pogubno in brezvestno. Štejemo ga bojevništvu v smrten greh, pa ne samo — mimogrede.

Danes premiera. ROLAND COLMAN in KAY FRANCIS v prekrasnem filmu

„Moje hrepenenje, si Ti“

Film izvanredno napete vsebine

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave ob 4., 7. in 9. Cene 4.50 in 6.50.

• **Srebrni jubilej prve ženske gimnazije v Beogradu.** Prva ženska gimnazija v Beogradu, ki je bila tudi prva ženska srednja šola v nekdanji kraljevini Srbiji, bo z letošnjim šolskim letom dopolnila 25 let svojega obstoja in delovanja. Nekaj let po njeni ustanovitvi je bila ustanovljena v Beogradu druga ženska gimnazija, v prvih povojnih letih pa tretja. Jubilejna gimnazija je posebno važna zaradi tega, ker je z njo zvezano javno uveljavljenje našega ženstva.

• **Razprave danskega učenjaka o arheoloških zanimivostih Dalmacije.** O solinskem amfiteatru je ugledni danski učenjak Ejaur Dygge napisal že tretjo obširno studijo. Ta studija se bavi tudi z arheološkimi znamenitostmi vse Dalmacije. Danski učenjak je bogato arheološko področje razdelil na štiri skupine: na grške kolonije, kakor n. pr. ona na Visu in druga v Solinu, na rimsko arhitekturo ter na staro krščansko in staro hrvatsko arhitekturo. Delo danskega učenjaka je važno zaradi tega, ker bo pripomoglo, da bodo Solin in drugi dalmatinski kraji prišli do večjega pomena v mednarodnem znanstvenem svetu.

• **Novo arheološko odkritje v Stobih.** Ekspedicija arheologov, ki preiskujejo bogato arheološko področje v Stobih, ima letos veliko sreče, dasi bo njeno delovanje v kratkem spet prekinjeno zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. Sistematično raziskovanje se vrši, kakor znano, že od začetka maja in odkriti so bili ostanki velike palače nedaleč od že poprej odkrite bazilike. Največja senzacija sedanjega raziskovanja je odkritje velikega mozaika, ki predstavlja po izjavi prof. Petkovića veliko arheološko in materialno vrednost. Velik mozaik, ki se odlikuje po lepih ornamentih in sveži barvi, je skoraj nepoškodovan, kar je velika zasluga sistematično izvedenega odkopavanja. Učenjaki obžalujejo, ker bo ekspedicija predčasno zaključena, veseli pa so zaradi zanimive in dragocene najdbe.

GOSPODJE,

ali ste že poskusili

+ **O. K.** + **zaščitne gume**

Parfumerija »VENUS« nasproti pošte.

• **Odlični gostje v Krapinskih Toplicah.** Med ostalimi številnimi gosti so prispeli v Krapinske Toplice za dalje časa tudi upokojeni podmaršal Nikola pl. Ištvanović s hčerko iz Zagreba, državni nadsvetnik dr. Stögerer iz Gradca, soproga primarija ga. Haagen iz Voitsberga, direktor Pietschnig iz Voitsberga, skladatelj Oton Bröderer s soprogo iz Gradca, vdova dvornega svetnika gospa Neubauer iz Gradca, general inž. Oskar Ferrares iz Gradca, soproga državnega svetnika gospa Lobenwein iz Gradca, upokojeni podpolkovnik Starkl z Dunaja, ravnatelj Prohaska iz Hrastnika, univ. prof. dr. Karel Laker s soprogo iz Gradca, veleposestnica gospa Knaffl iz Beljaka, ravnatelj Winkler in gospa Eichler, soproga vseučiliškega profesorja iz Gradca, gospa Olga Sevčikova, soproga generalnega konzula ČSR iz Ljubljane, državni svetnik Gattereder s soprogo iz Judenburga itd.

• **Izpremenba v upravi zdravilišča Dobrna.** Dosedanji upravitelj zdravilišča g. Janković je bil na lastno prošnjo upokojen Za časa sezone je poverjeno vodstvo tega zdravilišča banskemu svetniku dr. F. Šteru.

• **V varstvo rudarskih zaslužkov.** V finančnem zakonu je tudi določilo o eksekutivnem izterjanju dolgov rudarskih in topilniških podjetij, ki ogražajo delavske zaslužke. To določilo je zelo važno za vse delavce in uslužbence v podjetjih, ki so podrejena ministrstvu za rude in v katerih so delavci in nameščenci zavarovani pri bratovskih skladnicah. Beograjska delavska zbornica je že uspela s svojo intervencijo, da se je pri nekem rudniku, ki je dolgoval lani svojim delavcem na zaslužkih skoraj en milijon dinarjev, dolg znižal na 400.000 Din.

• **Mednarodna fotografska razstava v Ljubljani** (Frančiškanska ulica 4) bo trajala samo še štiri dni. V nedeljo zvečer se zaključi. Opozarjamo na to vse, ki je še niso imeli prilike videti in ki bi vendar radi primerjali med seboj dela najboljših fotografskih umetnikov iz 26 držav Čim se razstava zaključi se bo vršila seja žirije, ki bo določila nagrade za najboljše razstavljalce.

• **Iz banovinske ženske bolnišnice v Novem mestu.** Dne 4. t. m. je nastopil svoj redni dopust šef bolnišnice primarij dr. Červinka Milan. Zastopal ga bo g. dr. Vito Lavrič, dosedaj asistent ženske bolnišnice v Ljubljani. Istočasno je nastopil službo v novomeški ženski bolnišnici g. dr. Fran Frlan, dosedaj zdravnik kirurškega oddelka državne bolnišnice v Ljubljani, ki nadomestuje g. dr. Čerčka, sekundarija zavoda, ki je odšel na orožne vaje.

• **Službeni list dravske banovine z dne 6. junija t. l.** objavlja uredbo o posvetovalnem odboru za bankarstvo, uredbo o sorodnih obrtih, uredbo o izdajanju potrdil o strokovni zaposlitvi v obrtnem delu pri vojski in mornarici, pravilnik o učnih zavodih in šolah, katerih izpričevala popolnoma ali deloma nadomeščajo učno dobo in dobo zaposlitve v trgovinskih obratih, pravilnik o učnih zavodih in strokovnih šolah, katerih izpričevala dajejo ugodnosti glede dokazovanja strokovne izobrazbe za rokodelske obrti, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934 in razne objave iz »Službenih Novin«

• **Zadruge državnih uslužbencev in Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani** pozivajo svoje člane, da se udeležijo zadružnega zborovanja, ki se bo vršil danes v četrtek 7. t. m. ob 19.30 v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Poročajo o delovanju Zveze nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev in njenem 13. kongresu v Sarajevu tov. direktor Reisner Josip, Deržič Ivan in Čerček Srečko.

• **Pregled motornih vozil.** Dne 13. t. m. od 8. do 12. bo komisijski pregled motornih vozil pred upravo policije v Ljubljani,

Dojenčkom od 5 mesecev

dalje se dajejo z dobrim uspehom prikuhe kot špinača, pesa, koleraba ali karfijola, obenem s preizkušenim in znanstveno pregledanim proizvodom

HORDENZYM

dr. Wandera

Prikuho s Hordenzymom jemljejo dojenčki zelo radi.

»Hordenzym« se dobiva v vseh drogerijah in lekarnah. Cena Din 39.—.

Šubičeva ulica 5. Dovoz preko Muzejskega trga. To bo nepreklicno zadnji pregled za vsa iz kateregakoli vzroka še nepregledana motorna vozila v območju te uprave policije in sreskih načelstev. Po tem pregledu bodo vsa letos še nepregledana motorna vozila organi javne varnosti ustavili in zadržali do ugotovitve, ali je lastnik dotičnega vozila zadostil vsem dolžnostim obenem pa se bo zoper vsakega zamudnika uvedlo kazensko postopanje. K pregledu je prinesti s seboj: 1) prometno knjižico v kateri mora biti potrjeno plačilo državne in banovinske takse za leto 1934. in občinskega davka vsaj za I. četrtletje; 2) kolek za 100 Din; 3) 60 Din v gotovini kot takso za komisijski pregled; 4) 25 Din v gotovini za nove tablice; 5) vozniške izkaznice vseh oseb, ki običajno vozijo z omenjenim vozilom. Vozilo se more predstaviti komisiji čisto z vsemi pripravami in orodjem, kakor se rabi na vožnji.

ZA SONČENJE

SALVIRA

OLJE ali CREME

VELIKA IZBIRA KOPALNIH CEPIC

DROGERIJA KANC

V NEBOTIČNIKU IN ŽIDOVSKI UL. 1

• **Epilog samomora mlade uradnice v Beogradu.** V Beogradu se je, kakor znano, vrgla pod tramvaj uradnica ministrstva za socialno politiko, Ljubinka Jungovićeva, ker je bila bridko razočarana v svoji ljubezni do Draga Vukičevića in ker jo je Draganov brat, odvetnik Miloš na ulici pred pričami opsoval in pretepel. Mati in bratje nesrečne mladenke so napovedali že pri pogrebu tožbo proti povzročiteljem strašne tragedije. Nesrečna Ljubinka je zapustila kratko pismo z označilom povoda svojega obupa, pozneje pa so našli v njeni sobi še eno pismo, v katerem je natančno razloženo, kako sta ravnala z njo brata Vukičevića. Rodbina je vložila sedaj tožbo, posebej pa se je obrnila tudi na odvetniško zbornico z zahtevo, naj uvede postopanje proti odvetniku Milošu Vukičeviću zaradi njegovega nečloveškega ravnanja in v varstvo ugleda odvetniškega stanu.

• **Dva samomora zaradi 100.000 Din.** Čačak ima žalostno senzacijo zaradi tragedij dveh rodbin. Trgovec Radenko Milosavljević, ki je bil vojni invalid, je prišel v konkurz in da se mu ne bi trgovina prodala pod vsako ceno, se je pogodil s svojim glavnim upnikom, znanim milijonarjem Mičo Radenkovićem, naj on odkupi na dražbi njegovo trgovino, potem pa jo spet njemu izroči, da bi jo vodil naprej ter sčasoma poravnal ves dolg. Milosavljević je to prosil zlasti zaradi tega, ker je imel sina na univerzi. Milijonar je ponudbo sprejel, ko pa je vso trgovino izdražil, jo je nameraval z dobičkom prodati nekemu drugemu trgovcu. To je nesrečnega Milosavljevića silno razburilo. Prišel je v Radenkovičevo trgovino ter v svojem razburjenju potegnil revolver. Zadel pa ni Radenkovića, marveč njegovega sina Momčila. Meneč, da ga je ubil, je ustrelil še sebe. Momčilo Radenković je bil samo lahko ranjen in je ptem tragična smrt nesrečnega trgovca Milosavljevića zbudila hudo ogorčenje proti milijonarju Radenkoviću. Milosavljevićev sin je napovedal tudi tožbo, ker je med listinami svojega pokojnega očeta našel dokaze, da je milijonar revnega trgovca uničil z oderuštvom.

Ko je ves Čačak razpravljal o tej zadevi, pa si je milijonar Mičo Radenković pognal kroglo v glavo. Povod tragediji obeh rodbin je bila vsota od 100.000 Din, kolikor je bil Radenković Milosavljeviću posodil in potrošil pri dražbi njegove trgovine.

• **Strašen zločin v Generalskem Stolu.** Ob pokopališču v Generalskem Stolu so našli umorjenega uglednega trgovca Tomaža Erdeljca iz Lešča pri Generalskem Stolu. Na truplu ni bilo videti znakov kake borbe in so sklepali iz tega, da je bil nesrečni trgovec privabljen v zasedo in zavratno umorjen. V zvezi s tem zločinom je gotovo obisk nekega neznanca, ki ga je imel trgovec dan poprej v svojem lokalu. V trgovino je prišel uslužbencem neznan človek, ki je trgovcu prinesel pozdrave od njegovega znanca, ki je učitelj v Gornji Dubravi, ter sporočil, naj čimprej obišče tega učitelja v neki zelo važni zadevi. Proti večeru se je trgovec na kolesu odpeljal proti Dubravi drugo jutro na vse zgodaj pa so ga našli umorjenega pri pokopališču v Generalskem Stolu. Seveda so se takoj obrnili do umorjenčevega znanca, dubravskega učitelja, ki pa ni vedel o vsej stvari ničesar. Zločinec, ki je žrtev zvabil v zasedo, je moral dobro poznati razmere trgovca in njegovega znanca učitelja, motivi zavratnega umora pa so še popolnoma neznani. Uslužbenci umorjenega trgovca so neznanca sicer površno opisali, zasledovanje pa doslej še ni imelo nobenega uspeha.

• **Ovomaltina na ljubljanskem velesejmu.** Ovomaltina je po okusu splošna znana, manj pa so znane njene sestavine in prednosti. Obiščite zaradi tega njen paviljon na velesejmu ter se tam seznanite z njenimi veliki prednostmi. Ovomaltino radi vživajo otroci in odrasli. Deca, ker jo smatra za slaščico, odrasli pa zaradi tega, ker vedo, da ima poleg izvrstnega okusa tudi blagodejne učinke na človeški organizem, ker krepi in zvišuje njegovo delovno in odporno moč. Zaradi tega se uporablja povsod in vedno, kadar je treba okrepiti organizem. V vseh letnih časih se uživa kot topla in hladna pijača ter predstavlja najboljši zajtrk ali malico, ker tudi v malih količinah daje telesu mnogo hranilnih snovi. Če obiščete ljubljanski velesejem, ne pozabite na paviljon Ovomaltine.

• **Obiedele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Iz Ljubljane

u— **Vsem nacionalnim društvom in meščanom.** Drevi ob 20.32 dospe v Ljubljano na glavni kolodvor skupina izletnikov, članov združenja Franco-Yougoslave in združenja Poilus d' Orient. Izletniki prenočijo v hotelu Metropol (Miklič). Jutri si ogledajo Ljubljano in ob 10.02 nadaljujejo potovanje do Kranja. Nato se odpeljejo ob 13.05 do postaje Bled-Lesce. V soboto obiščejo Bohinj in izvir Savice. V ponedeljek zapuste našo domovino pri Jesenicah. Ekskurziste vodi g. Pjer Doljka, predsednik združenja Franco-Yougoslave. Odbor vojnih dobrovoljcev prosi za številno udeležbo vseh nacionalnih društev in ostalega občinstva pri sprejemu in slovesu milih francoskih gostov.

u— **Koncert Akademskega pevskega zbora** bo ponovljen v nedeljo 10. t. m. ob 16. po izredno znižanih cenah, tako da se ga bodo mogli udeležiti tudi vsi oni, ki se sicer koncertov ne morejo udeleževati. Z letošnjim programom slovenske narodne pesmi je žel Akademski pevski zbor povsod sijajne uspehe. Tudi naša glasbena kritika je odlično ocenila delo in prizadevanje pevskega zbora ljubljanski akademikov, ki se ne vstrašijo nobenih žrtev in truda pri delu za ohranitev narodovih kulturnih in glasbenih vrednot. Na koncert posebno opozarjamo naše podeželske pevske zbore in širše občinstvo, kateremu je ta koncert predvsem namenjen. Ni dvoma, da bodo tudi ta stremljenja Akademskega pevskega zbora — pokazati ljudstvo pravo, toda skoro pozabljeno narodno pesem — našla pri vseh najboljši odziv. Akademski pevski zbor bo izvajal na tem koncertu isti program, kot ga je pel pretekli mesec v Unionu. Predprodaja vstopnic bo od četrtka dalje vsak dan dopoldne in popoldne pred veliko unionsko dvorano.

u— **III. nastop gojencev šole Glasbene Matice** ob koncu šolskega leta bo v ponedeljek 11. t. m. ob 18. v Filharmonični dvorani. Glavni del sporeda izvaja mladinski zbor pod vodstvom prof. Viktorja Šonce ter mladinski orkester pod vodstvom prof. Karla Jeraja. Oba skupaj pa bosta izvajala najnovejši Adamičevi skladbi »Bajko« in »Kresnice« za soli, zbor, govorilni zbor in orkester s skioptičnimi slikami. Na ta večer šole Glasbene Matice, ki je zadnji javni nastop ob sklepu letošnjega šolskega leta, že danes opozarjamo. — Starše in gojence šole Glasbene Matice opozarjamo, da je pouk na šoli po običajnem urniku do 28. t. m. Gojenci naj redno

Kjer v rabi Doramad — tam krasnih zôb zaklad!

Doramad

zobna krema s čudodelnimi žarki radija.

obiskujejo pouk. — II. operna produkcija državnega konservatorija bo v torek 12. t. m. zvečer ob 20. v dramskem gledališču.

u— **J. A. S. O.** Predsedstvo akademske organizacije vabi svoje člane, da se udeleže pogreba preminilega tovariša g. Borisa Žirovnika danes ob 17. iz Knafljeve ulice.

u— **Jadranaši!** Danes ob pol 17. se zberemo v društveni čitalnici, odkoder odidemo na pogreb tov. Borisa Žirovnika. Odbor.

u— **Jadranovci! Jadranovke!** V petek 8. t. m. ob 20. bo predaval v društveni čitalnici g. dr. Cepuder: Naloge mladine pri nacionalno-državnem delu. Po predavanju debata. Pridite vsi in točno!

u— **Vsi člani Mornarske sekcije k. o. JS** se pozivajo na važen članski sestanek drevi ob 20. v restavraciji »Šestici«. Udeležba dolžnost! Istotam izredna seja odbora ob 19. in naj ji prisostvujejo vsi odborniki.

u— **Akcijski odbor za pomoč gladujočim rudarjem** izreka toplo zahvalo vsem ljubljanskim rodbinam, ki so na njegovo prošnjo, objavljeno v »Jutru«, nudile Trboveljskim slavčkom prenočišče o priliki njihovega stotega koncerta.

u— **Tujsko-prometna razstava v Frančiškanski ulici odprta od 11. do 13. ure.** Brez vstopnine.

u— **Društvo »Tabor«.** Drevi bo na članskem sestanku govoril tov. Milko Škrap o smernicah našega dela. Važne društvene zadeve. Pridite!

u— **Evgenija Kais-Arrowa,** pevka svetovnega slovesa in nenadkriljivega glasu, poje danes v romantičnem filmu **»Ljubavne noči na Havaju«.** Film, v katerem nastopata tudi Werner Fütterer in Carl de Vogt, nas za kratek čas pelje v razkošje hotela »Splendid« v Nici. Tu nam pokaže, kako spretno in rafinirano znajo propadle veličine loviti bogate ženine za svoje hčerke. Iz Nice nas pelje v Alžir, odtod pa v razkošno naravo na otok Južnega morja, med domačine, ki baš slavijo svoj praznik, nato pa v Pariz, med glasbene veličine, zbrane v koncertni dvorani »Pleyel«. Film se odlikuje po lepem petju in svojevrstnih melodijah.

u— **Nov izum za dviganje avtomobilov in drugih težkih tovorov** bomo videli v petek ob 9. na Vilharjevi cesti pri carinarnici, ko bo naša tvrdka Viktor Bohinec predvajala novo dvigalo »Titan«. Z njim lahko samo en človek dvigne prevrnjen najtežji avtomobil in ga potegne tudi čez strmo pobočje navzgor spet na cesto, prav tako pa tudi iztirjen in prevrnjen vagon. S tem dvigalom lahko spet postavimo prevrnjen kozolec in izrujemo največje drevo, zato je pa dvigalo posebno potrebno naši lesni industriji za ruvanje štorov posekanih dreves. Posebna prednost tega dvigala pred drugimi je ta, da ga lahko popolnoma trdno zasidramo v vsako zemljo, kakor tudi v kamenje in cestni tlak, še prav posebne koristi pa novo dvigalo prinaša stavbenikom in gasilcem, ki se ga z največjim uspehom poslužujejo že v drugih državah.

u— **Javno žrebanje srečolova Belo-modre knjižnice** pod vodstvom notarja g. Pleiweissa se bo vršilo 14. t. m. ob 17. v restavraciji »Zvezdi«. Vljudno opozarjamo vse, ki imajo v rokah neplačane srečke, da nam pravočasno pošljejo nakazila, ker se bodo izročili dobitki le na one srečke, ki bodo plačane najkasneje do 17. ure 14. t. m. Neplačane nevrnjene srečke zapadajo kot neveljavne.

Iz Maribora

a— **Cercle français.** V nedeljo 10. t. m. bo obiskal gospod G. Beměrand, novi francoski konzul v Ljubljani, prvič naše mesto. Na čast odličnemu gostu bo priredil francoski krožek istega dne ob 20. v Vesni sprejemni večer z glasbenimi točkami, recitacijo, žaloigro in čajanko. Odbor vabi vse člane društva in širše kroge občinstva, da pokažejo z obiskom te prireditve, kako dobrodošel nam je zastopnik prijateljskega naroda in kako topla čuvstva hvaležnosti gojimo napram Franciji. V ponedeljek 11. t. m. bo prisostvoval gospod konzul ob 17. v Vesni, zaključni prireditvi, otroških kurzov. Obisk te prireditve se priporoča posebno staršem, ki želijo, da se njihovi otroci naučijo francoščine že pred vstopom v srednjo šolo. Videli bodo, kako lepi uspehi se dosežejo v tem oziru v kurzih francoskega krožka. Obe prireditve sta brezplačni.

a— **Seja mestnega občinskega sveta.** Mariborski mestni svet je imel snoči sejo pod predsedstvom župana dr. Lipolda. Na seji so razpravljali o raznih tekočih zadevah ter podelili nekaj gradbenih in vporabnih dovoljenj. Rešenih je bilo tudi več drugih vprašanj glede gradbenega gibanja v Mariboru.

a— **Sožalje mariborske sokolske župe ČOS.** Mariborska sokolska župa je imela v petek žalno sejo ob smrti dr. Jindriha Vanička in je poslala ČOS sožalno brzojavko.

a— **Iz zdravniške službe.** Ravnateljstvo OUZD v Ljubljani je imenovalo zdravnika dr. Jožeta Sekulo za šefzdravnika mariborske ekspoziture OUZD. Na njegovo dosedanje mesto pa je imenovan zdravnik g. dr. Jurečko.

a— **Občni zbor orožniških upokojencev.** V nedeljo dne 10. t. m. ob 10. predpoldne se bo vršil v restavraciji Senica v Mariboru, Tattenbachova ulica občni zbor podružnice Društva orožniških upokojencev za dravsko banovino. Vabimo vse člane in tudi ostale orožniške upokojence in njih vdove, da se zbora gotovo udeležijo. — Predsednik podružnice: Princl.

a— **Ceneno meso.** Danes se bo prodajalo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 150 kg svinjskega mesa po 8 Din in sicer na osebo do 2 kg.

a— **Češnje na trgu.** Okoličani so pripeljali na včerajšnji trg, ki je bil bogato založen z razno zelenjavo in sočivjem, tudi 12 voz in večje število jerbasov češenj. Prodajali so jih liter po 1 do 2 Din.

»Vojno in mir« in jo imel na mizi, kjer je podpisoval revolucionarne akte.

»Vojna in mir« je nedvomno tudi knjiga naših dni; živimo v času, ko je problem vojne in miru eden najbolestnejših in najtragičnejših med mnogimi, ki tarejo misleče sodobnike. Filozofija zgodovine je postala v dobi težke negotovosti in čemečega strahu pred jutrišnjim dnem skoraj da popularna filozofska disciplina. Tako, kakor je modroval Tolstoj ob rezultatih napoleonskih vojn, modruje danes evropski izobraženec pred rezultati svetovne vojne. Prav zdaj se oddaljujejo in brišejo v nezanesljivem človeškem spominu pošastni vtisi odhajajoče vojne, obenem pa se prikazujejo strahovi prihajajoče vojne, ki jih miselna lenoba povprečnega Evropca sprejema prav tako topo, kakor topo pozablja izkušnje nedavne preteklosti.

V tem času nas utegne roman Tolstega zagrabiti še prav posebno s svojim globokim doživetjem vojne.

•

Prevod Vladimirja Levstika bi bil vreden podrobne in spoštljive ocenitve ob primerjanju z izvirnikom. Šele, če si izbereš nekatere najlepše prizore in jih prečitaš najprej v originalu, nato pa v Levstikovem prevodu, spoznaš, kaj se pravi prevajati. V mnogih prevodih je tradutore res traditore, tu pa čistemu zvoku ruske besede odgovarja čisti zvok slovenske besede, stavek se preliva v stavek, raste, ritmično teče, odraža značilnosti Tolstega, njegovo metaforično bogastvo, esprit njegovih misli, lepoto njegovih v besede in stavke fiksiranih čuvstev. Ogenj in mraz, žalost in veselje, drget strahu in sproščena besnost strasti, vse se verno zrcali tudi iz pravedene besede. Vladimir Levstik je z »Vojno in mirom« častno dovršil delo, ki ga je pričel s »Hadžijem Muratom« in nadaljeval z »Ano Karenino« in z »Vstajenjem«, delo, ki nam je dalo za več generacij najboljše epične spise Leva Tolstega v najboljši slovenski obliki.

Roman »Vojna in mir« je natisnila Delniška tiskarna z lepo čitljivimi črkami in na dobrem papirju. —o.

Operna produkcija

Operna šola konservatorija, ki jo vodi ga. Cirila Škerlj-Medvedova, je v torek zvečer priredila v dramskem gledališču v Ljubljani s svojimi učenci solisti, zborovskimi pevci in baletom operno produkcijo, pri kateri sta kot klavirska spremljevalca sodelovala kapelnika gg. Neffat in Švara. Drama je bila do vrha polna, treba je bilo pristaviti celo pomožne sedeže; dokaz živega zanimanja naše publike za razvoj opernega naraščaja.

Enostnost dokaj obsežnega programa produkcije so zgradile lirske in lirsko-dramatične slike iz najpriljubljenejših oper svetovnega repertoarja, kamor bi lahko uvrstili tudi R. Korsakova enodejanko »Mozart in Salieri«. Nič bi ne škodilo v bodoče na odru kaj živahnosti, veselja, groteske itd. in radi bi pozdravili tudi kakšno drobtino iz domače ali jugoslovanske scenično-glasbene zaloge. Prožni in za vse novo navdušeni naraščaj bi se s pridom lotil tudi modernejših stvari.

Produkcijo je odlikovala resnost umetniškega hotenja tako od strani voditeljice operne šole g. Cirile Škerlj-Medvedove, kakor tudi s strani vseh njenih gojencev, brez izjeme.

V prologu iz Leoncavallove opere »Glumači« se je predstavil Švigelj Cveto, R. Korsakova dve dramatični sceni v enem dejanju »Mozart in Salieri« sta podala Drmota Anton in Petrovčič Tone, v I. in III. sliki »Aide« Verdija smo slišali Korenčan Štefko, Štrukelj-Verbič Mileno, Draga Burgerja, Petrovčiča Toneta, ženski pevski zbor in videli tudi štiričlanski konservatorijski balet, sceno Micaele iz III. dejanja opere Carmen je zapela Tratnik Štefanija, IV. dejanje Traviate so nam pokazali Iglič Jelka, Drmota Anton, Pianecka Zoran in Vida Rudolf, zadnjo točko, 1. sliko iz »Fausta«, pa sta izpolnila Burger Drago in Petrovčič Tone.

V rokah svoje voditeljice so postali vsi ti, nam že bolj ali manj znani pevci tudi premišljeni igralci, ki so vsebino svojih vlog močno dojmeli in v visoki meri izčrpali. Le prepogosto zanemarja, ali šablonizira scenični pevec igralsko plat svoje vloge na račun pevske. V operni šoli ge. Cirile Škerlj-Medvedove se zgrinjata obe plasti v gladko izklesano enoto, kar je morda najodličnejša stran operno-vzgojne metode gospe pedagoginje. Vse slike so bile do potankosti skrbno izdelane. Kazale so samoniklo režijsko znanje, podčrtavale so vse, kar bi moglo dvigniti podano snov, igralski nivo sodelujočih je bil neverjetno visok, tako podane stvari, kakor so bile včeraj, bi delale čast tudi izvenšolskemu odru.

Ako bi hoteli postaviti tem mladim, ambicioznim ljudem, ki so se predstavili včeraj, pa že prej večkrat, horoskop in jim prerokovati njihovo operno pevsko bodočnost, tedaj bi — presenečenja pri doraščajočih ljudeh niso, kajpada, izključena — rekli: Cveto Švigelj je tako mnogostranski, da bo prav lahko prenesel morebitno razočaranje na opernih deskah, ako bi bile njegov zaželjeni cilj, česar pa ne verjamem; Drmota Anton bo s svojim prijetnim, lepo barvanim, dokaj izdatnim glasom in svojo visoko muzikalnostjo zelo uporabna moč na domačem odru, Petrovčič Tone, dostojanstvena odrska figura, simpatičen, okreten pevec, bo vsikdar priljubljena, iskrena domača pevska sila, Burger Drago zaradi premajhne izdatnosti in tipične barve svojega glasu ne bo mogel mnogo višje, kakor je prišel do danes in ga bo oder najbrž razočaral, Pianecki Zoran se je premalo oglasil, da bi ga mogel presoditi, Korenčan Štefka je odlična pevka; želim ji, da se telesno okrepi in nekoliko razkošati; na njeno operno-pevsko bodočnost bi se izplačalo kaj staviti, Štrukelj-Verbič Milena je zastavna dama, zelo muzikalna, na odru že preizkušena, mislim pa, da ji bo oder le priložnostno prijetno razvedrilo, Tratnik Štefanija je imela včeraj najkrepkejši uspeh, vendar je še mnogo dela pred njo, toda resna volja in srečna pevska nadarjenost jo bosta privedli višje in višje, Iglič Jelka vztrajna, energična, močno nadarjena pevka, za sedaj še nekoliko telesno šibka, a mnogo obetajoča, zlasti v partijah, kakor je bila n. pr. njena Violeta. Morda jo bomo na odru z veseljem pozdravljali. O Vidi Rudolf, kakor o Pianeckem, glede včerajšnjega nastopa v neznatni vlogi ne morem izreči sodbe.

Vsi ti pevci so glasbeno izvrstno šolani, kažejo lepo izoblikovano glasovno kulturo, zelo mnogo igralske inteligence in se tako voditeljica operne šole, ga. Cirila Škerlj-Medvedova, kakor tudi konservatorij lahko ponašata z njimi. —č.

Radio kotiček

Ljubljana, 7. junija.

Danes ob 18. bo privatni docent g. dr. Božo Škerlj govoril o socialni in kriminalni antropologiji.

Da se antropolog lahko praktično udejstvuje v socialni in kriminalni antropologiji, mora dobro obvladati nauk o podedovanju. Posebne naloge socialne antropologije so na primer raziskavanje šolskih otrok in kontrola njihovega telesnega razvoja, domačega in ostalega okolja, kolikor pride lahko za razvoj v poštev. Antropološko raziskavanje posameznih poklicnih skupin daje zanimive rezultate glede sposobnosti za dotične poklice. Seveda tudi ni brez pomena antropologija vojaštva, kjer se po posameznih edinicah lahko prav lepo opazujejo biološke razlike, ki usposabljajo enega za to, drugega za drugo stroko. Pomen izbire se dobro vidi pri posameznih rodbinah, ki dajejo skozi več generacij vedno predstavnike istih poklicev in podobno. Sploh je pa zanimiv študij socialnih razlik, v kolikor so te biološko utemeljene. Da so, nam dokazujejo rodovniki, ki jih moramo skrbno sestaviti, da odkrijemo posebne sposobnosti, pa tudi razne dedne bolezni in hibe.

Kriminalna antropologija se bavi zlasti z etično manj nadarjenim človekom, ki prihaja na ta ali oni način v konflikt z družbo. Da igra tudi pri etično, odnosno socialno manj nadarjenem človeku dednost posebno važno vlogo, ni nobenega dvoma. Danes vemo, da C. Lombroso v svojem nauku, da se izraža zločinec tudi po določnih telesnih lastnostih, v marsičem ni imel prav; vemo tudi, da ustreza določeni duševni določena telesna konstitucija. O tem smo čuli v zadnjem predavanju. Duševno zaostal človek je navadno tudi telesno slabo razvit, zaostaja za povprečkom ali ga v nekaterih primerih tako zelo presega, da se tudi v tem izraža nenormalnost. Vsekakor moremo — upoštevaje nauk o dednosti in konstitucijah — govoriti o »rojenem« zločincu. Socialna manjnadarjenost se izraža seveda na najrazličnejše načine. Kot posebno etično hibo moremo v tej zvezi omeniti tudi samomor.

Iz Celja

e— **Seja mestnega občinskega sveta,** ki je bila določena na petek 8. t. m., je preložena na petek 15. t. m. ob 18

e— **Težka nesreča na Bregu.** V torek dopoldne je pripeljal 45letni posestnik Anton Napotnik iz Buč vino v gostilno gosp. Natka pri kapucinskem mostu na Bregu. Ko je razkladal sod, mu je spodrsnilo. Sod se je zvalil na Napotnika in mu zlomil levo nogo. Ponesrečenca so takoj prepeljali v bolnišnico

e— **Samomor.** V torek okrog 7. zjutraj se je obesil v vojašnici kralja Aleksandra 22letni redov 39. p. p. Ivan Uran, posestnikov sin iz Ribnice na Pohorju. Truplo so prepeljali v Ribnico. Vzrok samomora ni znan, očividno pa je Uran izvršil obupno dejanje v hipni duševni zmedenosti.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.15 in 20.30 zvočni velefilm »Greh gospe Claudetove« in zvočna predigra.

Sport

Nedelja olimpijskih prireditev

Vsa sportna središča v državi bodo v nedeljo z velikimi prireditvami manifestirala za idejo olimpizma

V nedeljo bodo priredila vsa sportna društva in Sokol kr. Jugoslavije po svojih edinicah v Ljubljani olimpijske prireditve.

Predsedstvo ljubljanskega odbora je prevzel ban g. dr. Drgao Marušič, ostali člani odbora pa so odličnejši zastopniki naših savezov, podsavezov in klubov.

Spored nedeljskih prireditev, katerih namen je, propagirati olimpijsko idejo in zbrati čim več sredstev, da bi se mogli naši sportniki v častnem številu udeležiti prihodnje olimpijade v Berlinu, je zelo pester.

Dopoldne ob 10. je lahkoatletski nastop na prostoru ljubljanskega Sokola, popoldne ob 14.30 je velika sportna prireditev na prostoru Hermesa, pri kateri sodelujejo motociklisti, kolesarji, hazenašice in nogometaši, ob 17. pa nastopijo v letnem kopališču Ilirije plavači ter sabljači in težkoatleti.

Sokolska društva so določila vse svoje nedeljske nastope kot olimpijske prireditve.

Prav tako kot Ljubljana, bo nedelja v znamenju olimpijskega sporeda

tudi v Mariboru

Organizacija je v rokah okrajnega olimpijskega odbora.

Dopoldne bodo kolesarji vseh klubov dirkali z zaprekami po mestu. Od 8.30 do 12. bo na teniških prostorih ISSK Maribora tekmovanje za juniorsko prvenstvo Maribora med mladimi igralci Maribora in Rapida.

Popoldne bo na igrišču Železničarja na Tržaški cesti brzi nogometni turnir mariborskih moštev (Maribora, Rapida, Svobode in Železničarja); razen tega bodo tamkaj nastopili tudi lahkoatleti, sabljači, teniški igralci in aktivni zastopniki drugih panog. Med teniškimi igralci bo nastopila elita mariborskih predstavnikov v tenisu, med drugimi Bergant Gasparin, Voglar, Hitzel, Leyrer, Helzinger, Mosi, Škapin, Voglarjeva, Lirzerjeva, Boričeva in drugi.

Start za kolesarsko dirko bo ob 10. na Kralja Petra trgu. Proga bo vodila po Ruški cesti na serpentine, preko dravske brvi v Strmo ulico in nato Koroška cesta, Koserjeva ulica, Smetanova ulica, Tomanova ulica, Dr. Medvedova ulica, Kosarjeva ulica, Koroščeva ulica, Trubarjeva ulica, na Kalvarijo, mimo cerkvice nazaj po Trubarjevi, Koroščevi, Vrazovi, Tomšičevi, Krsnikovi, Zrinjskega trg, Maistrovi, Koroščevi, Trubarjevi in Halbertovi v Vrazovo ulico, kjer bo cilj.

Dopoldne bodo sportniki po ulicah pobirali prispevke za olimpijski fond, v parku pa bo velik koncert olepševalnega društva.

Nedelja je posvečena veliki ideji prijateljstva med narodi; posetite olimpijske prireditve in podprite prizadevanja naših sportnikov!

Službene objave LNP

(Seja k. o. 1. t. m.)

Navzoči: dr. Köstl, Logar, Galof, dr. Dougan, Bucik. Kazenska zadeva igr. Starmana Lada, Sloga — Ljubljana, se odgodi do prihodnje seje; igralec se poziva na prvo prihodnjo sejo k. o. v svrho zaslišanja. — Poziva se OO Maribor, da dostavi zapisnik o zaslišanju igr. Debelaka Ivana, Mura, in Dvorščaka Jakoba, Svoboda — Maribor, do prihodnje seje k. o., t. j. do 6. t. m., ker bosta sicer igralca suspendirana. — Ustavi se kazensko postopanje proti igr. Žitniku Lucetu, Ilirija, zaradi nezadostnih dokazov. — Kaznuje se po § 18 kaz. prav. Stupica Leon, Grafika, s 14dnevno zabrano igranja, kazen mu poteče 17. t. m. — Kazenska zadeva igr. Trčka Cirila, Korotan — Ljubljana, se odgodi do prihodnje seje; igralec se poziva na prihodnjo sejo k. o. v svrho zaslišanja. — Zabeleži se izključitev igralcev: Zupanc Franc, Finc Lojze, oba Dobrna, na tekmi 10. maja. — Kaznuje se po § 36 kaz. prav. z uporabo § 14 kaz. prav. Podkoritnik Franc, Dobrna, s 14dnevno zabrano igranja, kazen mu poteče 17. junija. — Kaznuje se po § 31 kaz. prav. Hiršelj Franc, Zagorje, s 14dnevno zabrano igranja, kazen mu poteče 17. junija. — Kaznujeta se po § 18 kaz. prav. Bertoncelj Stane, Primorje, in Klančnik Avgust, Hermes, s 7dnevno zabrano igranja; kazen jima poteče 10. junija. — Kazenska zadeva igr. Gomolja Staneta, Maribor, se odgodi do prihodnjo sejo; OO Maribor naj ga zasliši in zanesljivo poteče zapisnik do prihodnje seje k. o., sicer bo igralec suspendiran. — Zabeleži se izključitev Klingensteina Karola, Mars, na tekmi 13. maja. — Ustavi se postopanje proti članu Diska Flisu zaradi nezadostnih dokazov. — Kazenska zadeva Trobca Josipa, Sloga — Ljubljana, se da v izjavo g. Dorčecu. — Ustavi se kazensko postopanje proti Burgerju Francu, Jadran, zaradi nezadostnih dokazov. — Kaznuje se po § 24. kaz. prav. v zvezi s § 14 Lipovšek Ferdo, Sloga — Ljubljana, s 14dnevno zabrano igranja; kazen mu poteče 17. junija. — Uvede se postopanje proti Boljku Petru, Disk, po sodnikovi prijavi. — Kaznuje se po § 24 kaz. prav. v zvezi s § 14 istega pravilnika Bervar Emil, Zagorje, s enomesečno zabrano igranja, kazen mu poteče 3. julija. — Zabeleži se izključitev Habihta Josipa, Svoboda, na tekmi 21. maja. — Zabeleži se izključitev Uršiča Franca, Korotan — Ljubljana, na tekmi 29. aprila. — Ustavi se postopanje proti Poljšaku Marjanu, Slovan, zaradi pomanjkanja dokazov. — V smislu naloga upravnega odbora z dne 30. maja in na prijavo Ilirije se uvede dopolnilno postopanje zaradi dogodkov ob priliki tekme Maribor : Ilirija 8. aprila proti igralcem: Konič Josipu, Pišof Josipu, Obresnel Josipu, Korent Karelu in Kirbiš Josipu, vsi Maribor, in Varšku Milanu, Ilirija. — Poziva se OO Maribor, da brezpogojno dostavi zapisnik o zaslišanju Drevenška Viljema, Svoboda — Maribor, do prihodnje seje k. o. — Tajnik III.

V nekaj vrstah. TK Skala je imel predsinočnjim občni zbor, na katerem so klubovi funkcionarji podali obračun o delu odbora v preteklem letu. Najbolj aktivna postavka vsega poslovanja je zgraditev smučarskega doma na Voglu, ki je imel že letos nad 500 obiskovalcev in kjer bo klub lahko črpal vsaj nekaj dohodkov. V novi odbor so bili izvoljeni skoraj vsi prejšnji člani odbora s predsednikom dr. Kajzeljem na čelu. — Odbor za odigranje pokalnih tekem je zaradi sodnikove napake razveljavil pokalno tekmo Concordija : Hašk, ki se je — kakor znano — končala neodločeno 2 : 2. Tekma se bo ponovila 4. julija kot nočna. — Dne 24. t. m. bo v Zagrebu zanimiva medmestna tekma Madrid : Zagreb.

Izredna skupščina JSZS. Kakor smo v tej rubriki že zabeležili, je večje število klubov iz Beograda, Slav. Broda, Djakova, Slav. Požege in Zagreba zahtevalo od saveza v smislu pravil sklicanje izrednega občnega zbora zaradi izvolitve novega upravnega odbora. Savez je na seji z dne 30. maja sprejel daljši komunike, v katerem ugotavlja, da število klubov, ki zahtevajo izreden občni zbor, ni zadostno, pa upravni odbor kljub temu sklicuje izredno skupščino, in sicer v soboto 16. t. m., ker je bil savez prav tedaj sredi priprav za reprezentativno hazensko tekmo s Poljsko in event. Češkoslovaško in se bližajo tudi IV. ženske igre v Londonu, kamor je menil poslati čim močnejše zastopstvo, odklanja uprava spričo teh razmer vso odgovornost za posledice, ki bi nastale jugoslovenskemu hazenskemu sportu doma in na tujem. (Ne poznamo razlogov, ki so napotili te klube, da so udarili po savezni upravi, vsekakor pa so si zato izbrali zelo neprimerno priliko. Kadar imamo pred seboj tako važne dogodke kot so n. pr. mednarodne ženske igre v Londonu in so priprave že v teku, bi morali domači nezadovoljneži menda le potrpeti. Op. ur.

Gostovanje Slovana v našem Primorju. SK Slovan bo v dneh 28., 29. in 30. junija ter 1. julija gostoval s svojim nogometnim moštvom z bratskimi nogometnimi klubi v Bakru, Krasici in Kraljevici. Klub vabi vse prijatelje sporta in našega morja, da skupaj z igralci prebijejo štiri lepe dni na obalah našega morja in posetijo Bakar, Krasico, Kraljevico, Novi in event. Crikvenico. Vožnja z udobnim 40sedežnim avtobusom iz Ljubljane za vse navedene kraje in nazaj stane 180 Din. (Kdor želi imeti tudi prvovrstno prehrano in prenočišče za štiri dni in vožnjo plača samo 420 Din.) Vsa pojasnila daje brivski salon Dorčec v Dalmatinovi ulici 13. Prijavite se čim prej, ker je rok prijave samo do 22. t. m.

Službeno iz kotur. podsaveza Ljubljana: Po nalogu centralnega olimpijskega odbora ter koturaškega saveza odrejamo za olimpijski dan dne 10. t. m. naslednji spored: Ob 14.30 bodo hitrostne dirkališčne dirke juniorjev na »Hermesu« na 10 krogov, in sicer: kol. sekcija Primorja (Rozman, Jeras, Mravlje, Golob, Arčon, Okroglič); kol. dr. Sava (Štefančič, Dekleva, Novak, Kosi, Selan, Močnik); Hermes (Avbelj, Kalan, Hamberger, Lavrih, Rehn, Pokorn, Klopčič) in ostali klubi: (Jager in Kregar od Ljubljanice; Režek, Premk, Trtnik od Sore). — Prvi junior se proglasi za dirkališčnega juniorskega prvaka podsaveza. Te dirke veljajo obenem kot kvalifikacijske juniorske dirkališčne dirke za podsavez. — Ob 15. bo dirka klubskih parov za prvorazredne vozače. Klubi Primorje, Hermes, Sava in Ljubljanica morajo postaviti najmanj po en par. Vozi se na 15 krogov. — Ob 17. glavna dirka prvorazrednih vozačev na 20 krogov. Obvezno morajo nastopiti pri tej dirki naslednji: Grabec, Gregorič, Oblak, Štirn od Primorja; Močnik, Vrhovnik od Save; Prodan, Kačič, Abulnar od Hermesa; Trobec od Sore; Lipovšek, Bračun od Zarje ter Gartner, Brajnik in Anžič od Ljubljanice. — Prvi dobi darilo olimpijskega odbora, drugi do petega priznanice olimpijskega odbora. — Hermes mora preskrbeti startne številke ter ostali za dirke potrebni inventar, Primorje pa 4 ure štoparice. — Sodniški zbor: Stanko, Maver, Gregorič; časomerilci: Sancin S., Hvala, Šetina, Kovač J. Starter: Vospernik; števec krogov: Prešern; zapisnikar: Medved. — Opozarjajo se vsi klubi in dirkači na obvezen nastop ter morajo dirkači, ki bi bili zaradi bolezni zadržani, prijaviti predsedniku teh. odbora Stanko Juriju (Delavska zbornica) najkasneje do sobote ob 12. — Dirkači se morajo javiti z licenco za leto 1934 na dirkališču Hermesa točno ob 14., ker se bo začel spored točno ob 14.30. — Tehnični predpisi za dirke so običajni v smislu pravil koturaškega saveza. — Proti vsem, ki se temu pozivu ne bi odzvali, se bo najstrožje postopalo.

Službeno iz LNP. Drevi ob 20. bo seja k. o. Na sejo se pozivata zaradi zaslišanja igralca: Starman Lado, (Slog, Lj.) in Trček Ciril (Korotan, Lj.). Naproša se tudi g. Dorčec sigurno. — Tajnik III.

Jugoslovenska akademska smuška organizacija. Tovariši, udeležite se pogreba tovariša Borisa Žirovnika, ki bo danes ob 17.

SK Ilirija. Upravni odbor poziva vse članstvo, da se udeleži danes ob 17. pogreba našega člana B. Žirovnika. — Redna seja načelstva bo drevi ob 20.30 v damski sobi kavarne Emona. — **(Plavalna sekcija.)** Tovariši, pozivamo Vas, da spremite nenadno umrlega sportnega tovariša Borisa Žirovnika na zadnji poti. Zbirališče ob 16.45 pred Nar. tiskarno. — **(Nogometna sekcija.)** Danes od 18. dalje trening na Stadionu. Zaradi nedeljske prvenstvene tekme udeležba dolžnost!

ASK Primorje. (Lahkoatletska sekcija). Zaradi dogovora glede treninga za nastop v Bukarešti, dne 7. in 8. julija t. l. sklicujemo za danes, četrtek, ob 20.30 v tajništvu, nebotičnik IV. sestanek vseh interesentov, zlasti pa: Kovačič Alfonz, Putinja, Ranner, Štok, Perpar, Grad, Krevs, Ogrin, Srakar F. in I., Serše, Žorga Aleš in Fric, Czurda, Skušek, Raič Milivoj, Malnarič, Bertoncelj Stanko, Slanina, Gombač, Ošabnik. Ta sestanek naj bo opozorilo vsem zunanjim atletom, ki pridejo v poštev za Bukarešto, zlasti: Skoku, Cerarju D., Štušteršiču, Leskovšku, Kovačiču Leonu, Meršeku, Martinjiu, Mareku E., Slamiču, Švigelju, Gaberšku, Goršeku, Truču, Korčetu, Stavbetu, Žgurju, Igliču, da se s sistematičnim treningom resno pripravijo za izbirni miting za Bukarešto, ki bo ob koncu tega meseca v Ljubljani. Navodila za treninge bodo prejeli v teku prihodnjih dni. Vsi v Ljubljani in v bližini Ljubljane bivajoči atleti morajo redno trenirati vsaj trikrat tedensko. V petek ob 20.30 v tajništvu seja sekcijskega odbora.

ASK Primorje. (Predsedstvo). Pozivamo vse klubovo članstvo, zlasti člane plavalne sekcije, da se udeleži pogreba sportnega tovariša Žirovnika Borisa, ki bo danes ob 17.

SK Reka. Za trening-tekmo s Slavijo mora biti I. moštvo ob 18.15 na igrišču. V petek ob isti uri igra Ib. moštvo proti rezervi Slavije. V slabem vremenu tekem ne bo.

GOSPODARSTVO

Inozemska sodba o našem velesejmu

»Berliner Tageblatt« prinaša 4. t. m. v gospodarskem delu na uvodnem mestu obširen članek pod naslovom »Pionirji v Ljubljani«, kjer se pisec (dr. Platow) peča za možnostmi nemškega izvoza v Jugoslavijo v zvezi z novo trgovinsko pogodbo in pri tem izraža tudi svojo sodbo o ljubljanskem velesejmu. Iz tega članka posnemamo naslednje:

Nemški razstavljalci in industrijci, ki so prvikrat po daljši dobi prišli na ljubljanski velesejem, bodo že v kratkem lahko ugotovili, da trg, ki ga je sedaj treba na jugovzhodu zavojevati, ne bo padel nemški industriji v naročje kakor zreli sad in da je najnovejša trgovinska pogodba šele začetek, ki mu bo moralo slediti še mnogo žilavega dela. Že prvi korak v jugoslovensko deželo nam pokaže z vso jasnostjo probleme, ki jih je treba rešiti. Trgovski potnik kakor tudi turist, ki prekorači mejo, je presenečen zaradi izredno nizkih življenjskih stroškov. Seveda pa je druga stran nizkih cen, da je kupna moč prebivalstva majhna. Jugoslavija je agrarna država. Nizke agrarne cene določajo višino narodnega dohodka in s tem postavljajo prodaji inndustrijskih izdelkov ozke meje. Gospodarska struktura Jugoslavije nam kaže, da ima ta dežela poleg širokega agrarnega sektorja relativno malo razvito industrijo. Ta se peča predvsem s produkcijo konsumnih dobrin, ne pa produkcijskih sredstev. Temelji jugoslovenskega gospodarstva dajejo dovolj možnosti, da se razvije izravnano gospodarstvo, ki bo vedno v preskrbi specijalnih izdelkov najrazličnejše vrste v znatni meri navezano na uvoz. Čim bo odrevenelost, ki je nastala zaradi gospodarske krize, nekoliko popustila, bo Jugoslavija predstavljala prodajno tržišče za industrijske države z veliko bodočnostjo. Če danes Nemčija ne naveže z jugoslovenskim trgom čvrstih zvez, tedaj se odpoveduje možnostim, ki se nemški industriji pozneje na enako ugoden način ne bodo več nudile.

Pozornost, ki ga posvečajo ljubljanskemu velesejmu države na vzhodu in jugovzhodu, nam kaže, da imajo drugje odprte oči in da te države niso pripravljene brez boja zapustiti jugoslovenski trg. Psihološki pogoji za prodajo nemških izdelkov so v Jugoslaviji zelo ugodni. Ljubljanski velesejem gotovo ni prireditev, ki bi se dala primerjati z lipskim velesejmom. Med 625 razstavljalci, od katerih je okrog 200 iz inozemstva, so gotovo tudi številne manjše tvrdke. Seveda tudi ni mogoče onih 80.000 do 100.000 posetnikov (od tega 5 odst. iz inozemstva) primerjati kot kupce in interesente z ono publiko, ki poseča lipski velesejem. Odločilno pa je, da je baš za pridobitev tega trga na jugovzhodu potrebna intenzivna in osebna propaganda. Značilna je izjava nekega izkušenega nemškega razstavljalca, ki je dejal, da s pismenimi ponudbami ne bi noben njegov izdelek našel pot na vzhod. Zato je smatrati za pionirsko delo, da sta dve veliki nemški organizaciji (državna zveza nemške avtomobilske industrije in državna zveza nemške radijske industrije) prišli v Ljubljano s kolektivno razstavo, da bi prvikrat po dolgoletni prekinitvi pridobili nov teren na jugovzhodu. Za nemško radijsko industrijo je naloga težavna. Tu ni samo ovira slaba kupna moč prebivalstva, temveč mora ta industrija računati tudi s konkurenco sposobnih inozemskih konkurentov, ki že dalj časa poslujejo v tej državi. Tu more torej pomagati le aktivna osebna propaganda na inozemskem tržišču in tako je bila Ljubljana po sklenitvi nove nemško-jugoslovenske pogodbe primerna kontaktna točka za izvozno iniciativo in za bodoče delo.

Isto velja za nemško industrijo motornih vozil. Leta 1929. je Jugoslavija uvozila iz Nemčije 484 motornih koles, leta 1932. vsaj še 139, lani pa niti eno motorno kolo več. Enako sliko nam kaže uvoz nemških avtomobilov, ki je padel od 280 avtomobilov v letu 1929. na le 19 v lanskem letu. Prodaja je torej padla na minimum. Splošne gospodarske težkoče so gotovo v znatnem delu vzrok za to nazadovanje, vendar pa so italijanske, avstrijske, francoske in češkoslovaške tvornice jugoslovenski trg vsaj kolikor toliko ohranile. Industrija tovornih vozil bo imela lažje delo. Prav v zadnjem času je prodaja večjega števila avtobusov pokazala, da so izvrstni nemški vozovi spričo racionalnega obratovanja tudi takrat še konkurenčni, če po višini cene niso baš najcenejši. Vozilo z Dieselovim motorjem, ki omogoča znatne prihranke v obratu, je našlo baš v Jugoslaviji precej zanimanja, kajti obrat z motornimi vozili je zaradi visokih dajatev v Jugoslaviji sila obremenjen.

Primer avtomobilske in radijske industrije nam kaže, kako pravilno je naziranje, da je treba novo trgovinsko pogodbo smatrati le za začetek, ki mu bo moralo slediti naporno podrobno delo. Nemčija je bila na vzhodu in jugovzhodu še pred leti v marsikakem pogledu v znatni meri vodilna. Oskrbovala je n. pr. eno tretjino skupnega uvoza agrarno-tehničnih predmetov. Kupčija tu ni lahka. Na eni strani zaradi tega, ker je gospodarska kriza v Jugoslaviji predvsem agrarna kriza in na drugi strani zaradi tega, ker se da trg na jugovzhodu zavojevati le z osebno propagando. Potreba po kmetijskih strojih je trenutno majhna, obenem pa sposobna, da se znatno poveča, zlasti če bo uspelo jugoslovenski agrarni izvoz prilagoditi potrebam uvoznih držav. Nemčija bo kot odjemalka jugoslovenskih proizvodov dobila v bodoče rastoči pomen. V lanskem letu je delež Italije, Avstrije in Češkoslovaške v jugoslovenskem izvozu nazadoval, dočim se je delež Nemčije dvignil od 11.2 na 13.9 odst. S tendenco nove trgovinske pogodbe je v skladu, da dobi Nemčija kot odjemalka jugoslovenskih proizvodov še večjo vlogo.

Osmi dan velesejma

Navzlic slabemu vremenu je bil včeraj poset našega velesejma razmeroma ugoden. Velesejem je posetilo prav znatno število šol pod vodstvom učiteljev in profesorjev. Tudi veliko število vojakov je bilo na razstavi.

Kupčijsko poslovanje se v vseh panogah nadalje ugodno razvija in je bilo doslej največ kupčij sklenjenih v pohištvu, v predmetih za stanovanjsko opremo, v domačih vozljanih preprogah, kakor tudi pirotskih in perzijskih preprogah. Mnogo je bilo prodanih tudi dekorativnih predmetov.

Jutri ob pol 13. bo ljubljanski radio ponovno priredil reportažo z velesejma, ki se je prav dobro obnesla. Prirejena bo reportaža iz paviljona H, I, M in N.

Težave gostilničarskega stanu

Od Zveze združenj gostilničarske obrti dravske banovine v Ljubljani smo prejeli prošnjo za objavo daljši članek, ki prikazuje težkoče gostilničarjev in apelira na javnost za moralno podporo v borbi proti šušmarstvu. Iz tega članka posnemamo naslednje podrobnosti:

Naše gostilničarstvo je zaradi toleriranega šušmarstva zašlo v tako stisko, da je ogrožen njegov obstoj. To šušmarstvo se je zlasti razvilo po uveljavljenju trošarinske novele (18. aprila 1932). S to novelo je bilo vinogradniku priznana pravica maloprodaje vina in žganja, ki je drugje priznana edino gostilničarjem. Ta maloprodaja je bila priznana vinogradnikom poleg obstoječega privilegija, da sme vinogradnik svoj lastni pridelek prodajati v obliki takozvanih vinotočev pod vejo. Ta za gostilničarski stan tako usodna določba se sedaj zlorablja od strani najrazličnejših šušmarjev in prekupčevalcev in se danes vino in žganje prodaja kjerkoli v vsaki količini od najrazličnejših oseb. Borba gostilničarstva proti takemu šušmarstvu je bila doslej brezuspešna. Koncesioniranje gostilničarske obrti postaja brez pomena, če se ne povrne že stoletja z gostilničarsko obrtjo vezana pravica, da sme samo gostilničar prodajati na drobno vino in žganje. Tujski promet postaja v naši državi vedno važnejša panoga in ker je gostilničarstvo tako ozko povezano s tujskim prometom, ne more biti vseeno, če propade. Gostilničarstvo priznava težak položaj vinogradništva in mu ne odreka pomoči. Vsekakor pa naj se pomoč deli samo onemu vinogradniku, ki je v resnici v stiski in se preživlja izključno od vinograda. Borba prizadetega gostilničarstva je toliko časa upravičena, dokler se od gostilničarjev zahtevajo dajatve v takem obsegu, kakršnega ne pozna noben drug stan v državi. Kljub ponovnim zahtevam za zaščito je gostilničarski stan sedaj doživel nov udarec. Pravkar izdana uredba finančnega ministra o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje je gostilničarstvu naprtila še večje obveznosti, ne da bi mu istočasno vrnila pravice po samoprodaji vina in žganja. Banovinska trošarina se namreč pobira le od gostilničarja in trgovca, dočim je ves ostali promet prost te dajatve. Pri gostilničarjih je predpisana sedaj izredno stroga kontrola, izven gostiln pa je promet z vinom docela svoboden, namesto da bi se uvedla — če se že gostilničarjem naprtijo nove obveznosti — splošna kontrola nad prometom z vinom in žganjem, s čemer bi se preprečilo šušmarstvo. V tej stiski se obrača gostilničarstvo na tujskoprometne in gospodarske organizacije ter na prosvetne in socialne utanove, da mu nudijo v eksistenčnem boju svojo moralno podporo. Zlasti trgovska in obrtna združenja naj bi se priključila gostilničarstvu v borbi proti šušmarstvu, ki je najnevarnejši sovražnik legalnega gospodarskega poslovanja.

Gospodarske vesti

= *Kmetijske vnovčevalne zadruge in oprostitev od davka na poslovni promet.* Po čl. 159 finančnega zakona za l. 1926-27 in po čl. 14 zakona o skupnem davku na poslovni promet so kmetijske zadruge oproščene splošnega in skupnega davka na poslovni promet v pogledu prometa z osnovnimi proizvodi kmetijstva. Ta oprostitev velja seveda samo za zadruge in zveze, ki po pravilih ne dele dobička in za blago nabavljajo izključno od svojih članov, ki ga potem lahko prodajo nečlanom. Kmetijske vnovčevalne zadruge, ki izpolnjujejo gornje pogoje, se namreč smatrajo kot predstavnice kmetovalcev in morajo uživati davčno prostost pod istimi pogoji, kakor kmetovalec sam. Iz tega pa izhaja nadalje, da velja ta oprostitev samo v pogledu prometa z osnovnimi proizvodi kmetijstva, kakor so n. pr. živa živina, seno, slama, žito, krompir, drva, mleko in slično. Kot osnovni proizvodi pa se ne smatrajo oni proizvodi kmetijstva ki so zaradi industrijske, obrtne ali druge predelave izgubili obliko in značaj osnovnega proizvoda in se kvalificirajo kot polizdelek ali finalni izdelek. Tako se mora n. pr. na moko, rezan les ali meso, ki ga stavljajo v promet kmetijske zadruge pobirati skupni davek, ker so ti proizvodi s predelavo izgubili značaj osnovnega proizvoda. O tem, v koliko ima posamezna zadruga pravico na oprostitev od poslovnega davka, bodo izdajale na prošnjo strank overenja ona davčna oblastva, ki so pristojna za odmero družbenega davka in davka na poslovni promet.

= *Luksuzni davek na fini sir.* Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo, da velja luksuzni davek tudi za fine sire. Po mnenju strokovnjakov spada med take sire tudi sir »Chalet«, ki ga uvažajo v škatlicah. Zato spada sir »Chalet« pod luksuzni davek.

= *Popuščanje nemške marke.* Včeraj je na mednarodnih deviznih tržiščih nemška marka ponovno nazadovala. V Curihu je že v torek popustila od 120.05 na 119, včeraj pa je nadalje nazadovala na 116, tako da je *sedaj že za 6 odst. pod zlato pariteto,* ki znaša 123.46.

= *Propadanje pšeničnih posevkov v Češkoslovaški.* V praškem »Venkovu« poroča znameniti češki strokovnjak za rastlinske bolezni inž. Blattny o hudi bolezni, ki se je pojavila na pšenici, oslabljeni zaradi silne suše. V vseh okrajih države je pšenico napadla neka gliva (Erysiphe graminis), ki grozi deloma uničiti ali pa vsaj močno oškodovati kakovost letošnjega pridelka. Docela stepni značaj letošnjega vremena pri trajni suši z visokimi dnevnimi in nizkimi nočnimi temperaturami povzroča obilne rose, ki so dobro redišče za plesen, ki se naglo širi.

Neobičajna trdota jekla, ki se uporablja za izdelavo
GILLETTE
britvic z dolgim prerezom, napravi rezilo bolj ostro, bolj gladko in trpežnejše kot kdajkoli prej.
Gillette

= **Dobave.** Dne 21. t. m. se bo vršila pri ekonomskem oddelku generalne direkcije državnih železnic v Beogradu ofertna licitacija glede dobave 120 komadov raznih bakrenih plošč za lokomotivske peči, 27. t. m. glede dobave 4185 kg kavčukastega platna, 40 kg in 69.162 komadov raznih kavčukastih zagostk in 1310 kg kavčukastih trakov za okna, 2. julija glede dobave 162.819 kg raznih barv in 907.491 kilogramov železne pločevine, 3. julija pa glede dobave 20.786 kg okroglega železa, 49.629 kg kvadratnega železa, 63.552 kg ploščatega železa, 6226 kg enakokrakega kotnega železa, 14.013 kg neenakokrakega kotnega železa, 1790 kg T-železa, 29.888 kilogramov U-železa in 1980 kg profilnega železa.

Borze

6. junija

Na ljubljanski borzi se je deviza Newyork nekoliko okrepila, dočim oficijelni tečaji ostalih deviz ne kažejo večjih sprememb. Edino deviza *Berlin je danes ponovno občutno nazadovala.* V privatnem kliringu je avstrijski šiling nadalje slab in je zopet nekoliko nazadoval ter notira sedaj 9.18 do 9.28 (v Zagrebu promet po 9.15). Angleški funti notirajo v zagrebškem privatnem kliringu 254.30 do 255.88; grški boni so bili tam zaključeni po 31, španske pezete pa po 6.44.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je vojna škoda danes nekoliko popravila. Najprej se je trgovala po 302, pozneje pa po 305.50 in 305), in za september po 306. Prav čvrsta tendenca vlada zadnje dni v dolarskih posojilih. Za 7 odst. Blairovo posojilo se nudi denar po 54, za 8 odstotno pa po 59. Promet je bil še v 7 odst. investicijskem posojilu po 71 in v delnicah PAB po 215.

Devize.

Ljubljana: Amsterdam 2312.63—2323.99, Berlin 1286.25 — 1297.05, Bruselj 797.74 — 801.68, Curih 1108.35 — 1113.85, London 171.86 — 173.46, Newyork 3388.83—3417.09, Pariz 225.21 — 226.33, Praga 141.90—142.76, Trst 294.90 — 297.30 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.18 9.28.

Zagreb. Amsterdam 2312.63—2323.99, Berlin 1287.19—1297.99, Bruselj 797.48—801.68, London 171.86—173.46, Milan 294.90—297.30, Newyork kabel 3410.83—3439.09, Newyork ček 3388.83—3417.09, Praga 141.90—142.76, Curih 1108.35—1113.85.

Curih. Pariz 20.3275, London 15.55, Newyork 308, Bruselj 72.0250, Milan 26.64, Madrid 42.10, Amsterdam 208.75, Berlin 116, Dunaj 57.60, Stockholm 80.20, Oslo 78.20, Kobenhavn 69.40, Praga 12.81, Varšava 58.10, Bukarešta 3.05.

Dunaj: (Tečaji v prtv. kliringu): Beograd 10.60, London 27.30, Milan 46.50, Newyork 538.15, Pariz 35.59, Praga 21.78, Curih 174.69. 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 307 den., 7% invest. 71 den., 8% Blair 59.50 den., 7% Blair 53.75 den., 7% Drž. hip. banka 66 den., 4% agrarne 36 den., 6% begluške 54 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 306—307, za julij, avgust 305 den., za sept. 306—307, 7% invest. 70.50—71, 7% Blair 54 do 54.25, 8% Blair 59—59.75, 7% Drž. hip. banka 66.50 den., 6% begluške 54—54.50; delnice: PAB 215—216, Šečerana Osijek 150 bl., Trbovlje 90 bl.

Beograd. Vojna škoda 30.50, 305 zaklj., 7% invest. 71.10, 71 zaklj., 4% agrarne 37 do 38, 6% begluške 54—54.25, 8% Blair 61 zaklj., 7% Blair 54 zaklj., 7% Drž. hip. banka 66—67.50. Nar. banka 4065 zaklj., PAB 215, 214 zaklj.

Dunaj: Dunav-Sava-Jadran 11.25, Državne železnice 14.45, Trboveljska 9.30, Alpine Mont. 10.22.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (6. t. m.) Tendenca za žito nestalna. Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): **pšenica** (po mlevski tarifi): baška 79-80 kg po 182.50—185, baška, 80 kg, po 185—187.50; **koruza** (po mlevski tarifi): popolnoma suha s kakovostno garancijo za maj 135—137.50; **moka:** baška »0« po 285—290, banatska 292.50—295.

+ **Novosadska blagovna borza** (6. t. m.). Tendenca mirna. Promet je bil srednji. **Pšenica:** baška okolica Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška in slavonska 115—117.50; baška okolica Sombor 112.50—115; baška potiska 117.50—125; sremska in gornjebanatska 112.50—115; baška ladja Begej 120 do 122.50. **Oves:** baški, sremski, banatski in slavonski 95—97.50. **Turščica:** baška in sremska 82—84; baška okolica Sombor 83—85; banatska 80—82; sremska, pariteta Šid 84—86; baška, ladja Begej 83—85; baška ladja Tisa in Dunav 84—86. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 190—210; »2« 170—190; »5« 150 do 170; »6« 130—150; »7« 105—115; »8« 100 do 105; slavonska »0g« in »0gg« 190—200; »2« 170—180; »5« 150—160; »6« 130—140; »7« 105—115; »8« 100—105. **Otrobi:** baški in sremski 90—95; banatski 87.50—92.50; baški ladja 100—102.50. **Fižol:** baški in sremski 130—132.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (6. t. m.). Tendenca slaba. Promet živahen. **Pšenica:** za junij 12.90—12.92, za okt. 15.67 do 15.70; **koruza:** za julij 11.29—11.30, za avg. 12.63—12.64.

ŽIVINA.

+ **Ljubljanski živinski sejem.** Na včerajšnji živinski sejem je bilo prignanih 59 volov, 43 krav, 23 telet, 380 prašičkov za rejo in 128 konj; prodanih pa je bilo 41 volov, 32 krav, 14 telet, 300 prašičkov in 23 konj. **Cene volom so se dvignile za 50 par pri kg.** Za kg žive teže notirajo: voli I. vrste 4.50 do 5 Din. II. vrste 4 do 4.50. III. vrste 3 do 4, **krave debele** 2.50 do 3, **klobasarice** 1.50 do 2.50, **teleta 5 do 6** Din.

Od materije k energiji

Razčlenitev urana — 93. element — Stari sen postaja resnica

V rimski akademiji znanosti je poročal fizik Corbino o dalekosežnem odkritju italijanskega fizika in profesorja na rimskem vseučilišču Fermija. Njegovi poskusi odpirajo nova pota v problem spreminjanja materije.

Prof. Fermi je eksperimentiral z razčlenjevanjem atomov težkih prvin. Pri tem mu je uspelo s pomočjo tako zvanega nevtrona pri 45 od 65 prvin, ki jih je raziskoval, povzročiti umetno radioaktivnost. Med temi prvinami so bile tudi najtežje, ki so se doslej upirale vsaki razčlenitvi. Posebno uran, ki je zadnji v vrsti prvin, je dal pozitiven rezultat, tako da lahko sklepamo na tvorbo nove kemične prvine, ki bi med elementi zavzemala 93. mesto in ki bi stala izven vrste prvin, kakršne nahajamo na zemlji.

Fermijevi poskusi so nad vse važni, ker osvetljujejo skrivnost sestave atomskega jedra in ker nudijo nove možnosti za presnavljanje materije v energijo. Če to uspe, bo človek imel neposredno oblast nad najbolj redkimi prvinami in bo razpolagal pred vsem z neomejenimi viri energije, kar je, kakor znano, sen vse moderne naravoslovne znanosti in tehnike. Fermijevi poskusi pa še niso zaključeni.

Francoske gimnastke

so zasedle na mednarodnih telovadnih tekmah v Budimpešti četrto mesto. Slika jih kaže pri gimnastično-plesni produkciji na prostem

Ogenj pri Bat'i v Zlinu

Škoda ni pokrita z zavarovalnino

Kakor smo že kratko poročali, je nastal v nedeljo zjutraj v kemični tvornici Bat'e pri Zlinu ogenj, ki je popolnoma uničil skladišče kemikalij. Gmotne škode je nad deset milijonov čeških kron in ni krita z zavarovalnino.

Požar je bil ogromen. Gasilo je 39 gasilskih čet, vendar brez uspeha. Šele čez tri ure se je posrečilo udušiti plamene, toda tedaj je že bilo prepozno, kajti poslopje je pogorelo do tal. Ogenj je napravil ogromno škodo, ki jo bodo le težko popravili. Kemikalije, ki so bile v skladišču, kamor je nekdo po neprevidnosti vrgel ogorek tleče cigarete, so bile namreč inozemskega izvora in bo treba nekaj časa počakati, da jih nadomestijo, dotlej pa bo 2000 delavcev brez dela.

Ogenj je izbruhnil ob pol osmih zjutraj. Gorljive kemikalije so začele eksplodirati in so sikale proti nebu v podobi mogočnih ognjenih stebrov. S telefoniranjem na vse strani se je sicer posrečilo priklicati vse bližnje gasilske čete. Dve lokomotivi na postaji zlinske tvornice sta z neprestanim piskanjem klicali na pomoč. Letala, ki so bila namenjena k letalskim tekmam v Pragi, so morala ostati doma. Krožila so nad gorečim objektom, katerega streha se je kmalu truščema sesula v ognjeno žrelo. Med gašenjem se je primerila še ta neprijetnost, da so gasilci brizgali vodo v kemikalike, kar je povzročalo še večje eksplozije. Ko je bilo že prepozno, so jeli gorišče zasipati s peskom, kar je pomagalo.

Pokojni Tomaš Bat'a je bil velik nasprotnik zavarovanja proti požaru. Zastopal je naziranje, da je treba s pazljivostjo preprečevati ogenj ter imeti vedno pripravljeno gasilsko moštvo. Nekoč je dal povelje: »Pri meni ne sme goreti!« In res se je ognjeni element leta in desetletja ogibal njegovih objektov, boljše povedano: Bat'ovi gasilci so v vsakem primeru takoj udušili ogenj. Za mlahavo in brezglavo obnašanje pri požaru je določil Bat'a visoke kazni, nasprotno pa so prejemali tisti, ki so pokazali prisotnost duha in pogum, lepe nagrade. Bat'a je tako vzgojil svoje delavce, da so v trenutku ognja vedno vedeli, kako je treba ravnati, da ne nastane katastrofa. Nekoč pa je le izbruhnil ogenj v strojarni. Bat'a se je trenutkoma pojavil na pozorišču in je začel dajati nasvete, kaj je treba storiti. Poveljnik gasilcev pa se je tedaj razkoračil in nahrulil tvorničarja: »Gospod šef, tvornica je vaša, ogenj pa naša reč!« Bat'a se je odstranil in ogenj je bil kmalu pogašen.

Gospodje!

Moderni vzorci blaga za letne obleke

so dospeli. Najugodnejši nakup oblek po meri je in ostane pri

Drago Schwab, Ljubljana

Cosyns vzleti v stratosfero

Fizik Max Cosyns, sotrudnik prof. Piccarda, se zdaj z vso resnostjo pripravlja na polet v stratosfero. Pravijo, da bo vzletel 15. junija, start pa zavisi predvsem od vremenskih okoliščin in je mogoče, da se bo zaradi tega zavlekel. Piccard pa se medtem pripravlja, da bi s svojim naslednjim poletom v stratosfero posekal vse dosedanje višinske rekorde. Zato snuje balon, ki bo štirikrat večji od dosedanjega ter bo z lahkoto dosegel 30.000 m nad zemljo. Pred startom Avgusta Piccarda bo startal v Detroitu učenjakov brat, Jean Piccard. Dvignil se bo Američanom na ljubo v višino 18.000 m.

Podgana doji mlade mačke

V najrevnejši četrti Benetk so te dni ljudje opazili, da je neka mačka skotila dva mladiča. Roditeljica pa ni bila kdo ve kaj skrbna mati in je rajši pohajala kakor da bi skrbela za potomstvo.

Ko se je nekega dne gospodinja vrnila s trga domov, je našla v svoje začudenje v zaboju, kjer sta dremali mladi mački namestu dveh — tri živali. Tretja je bila jeklenosive barve in kar nekam zabuhla. Gospodinja je debelo pogledala, ko je spoznala, da je to bitje — velika podgana! Mladi mački in podgano so nato nesli iz hiše in ko so vse tri ležale na soncu, so ljudje videli, da podgana doji mladi mačici.

Dillinger mrtev?

Iz New Yorka poročajo, da so nekateri ameriški detektivi prepričani, da ameriškega bandita Dillingerja ni več med živimi. Baje je podlegel ranam, ki jih je dobil v spopadih, ko so ga zalotili v St. Paulu in Wisconsinu. Dillinger je od tem odšel v Illinois in je zahteval od nekega zdravnika, naj ga obveže. Ta zdravnik je izjavil policistom, da so bile banditove rane absolutne smrtne. Tudi šef čikaške policije Purvis sodi, da je Dillinger mrtev.

Knjiga in človek

Knjige so samotne kapele, ki jih gradi človek na najvišjih in najlepših razgledališčih, in sicer ne samo zavoljo razgleda, temveč tudi zato, da se v njih zbere od raztresenosti življenja in da usmeri svojo misel tudi drugam nego v samo čutno življenje. (Feuerbach.)

★

Knjiga je že čestokrat kakšnega človeka vse življenje prosvetljevala ali tudi kvarila. (Herder.)

★

Kar je človeštvo mislilo, odkrilo, delalo, čutilo in izumevalo, je zapisano v knjigah. In kdor je našel skrivnost življenja, jo najde tudi v njih ter si jo prilasti. — (Carlyle.).

★

Sta dve vrsti knjig: takšne, ki stopnjujejo v človeku veselje do življenja in koprnenje po dobrem, ter takšne, ki tega ne delajo. Prve so dobre, druge slabe, pa naj si bodo v posameznostih še tako izvrstne in genialne. (Björnson.)

★

Slabega ne moreš nikoli premalo čitati in dobrega nikoli preveč. Slabe knjige so strup za razum in kvarijo duha. Da čitaš dobro, je pogoj, da slabega ne čitaš: kajti življenje je kratko, čas in sile so omejene. (Schopenhauer.)

Intenzivnejša žarnica

Francoski učenjak Georges Clod je imel te dni v pariški Akademiji znanosti predavanje, v katerem je odkril poslušalcem, da se mu je po tridesetletnem trudu z uporabo plinov kriptona in ksenona posrečilo povečati intenzivnost električnih žarnic za 30 odst. Oba plina se pridobivata s posebnim postopkom iz tekočega zraka. Izum francoskega učenjaka bo gotovo povzročil velik prevrat v svetilni industriji.

Državnik in fotograf

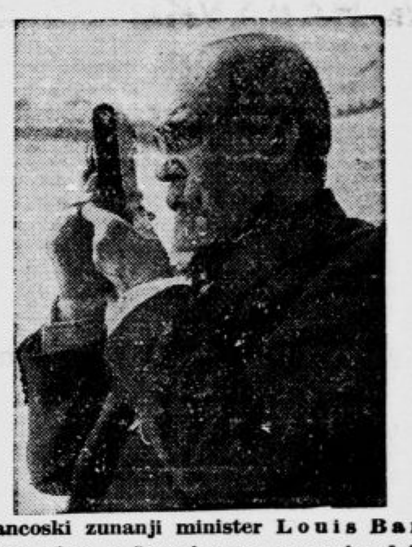

Francoski zunanji minister Louis Barthou nima v ženevi samo senzacionalnih govorov, ampak v minutah odmora tudi fotografira, seveda za zabavo

Sonce in Prix Diane

sta opogumila lepe Parižanke, da so se pokazale pri konjskih dirkah v Chantillyju v krasnih poletnih toaletah

PRAVKAR IZIŠLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVLJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIOBČUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: JADRALNA LETALKA

Naslovna slika: H. MEMLING: SREDNJEVEŠKI MEŠČAN

ARHITEKTI V ŽIVALSTVU (Instinktivno delo po fizikalnih zakonih) — Dr. Ernest Turk: JUGOSLOVANSKI DOBROVOLJCI V SVETOVNI VOJNI (3) — LADJE RASTEJO (nj) — VOJNA, NAŠA MATI (A. D.) — IZVOR KOŽNEGA BARVILA — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA — Rudolf Kresal: MIMO CVETOČE JABLANE (7) — Margita Matches: DIVJI PARADIŽ (21) — JUGOSLOVANSKA OPERA IZ FRANCOSKIH ROK (k) — »OTROŠKA UMRLJIVOST« V NARAVI — NAJHITREJŠA RIBA — A. Debeljak: DUZA RADOVIČ: NA PUTU — ELEKTRIKA PROTI AVTOMOBILOM — NEZGORLJIV LES — PREDAVANJA O HELENSTVU (D) — OČE BOLGARSKE TELOVADBE (J. M.) — ORJAŠKE IN PRITLIKAVE MUMIJE — AMADEJ VIII, PRVI VOJVODA SAVOJSKI (k) — NOVE PUBLIKACIJE — ČLOVEK IN DOM (Stekleni izdelki) — ŠAH — (Aljehin, mislec šaha) — ZA MISLEČE GLAVE — IVERI — Na platnicah: HUMOR (Adamson)— MISLI O ZAKONU (L. S.)

Priloga: Dr. Vlad. Travner: KUGA NA SLOVENSKEM

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din.
TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Iz najnovejšega francoskega živalskega vrta

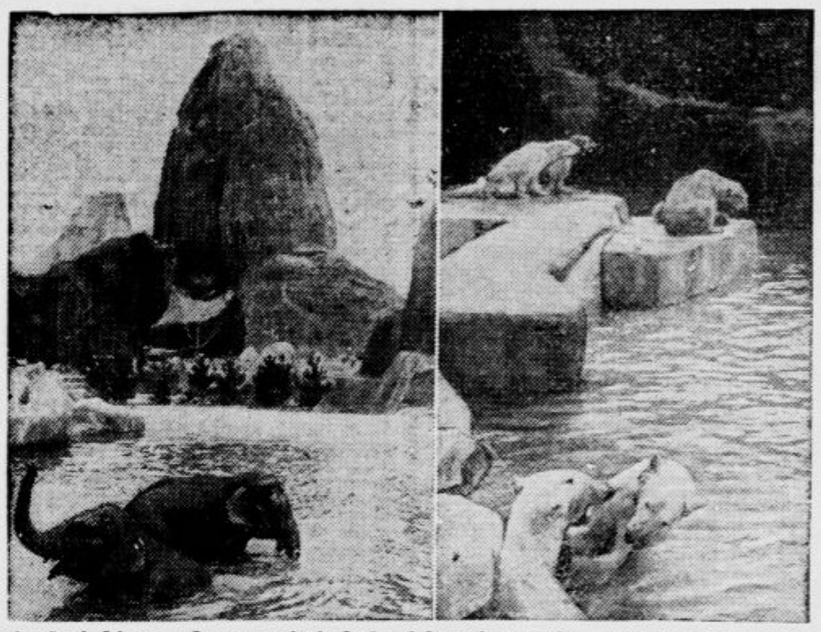

Na levi: sloni, ki se pod ogromnimi skalami kopajo v vodi — Na desni: igrivi severni medvedi

Ruska Venera — kravja dekla

Doma je sijala kakor kraljica, v tujini je šla nepoznana v grob

V neki londonski bolnišnici je pred kratkim preminila ženska, ki so jo kot kravjo deklo poslali v zdravniško oskrbo. Šele po njeni smrti so našli papirje, iz katerih je bilo razvidno, da gre za Vero Taberkovo, žensko, ki je bila nekoč središče zanimanja peterburške družbe. Imenovali so jo »rusko Venero« in neki gardni častnik se je zaradi nje ustrelil.

Vera Taberkova je bila žena dvornega draguljarja ruskega carja. Bila je kmetiška hči, ki je prišla z dežele v Peterburg iskat dela. Njena lepota ji je kmalu pridobila roj častilcev. Toda Vera je bila kmetiška hči in je zavrnila vse gosposke snubce, ki so se ji ponujali. Vzela je za moža revnega zlatarskega pomočnika iz domače vasi, ki je delal v tedanji ruski prestolnici.

Po poroki je odpri Verin mož majhno trgovinico z dragulji ter nastavil za prodajalko svojo ženo. Njena privlačnost je kmalu rodila nepričakovane sadove. Kupcev je bilo vsak dan več, dobiček se je kupičil in Verin mož se je preselil iz skromne prodajalne na Nevski prospekt, kjer je najel razkošne prostore. Tja so se še bolj vsipali bonvivani. Lepota prodajalčeve žene je kmalu prinesla možu naslov dvornega dobavitelja. Preprosti zakonski par iz neznane ruske vasi se je spremenil v imovito dvojico, o kateri je govorilo vse mesto. Vera Taberkova je imela dostop v najvišjo družbo, ker je sijala kakor nekronana kraljica. Pri neki lepotni tekmi je dobila zaradi opajajoče lepote naslov ruske Venere, ki ji je ostal do svetovne vojne.

Vera Taberkova je imela več draguljev nego carica. Njen nakit so imenovali »maharadževo zakladnico«. Nekega dne je prišel k možu lepotice neki veliki knez in naročil niz iz 200 najlepših biserov. Taberkov je izgotovil naročilo in ko je bil niz dovršen, ga je plačal in — obesil na vrat juvelirjevi ženi. To naročilo je vrglo draguljarju tri milijone rubljev čistega dobička!

Boljševiški prevrat je napravil konec tudi temu življenju. Moža »ruske Venere« so ustrelili, Vera pa je pobegnila v inozemstvo. Zatekla se je v London, odtod pa k nekemu kmetu na deželo, kjer je pasla govedo. Tega dela je namreč bila vešča še iz svojih otroških let, ko je čuvala domače krave na paši. Vsi so vedeli, da je Rusinja, toda njenega imena in njene preteklosti ni poznal nihče. Šele po smrti so odkrili, kdo je bila oseba, ki je pasla in molzla krave. Zvesti njeni zadnji želji so ji položili v krsto diadem, ki ga kljub stiski ni prodala in ga je do zadnjega čuvala za v grob.

Alfred Nobel — „madžarskega“ porekla

Dve siroti najavljata razveljavljenje njegove oporoke

Madžarski list »Függetlenseg« poroča, da živita v Lippotvaru na Slovaškem dve siroti, ki sta na podlagi dokumentov šele zdaj spoznali, da sta v sorodu z izumiteljem dinamita Alfredom Nobelom. Njun pred tridesetimi leti umrli oče je bil bratranec dobrotnika človeštva.

Praded Alfreda Nobela je v začetku minulega stoletja emigriral na Švedsko, neka druga članica Nobelove rodbine pa je igrala še za vlade Marije Terezije na Dunaju veliko ulogo, za kar jo je avstrijska cesarica povzdignila v plemenitaški stan. Oče lippotvarskih sirot se je pisal Karel Nobel. Hčeri še hranita njegovo sliko, ki kaže neko podobnost z obrazom Alfreda Nobela. Siroti Katarina in Janka Nobelovi imata tudi sorodnike v Ameriki, katerih se je Alfred Nobel v svoji oporoki baje spomnil z lepimi vsotami.

Stvar, o kateri poroča madžarski list, najbrže ni resna. Kajti Alfred Nobel, izumitelj dinamita je bil sin švedskih staršev, ki so se bili preselili na Švedsko iz Rusije. Doslej ni še nihče slišal, da bi bili njegovi predniki iz Madžarske. Če bi to bilo vsaj verjetno, gotovo ne bi Madžari čakali 38 let in šele sedaj opozorili siroti sorodnici, naj uveljavita pravice na oporoko, ki je prinesla človeštvu toliko blagoslova.

Kravate iz kačje kože

Angleške tvrdke pripravljajo novo modno senzacijo. Uvesti kanijo, kakor poroča amsterdamski list »International Textiles,« kravate iz kačje kože. S tem hočejo osvežiti moško kravatno modo in poživiti konkurenco v tej stroki.

ANEKDOTA

Neki igralec je bil pravkar odigral ognjevito vlogo Romea v Shakespeareovi tragediji. Vsa v ognju za izvrstno kreacijo je v odmoru planila v igralčevo garderobo mlada častilka umetnika. Kako pa se je začudila, ko je videla, da je njen idealni Romeo plešast! Obstala je kakor zateta. Nu, igralec si ni dal vzeti tega, kar mu je naklonila usoda, in je potolažil častilko z besedami: »Nikar se ne čudite moji pleši, saj veste, da na vulkanih nikoli ne uspeva rastje.«

VSAK DAN ENA

Ne razumeta se

»Gospod, ali smem prositi za roko gospodične hčere?«

»Samo trenutek počakajte, da jo poklicem — priprava za manikiranje leži tu na mizi.«

Pozor posetniki velesejma! **Hudson-Terraplane International**

Tehnično najpopolnejši osebni in tovorni avtomobili, ki jih do sedaj tovarne izdelujejo, so novi HUDSON TERRAPLANE osebni in INTERNATIONAL tovorni avtomobili, modeli 1934.

Pri nakupu voza gornjih znamk dobite za svoj denar največjo protivrednost.

OBIŠČITE NAS V TRGOVINI, TAVČARJEVA 11, KJER SI ZAMORETE NAJNOVEJŠE MODELE 1934 OGLEDATI IN PREIZKUSITI!

Generalno zastopstvo Hudson Essex Motor Car in International Harvester Co.:

O. ŽUŽEK, LJUBLJANA, Tavčarjeva 11. — Telefon št. 24-61.

Impozantna sokolska manifestacija v Trbovljah

Proslava 25-letnice sokolskega društva — Ogromna udeležba občinstva — Vzorna javna telovadba

Trbovlje, 5. maja.

Srebrni jubilej, ki ga je praznoval trboveljski Sokol 2. in 3. t. m., je pokazal, koliko pripadnikov in prijateljev ima Sokol med trboveljskim prebivalstvom, čeprav vodijo proti Sokolstvu njegovi zagrizeni nasprotniki sicer tajno, ali zato nič manj intenzivno agitacijo. Ali tudi ono delastvo, ki se je do pred par leti pod vplivom teh nasprotnikov še ogibalo Sokolskega doma, je začelo ceniti sokolsko vzgojo mladine in prišlo do prepričanja, da vlada med Sokoli res pravo bratstvo.

Na predvečer jubilejnega nastopa je napravilo društvo podoknico svojemu zaslužnemu bratu in dobrotniku Dežmanu. Velika povorka s sokolsko godbo na čelu je odkorakala pred njegov dom in tam zaigrala par komadov, med tem pa mu je posebna deputacija z br. starosto na čelu izrekla ponovno zahvalo za njegovo podporo in njegovo delo. Nato je odšla povorka v Sokolski dom, kjer je bil svečani obč. zbor društva. Velika sokolska dvorana je bila polno zasedena. Pod okrašeno kraljevo sliko je stala velika slika, ki predočuje v kratkih obrisih celotno zgodovino trboveljskega Sokola in ki jo je napravil br. Majnik.

Občni zbor je otvorila sokolska godba s »Sokolskim pozdravom«, nakar se je starešina br. Plesković med živahnimi ovacijami najprej poklonil kralju in kraljevskemu domu, potem pa se je v toplih besedah spominjal umrlih in živih ustanovnikov Sokolov. Navzoči ustanovniki so bili prisrčno pozdravljeni. Prosvetar br. inž. Štefe je podal kratek referat o ustanovitvi in delovanju društva v dobi 25 let. V imenu celjske župe je čestital br. dr. Hrašovec; poudaril je veliko in težavno delo, ki ga vrši trboveljski Sokol in ki je radi svoje agilnosti gotovo eno najboljših društev ne samo v župi, temveč tudi v celi dravski banovini. Živahno pozdravljen je izrekel čestitke društvu in navedel nekaj reminiscenc na ustanovitev in delovanje društva njega soustanovnik br. Velkavrh Jože, ki je prišel nalašč v ta namen v Trbovlje. Društvu so bile poslane čestitke tudi od drugih bivših soustanovnikov in članov, tako od ministra dr. Kramerja in br. Laibacherja, dalje od SKJ, ministra dr. Andjelinovića, ministra dr. Novaka, bana dr. Marušiča, podbana dr. Pirkmajerja, sreskega načelnika Kosija, ki se nahaja na oddihu v Dalmaciji in dr.

Drugi dan, 3. t. m., je bil že zgodaj ves trg slavnostno razpoložen: hiše v zastavah, okna okrašena, na ulicah pa živahno vrvenje prebivalstva, ki je pričakovalo gostov. Velika povorka s konjenico, ki jo je vodil br. Deu, in s sokolsko godbo na čelu, se je pomikala od Sokolskega doma proti Gasilskemu domu, kjer je bil sprejem gostov iz Dola, Hrastnika, Zagorja, Radeč in drugod. Med gosti je bil tudi zastopnik komandanta dravske divizije g. kapetan Janković. Sprejema so se udeležila tudi vsa tukajšnja narodna društva po deputacijah. Razvila se je med špalirjem sokolske dece impozantna povorka, v kateri je bilo blizu 1000 sokolskih pripadnikov v slavnostnih in telovadnih krojih ter velika množica ljudstva in raznih društev. Med živahnim vzklikanjem in obsipanjem s cvetjem je korakala povorka na pokopališče na grob prvega staroste br. Antona Počivavška, kjer je govoril starosta br. Plesković in se spominjal njegovih velikih zaslug za sokolsko in sploh narodno stvar v Trbovljah. Spominjal se je tudi ostalih pokojnih bratov in sester, ki počivajo na tem pokopališču, ter položil venec, sokolska godba pa je zaigrala ganljivo žalostinko. S pokopališča je odkorakala povorka skozi trg pred Sokolski dom in se tam razšla, telovadci in telovadke pa so imeli še skušnje za popoldanski nastop.

Točno ob 15. uri so prikorakali na obsežno telovadišče vsi oddelki telovadečih in se razvrstili pred tribuno, na kateri so bili že zbrani zastopniki vojaških in civilnih oblasti ter narodnih društev. Lep je bil pogled na to impozantno množico strumnih Sokolov in Sokolic. Sokoličev in Sokoličic. Starešina br. Plesković je pozdravil vse navzoče, nakar je pristopil zastopnik domačih narodnih društev br. inž. Vrbič, ki je v lepih besedah izrazil čestitke narodnih društev ter izročil dragocen trak, ki so ga poklonila društva jubilantu in ki ga je prijela na društveni prapor sestra inž. Loskotova. Ginjen se je zahvalil brat starosta zastopnikom društev za to prekrasno darilo, ki bo še tesneje povezalo vsa nacionalna društva v skupnem narodnem delu v srečo in dobrobit naroda. Pozdravil je še v iskrenih besedah najstarejšo zastopnico narodnih društev sestro Šentjurčevo, ki je ostala še v visoki starosti zvesta svojim mladinskim idealom. V imenu bana je čestital društvu sreski podnačelnik g. dr. Orožim,. v imenu celjske župe br. dr. Hrašovec, v imenu ljubljanskega Sokola I. br. Mlakar in v imenu centralnega odbora »Narodne odbrane« br. inž. Ivanović. Vsi govorniki so iskreno čestitali društvu na krasnih uspehih, ki jih je pokazalo društvo baš s svojimi jubilejnimi prireditvami.

Po tem oficielnem delu se je pričel telovadni nastop. Nastopilo je okrog 600 telovadečih, od teh okrog 400 domačih v raznih oddelkih. Vse vaje so bile izvajane v največje zadovoljstvo vseh navzočih. Strokovnjaki so se o vseh oddelkih izrazili kar najbolj laskavo. Nastop je nekoliko pokvarila kratka nevihta, ki pa telovadcev in tudi mnogoštevilne poublike ni spravila iz slavnostnega razpoloženja in vsi so vztrajali prav do konca.

Jubilejne prireditve so pokazale, kaj zmore pravo sokolsko delo, ki se goji z ljubeznijo do ideje same in pri katerem se vsak posameznik zaveda dolžnosti, ki mu jih nalaga sokolska disciplina. Za lepi telovadni nastop gre zasluga odličnemu društvenemu vaditeljskemu zboru in vsemu telovadečemu članstvu, ki nam garantira, da bo šla pot trboveljskega Sokola tudi v bodoče vedno navzgor.

Srebrni jubilej Sokola Ljubljana II

Sokol Ljubljana II., ustanovljen pred 25 leti v času najhujših bojev za obstoj slovenskega življa, proslavi v prihodnjih dneh srebrni jubilej. Telovadnica se marljivo pripravlja, da pokaže javnosti sadove pravilne telesne vzgoje. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel ban dr. Drago Marušič.

Društvena uprava je že izdelala točen spored svečanosti, ki so se pričele s slavnostno predstavo »Desetega brata« na Šentjakobskem odru, dalje z otvoritvijo jubilejne razstave v ponedeljek zvečer na letnem telovadišču na Prulah. Odprta bo še jutri od 10. do 12. in od 15. do 20.30. V soboto 9. t. m. bo ob pol 21. ob bajni razsvetljavi in sodelovanju godbe Sokola I. telovadna akademija, v nedeljo 10. t. m. ob 11. slavnostni občni zbor v veliki dvorani Kazine, ob pol 12. sprevod po mestu, ob pol 17. tekme v odbojki, ob 17. pa javni telovadni nastop pri katerem nastopi tudi oddelek naše hrabre vojske 40. pešpolka z vajami s puškami. Opozarjamo na te svečanosti vsa bratska društva in čete, da v nedeljo pohitijo v čim večjem številu v slavnostnih krojih in s prapori v goste k Sokolu II, kjer bodo sprejeti kot bratje med brati.

Sokolsko društvo Štepanja vas priredi v nedeljo 10. t. m. svoj javni telovadni nastop na svojem letnem telovadišču v Štepanji vasi. Vsi oddelki bodo izvajali letošnje izletne proste vaje za Sarajevo, Zagreb in Vrhniko ter vaje na orodju. Nastopili bodo tudi starejši bratje in šolska mladina. S posebno točko »V novo življenje«, ki je vzbudila na zadnjem javnem telovadnem nastopu na Taboru toliko zanimanja in priznanja, bo nastopila 16storica bratskega društva Sokola I, na kar še posebno opozarjamo sokolsko javnost. Po telovadbi bo prosta zabava z bogatim srečolovom, šaljivo pošto in plesom v sokolski dvorani. Sodeluje godba 40. pp. Triglavskega. Začetek ob 16. uri. Ker je obisk te prireditve tako za ljubljanske kakor tudi za okoliške goste združen s prijaznim sprehodom v bližnjo Štepanjo vas, vabimo k obilni udeležbi. V primeru slabega vremena se preloži javni nastop na nedeljo 17. t. m.

Bratom Sokolom v Trbovljah. Za seboj imamo lepe jubilejne proslave sokolskega društva Trbovlje, ki so visoko dvignile ugled našega društva. Čaka nas sedaj še druga dolžnost, da se v čim častnejšem številu udeležimo še župnega zleta v Celju 10. t. m., da še tam utrdimo svoj sloves. Pozivamo vse članstvo, posebno one, ki imajo slavnostni kroj, da se udeleže župnega zleta v Celju. Zbirališče v nedeljo zjutraj na kolodvoru pri prvem vlaku, ki odpelje proti Celju ob 6.30.

Sokolsko društvo Mozirje se zadnje čase lepo razvija in uspehi njegovega delovanja so zelo razveseljivi. Zdaj se že marljivo pripravlja na otvoritev Sokolskga doma, ki se bo vršila dne 22 julija. Opozarjamo vsa društva, da se pri izberi terminov za svoje prireditve ozirajo na to proslavo.

Radio

Četrtek, 7. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: O človeku (dr B. Škerlj). — 18.30: Srbohrvaščina. — 19: Plošče po željah poslušalcev. — 19.30: Westfalija. (Rudolf Kresal). — 20: Ga. Jurša igra na citre, vmes poje ženski tercet. — 21: Radio orkester. — 22: Čas, poročila. — 22.15:Prenos z velesejma.

BEOGRAD 17: Plošče. — 19.30: Lahka glasba. — 20: Simfoničen koncert. — 22: Plesna muzika. — 22.25: Orkester. — ZAGREB 12.40: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20: Prenos iz Beograda. — 22.15: Godba za ples. — PRAGA 20.05: Plošče. — 20.40: Violinski koncert. — 22.30: Lahka in plesna glasba. — BRNO 19.10: Pevski koncert. — 20: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 19.15: Lahka glasba. — 20.12: Poljske pesmi. — 22.15: Plesna glasba. — DUNAJ 12: Plošče. — 12.30: Orkester — 16.10: Plošče. — 17.15: Japonske klavirske skladbe. — 19.10: Dunajski simfoniki. — 22.05: Bachove klavirske in orgelske skladbe. — 22.35: Lahka in plesna muzika. — BERLIN 20: Orkestralen in klavirski koncert. — 21: Berlinski festival. — 21.40: Plošče. — 22,20: Plesna glasba — KÖNIGSBERG 20: Prenos iz Berlina. — 21: Bachova glasba. — 23: Plošče. — MÜHLACKER 20: Koncert iz Berlina. — 21: Zabaven program. — 23: Plesni koncert. — 24: Lahka godba orkestra. — BUDIMPEŠTA 17.30: Zborovski koncert. — 19: Flavta. — 20: Plošče. — 21.15: Kitare. — 23: Koncert ciganske kapele. — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Mešan glasbeni program.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

r— Sreski odbor društva Rdečega križa v Kranju predvaja nepreklicno zadnjikrat samo še danes zvečer ob pol 9. uri v Narodnem domu krasen kulturni film, posnet na Balli-otokih. Ker je čisti prebitek namenjen v korist dečjega tedna, naprošamo cenj. publiko za čim številnejšo udeležbo.

Iz Litije

i— **Koncert šolske mladine.** Na naši osnovni šoli vodi učitelj g. Maks Pirnik mladinski pevski zbor in tamburaše. Te dni so nastopili v našem kinu »Draga«. Koncert je pokazal, da ima naš vneti in sposobni pevovodja dober pevski materijal. 80 mladih pevk in pevcev je izvajalo enoglasne, dvoglasne in triglasne zbore. Nastopili so učenci prav vseh stopenj. Nekaj točk je bilo to pot izvajanih prvič. Močno so užgale »Štiri belokranjske šaljivke«, ki jih je napisal nalašč za Pirnikov zbor skladatelj prof. Osterc Slavko. Navzoči skladatelj je bil za svoje delo živahno pozdravljen in je prejel krasen šopek z narodno trobojnico. Tamburaši so pokazali s tremi komadi prav lep napredek. Nekatere točke je spremljal na klavirju učitelj g. Pertot. Številna publika je mlade pevce in tamburaše vzhičeno aklamirala, pevovodjo pa nagradila s cvetjem.

i— **O našem morju in krasotah naših obmorskih krajev** priredi krajevni odbor Jadranske straže predavanje s skioptičnimi slikami in to v četrtek 7. t. m. v kinu »Draga« ob 15. za šolsko mladino (podmladek), ob 20. za odrasle. Predaval bo gospod Viktor Pirnat iz Ljubljane. Vstopnine ni.

Iz Ptuja

j— **Nesreča splavarjev.** Po Dravi je v torek prevažalo skozi Ptuj več koroških splavarjev les, namenjen v Srbijo in še dalje. Nekega splavarja je vrtinec zanesel v deročo vodo, zaradi česar splavarji niso mogli manevrirati ter je splav z vso silo treščil ob most in se razbil. Splavarji sami pa so se rešili na deskah iz valov. Na pomoč sta takoj prihiteli rečno nadzorstvo in vojaštvo. Nekaj lesa je obviselo na kozicah, mnogo pa ga je šlo po Dravi.

Iz Ljutomera

lj— **Huda nesreča.** Pred dnevi se je vračala soproga tukajšnjega vrvarja gospoda Prinčiča s kolesom s sejma v Murski Soboti. Že blizu Ljutomera jo je dohitel osebni avto in zadel v kolo. Sunek je ženo vrgel s kolesa, da je omedlela. Spravili so jo v ormoško bolnico, kjer so dognali, da ima krvavitve v možganih.

Repertoar

DRAMA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 7.: Goljemanov. Premiera. C
Petek, 8.: Bratje Karamazovi. B.
Sobota, 9.: Goljemanov. A.

OPERA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 7.: Zaprto.
Petek, 8.: Katja Kabanova. Četrtek.
Sobota, 9.: Poljska kri. Cene od 20 Din navzdol.

Prvo delo bolgarske dramatske književnosti, odkar obstoja slovensko gledališče, se uprizori jutri v drami. Narodni poslanec Rasto Pustoslemšek je oskrbel prevod Kostova tridejanske komedije »Goljemanov«, ki uživa v svoji domovini izreden sloves. Naslovno vlogo kreira g. Cesar, obilico zanimivih likov in značajev pa igrajo ge. Medvedova, Vida Juvanova, Gabrijelčičeva, gdčna Boltarjeva, ga. Nablocka in ga. Juvanova ter gg. Kralj, Lipah, Skrbinšek, Jerman, Bratina, Plut, Jan.

Opozarjamo na reprizo Golieve komedije »Kulturna prireditev v Črni mlaki« na novem letnem gledališču v Tivoliju. Komedija, prirejena za predstavo pod milim nebom, je imela izvreten uspeh ter je od začetka do konca izvrstno zabavala mnogoštevilno občinstvo. Na predstavo opozarjamo predvsem občinstvo z dežele, ki obišče ljubljanski velesejem.

Eden najodličnejših svetovnih opernih tenorjev, gospod Pavel Marion Vlahović, stalni gost milanske opere Scala, gostuje prvič na slovenskem odru v nedeljo 10. t. m. v operi »Trubadur«. Tenor Pavel Marion Vlahović uživa povsod ogromen sloves ter je pravkar žel izredne uspehe tudi na državni operi na Dunaju.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo

6. junija

Ljubljana 7, 756.9, 14.0, 78, mirno, 7, 65.8, dež; Ljubljana 13, 759.7, 13.2, 87, SSW1, 10, dež; Maribor 7 756.5, 13.0, 90, El, 10, 49.0, dež; Zagreb 7, 757.4, 13.0, 90, El, 10, 50.0, dež; Beograd 7, 755.0, 24.0, 50, S2, 3, 2.0, dež; Sarajevo 7, 755.6, 21.0, 50, W2, 3, —, —; Skoplje 7, 758.6, 22.0, 60, NW1, 5, —, —; Split 7, 756.8, 22.0, 80, ENE5, 9, dež; Kumbor 7, 759.2, 23.0, 80, NE3, 10, 2.0, dež; Rab 7, 756.7, 18.0, 80, S4, 7, 1.0, dež.

Temperatura: Ljubljana 16.7, 12.4; Maribor 1.2, 11.0; Zagreb 18.0, 12.8; Beograd 31.0, 16.0; Sarajevo 26.0, 15.0; Skoplje 27.0 15.0; Split 24.0, 20.0; Kumbor —, 20.0; Rab —, 13.0.

VRTNE SOLNČNIKE

izdeluje: BELA FETTMANN Zagreb, Masarykova u. 9. Prevzema tudi preivke. — Zahtevajte brezplačni ilustrovani cenik! 121

KAKOR KRONOMETER MORA DELOVATI VAŠ ŽELODEC,

ako jemljete za iztrebljenje prašek »Magna« purga. Deca malo, odrasli veliko žlico na vodi ali mleku. Ako použijete prašek »Magna« na konici noža, pospešuje prebavo, odpravi zagatenje, zgago, vzpehavanje, bljuvanje in zoprn dih ust. Zdravi: želodčni in črevesni katar, hemoroide in čire v želodcu.

»Magna« prašek se dobiva v lekarnah. Zavojček Din 4.—.

Reg. S. br. 4788-32

OGLAS

Na dan 14. jula 1934 godine održaće se u 11 časova prva usmena direktna pogodba

ZA NABAVKU 450.000 kg PORTLAND CEMENTA

u kancelariji režijske komisije Ministarstva Vojske i Mornarice odredjene sa Str. Pov. I. S. Br. 562-34, u zgradi Komande Dravske Divizijske Oblasti u Ljubljani.

Uslovi se mogu videti kod Referenta Inžinjerije komande Dravske Divizijske Oblasti u kancelarisko vreme.

Kaucija se polaže na kasi Poštanske štedionice u Ljubljani najdalje do 10 časova na dan zaključenja pogodbe, i to:

Naši državljani 20.000 dinara, a strani državljani 40.000 dinara.

IZ KANCELARIJE REŽIJSKE KOMISIJE Br. 65-34. 5467

Dražba posestva!

Dne 12. t. m. ob pol 11. uri se bo prodajalo na javni dražbi pri sodišču v Kranjski gori posestvo vl. št. 634 k. o. Jesenice, ki obstoji iz hiše št. 151, gospodarskega poslopja in popolnoma opremljene delavnice s ključavničarskimi, kovaškimi in kleparskimi stroji ter treh zemljiških parcel. Skupna cenilna vrednost znaša Din 308.370.—, najmanjši ponudek pa Din 154.165. Vadij, ki znaša Din 30.837.—, je vložiti v gotovini, v domačih drž. papirjih ali v vložnih knjižicah kakega domačega denarnega zavoda.

Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici. 5461

Konkurs

UPRAVA DRŽAVNIH MONOPOLA OVIM RASPISUJE KONKURS za prijem 22 lica u službu Uprave državnih monopola i njenih ustanova i to:

1. 2 (dva) inžinjerja hemije ili inžinjera tehnologa.
2. 5 (pet) mašinskih ili elektro-mašinskih inžinjera.
3. 12 (dvanaest) inžinjera agronoma i
4. 3 (tri) diplomirana pravnika sa položenim sudskim ispitom.

Svi kandidati imaju biti muškog spola i moraju imati punu fakultetsku spremu. Kandidati, koji su svršili školovanje na stranim univerzitetima, moraju podneti diplomu u uverenom prevodu na naš državni jezik, kao i dokaz o nostrifikaciji diplome.

Kandidati pod 1, 2 i 3 ovoga konkursa primaće se u službu samo kao činovnički konceptni pripravnici.

Svaki od kandidata dužan je da podnese propisno taksiranu molbu.

Kandidati, koji se već nalaze u državnoj službi, uz molbu imaju priložiti: odobrenje za prelaz u službu Uprave državnih monopola, overen prepis diplome, uverenje o sposobnosti i vladanju u službi, overen prepis ocene za poslednju godinu i lekarsko uverenje o zdravlju.

Ostali kandidati, koji nisu u državnoj službi, uz molbu imajo podneti sva dokumenta u smislu §§ 3, 4, 5 i 12 Zakona o činovnicima i to u originalu i prostom prepisu u tri primerka.

Molbe sa svima podtrebnim dokumentima predavaće se Personalnom otseku Uprave državnih monopola ili lično ili putem preporučenih pošiljki.

Rok za podnošenje molbi je do 25 juna 1934 godine.

Iz Opšteg odeljenja Uprave državnih monopola u Beogradu MBr. 7436 od 4 juna 1934 godine. 5463

Oglasi v „Jutru“ imajo siguren uspeh!

H. G. AIDINYAN USTANOVLJENO 1881

Perzijske in turške preproge

TRST — Piazza dela Borsa 18 (Tergesteo) Telefon št. 43-30

Razstavlja na ljubljanskem velesejmu

Pavilion **F** koje št. 155-161

Preproge so od tukajšnjega sodnega izvedenca pregledane.

je med drugim dobavljal za:

Grad Miramar, Grad v Devinu, Ahileion na Krfu, Cesarski grad v Schönbrunnu, Dunajski dvor, Kralj. grad v Budimpešti, Grad Mayerling, Ces. vilo v Ischlu, Kralj. grad Gödöllö, Kralj. dvorno upravo v Bukarešti in več vojvodskih in knežjih hiš.

Parobrodarsko društvo Lloyd-Cosulich, Assicurazioni Generali v Trstu, Riunione »Adriatica« v Trstu, Ladjedelnice v Trstu, Carnaru in na Reki, Anton Dreher, Trst in Dunaj, Andrew Gassner, veleindustrijalec, grad Tržič, Banca d' Italia v Trstu, Baron Rotschild-Uunaj, Banca Commerciale Italiana v Trstu itd.

Hotel Brioni, Park Hotel Villach, Hotel St. Moritz, Ravnateljstvo kopališč Montecatini in glavne hotele v Berlinu, na Dunaju, v Parizu in Budimpešti.

L. Wolff: 15

Garragan

Roman

Vse to mora Glorija plačati, je pomislil Garragan, ko je z drgečočimi usti in zmešanim pogledom poslušal pripovedovanje starega gospoda.

»Pa pustiva mrtvim njihov večni pokoj,« je dejal polkovnik, ogledujoč se po drugih predmetih za razgovor. »Kaj mislite zdaj začeti, Garragan? Kakšne načrte imate? Kaj je zdaj vaš življenjski cilj?«

Do tega trenotka so Garraganovi živci prenašali silno breme, ki je pritiskalo nanje, a ta mah so se zrušili.

»Maščevanje, gospod polkovnik pl. Queiss,« je rekel s tako suhim in tenkim glasom, kakor da bi umiral od žeje. »Maščevanje! Maščevanje!«

»Ali, dečko moj dragi!« je do dna duše prestrašen zajecljal stari gospod.

»Vprašujete me, kaj je moj življenjski cilj, gospod polkovnik. Kako naj vam odgovorim, če ne po pravici: maščevanje!«

Vstal je in napravil nekaj korakov po sobi.

»Sami ne veste, kaj govorite, Garragan.«

»Natanko vem, gospod polkovnik.« Stopil je k njemu in obstal pred njim. »Maščevanje mora biti, polkovnik Queiss. Pravica se mora izenačiti, kakor med narodi, tako med ljudmi. To so večni zakoni, močnejši od vsega, kar obstoji na svetu. Maščevanje mora biti! Razen če mi vzamete kri iz žil.«

»Razburjeni ste, Garragan. Razumem vas, a vendar je treba, da ohranite hladno kri. Ne govorite tako, ne mislite tako, zaklinjam vas.«

»Ali veste, kaj pomeni, biti deset let zaprt, polkovnik Queiss? Ali veste, kaj pomeni, živeti od enaintridesetega do enainštiridesetega leta svojega življenja brez svobode, biti brezzavetna stvar, žival, da, slabši od živali? Ne, tega ne morete razumeti. Tega ne more nihče razumeti, kdor ni sam izkusil. Povem vam, polkovnik Queiss: človek človeka ne sme zapirati! Naj hudodelce uskopijo ali ohromijo ali zastrupijo, a zapirati jih ne bi smeli. Hudodelcu sme človek vzeti življenje, svobode pa ne!«

Polkovnik je proseče iztegnil roke proti njemu.

»Pomirite se. Garragan. Ne smete se strmoglaviti v novo nesrečo! Ne lotite se ničesar, kar bi vas utegnilo spet privesti v ječo.«

Garragan se je zasmejal.

»Ne skrbite, gospod polkovnik. V ječo ne pojdem več. Na to vam dam besedo.«

Stari gospod je pobesil roke.

»Mislite na svojega očeta, Garragan.«

»Saj mislim nanj, polkovnik Queiss. Že nekaj ur ne mislim na nič drugega kakor na očeta. In zato mora biti maščevanje.«

»Srce mi trgate,« je tiho rekel polkovnik in pobesil glavo.

Garragan se je zbudil.

»Ne zamerite, gospod polkovnik. Moji živci so v strašnem stanju. Človek govori stvari, ki jih ne more zagovarjati. Prosim vas, imejte z menoj potrpljenje.«

»Ni vam treba prositi, dragi fant. Predobro razumem vse to, čeprav sem že starec, ki nimam več česa iskati na tem svetu. A verjemite mi, Garragan: nihče ne more z glavo skozi zid. Izkušnja vsega mojega življenja me je naučila, da ne. Nu, in če si je človek potolkel glavo ob takem prekletem zidu, naj bi stisnil zobe in pomislil takisto, kakor sem zmerom jaz mislil s svojimi omejenimi vojaškimi možgani: Drži jezik za zobmi in služi!«

Garragan je ustrežljivo pritrdil in spet sédel za mizo.

»Kaj dela Ana, gospod polkovnik?« je vprašal, da bi dal pogovoru drugo smer.

»Ana je na Holsteinskem v nekem zavodu.«

Garragan se je ustrašil.

»V zavodu?«

»Kot oskrbnica. Častniška hči, ki nima nič pod palcem, se mora nečesa lotiti. Dandanes je življenje trda reč.«

Moja krivda, je pomislil Garragan, spomnivši se časov, ko je ljubil Ano. Mnogo let je cvela ta ljubezen, tiha, skromna, brez velikih besed in brez obljub, a vsem se je zdelo samoumevno, da bosta Ana pl. Queissova in Garragan prej ali slej zelo srečna dvojica. Potlej je pa stopila v Garraganovo življenje Glorija ter odrinila Ano Queissovo v senco. Kjer je bila Glorija, je izginjala vsaka druga. Brez obotavljanja si zapustil vse in z vihrajočo zastavo prešel k sovražniku.

»Dobro si je izbrala,« je nadaljeval polkovnik, ne pazeč na gostovo zamišljenost. »Mir in pokoj in tisto bore, kar človek pojé, moj Bog, več, pa dandanes ne smemo terjati od življenja.«

S hodnika so se začuli urni koraki. Vrata so se odprla, in mlado dekle je stopilo v sobo, rekoč: »Dober večer, papa.«

Garragan je skočil pokoncu in presenečen vzkliknil: »Ana!«

Polkovnik in dekle sta se nasmehnila.

»I kje, dečko, to je Nikolina.«

»Ne zamerite, Nikolina,« je malce osramočen rekel Garragan in ji podal roko. »Bog mi je priča, da vas ne bi bil spoznal. Tako majhno dekletce vas imam zapisano v spominu.«

PRIPOROČA CENJ. OBČINSTVU LEP SENČNAT VRT Z NOVO MODERNO UREJENO VERANDO.

RESTAVRACIJA „PRI ŠESTICI“

OB VSAKEM ČASU SVEŽA, GORKA IN MRZLA JEDILA V POLJUBNI IZBIRI NA RAZPOLAGO!

PRIZNANO DOBRA VINA IN VEDNO SVEŽE PIVO

Zaslužek

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stavbeniki!

Zidala bi vilo v Mariboru v ceni do 300.000 Din. — Plačam 100.000 Din v gotovini, za 200.000 Din pa bi izročila posestvo, obstoječe iz stanovanjske hiše, gospodarskega poslopja in 30 ha gozda, 10 minut od kolodvora na glavni progi Celje—Maribor. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Lep dom 1934«. 15548-3

Trgovski zastopnik

dobro uveden v Beogradu, Srbiji, Bački in Banatu, išče zastopstva eerioznih firm — mogoče trikotaže itd. — Weiss Makso, Beograd, Kneginje Ljubice ul. št. 26. 15570-3

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisarniško moč

vajeno boteleke stroke — perfektno v strojepisju, obvladujočo slov., nemški in srbohrv. jezik, sprejme hotel v letoviščarskem kraju s 25. junijem, za dobo 2 mesecev. Plača po dogovoru. Ponudbe s spričevali protiizobrazbe in prakse ter sliko je poslati na oglasni oddelek Jutra pod »Hoteleka pisarna«. 15520-1

Pletilja

za strojevima br. 10, za noppen-aparatima, traži se. Refektira se isključivo na prvovrstnu sliu sa dobrim strojevima. Predstaviti se se sa uzorcima u petak poslije 3 sata, hotel Slon kod Ullmann. Provincijalke neka direktno šalju ponude sa uzorcima na Ullmann, Zagreb, Boškovićeva ulica 44. 15546-1

Šiviljo za vse

dobro izurjeno sprejmem na dom. — Cesta v Rožno dolino 26. 15562-1

Trg. pomočnika

popolnoma izvežbanega v mešani in semenski trgovini, ki je tudi porabljiv v skladišču, sprejme tvrdka M. Berdajs v Mariboru 15488-1

Slugo

za vajo v hišo, vešča vseh del, iščemo proti mesečni plači 300 Din, hrani in stanovanju ter službeni obleki. Pogoj je znanje nemščine. — Ponudbe, odnosno poizve se pri gosp. Drofeniku, Bogenšpenk — Šmartno pri Litiji. 15542-1

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Brezplačno bi opravljala

mesto hišnice, proti stanovanju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Hišnica«. 15560-2

Absolventinja

državne dvorazredne trg. šole v Ljubljani, prosi za kakršnokoli nameščenje. — Poleg pisarniških je pripravljena opravljati tudi druga dela. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Marljiva 900«. 15567-2

Plačilni natakar

35 let star, kavcije zmožen, išče stalno nameščenje. Event. gre tudi na sezono. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Zmožen«. 15604-2

Primerno službo

iščem. Položim kavcijo ali posedim do 20.000 Din. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Celju pod značko »Služba«. 15569-2

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Poltovorni avto

»Ford«, štiricilindarski, 40 HP, 500 kg nosilnosti, dobro ohranjen, ugodno naprodaj. Ponudbe na poštni predal št. 84, Ljubljana. 15312-10

Osebni avto

»Steyer«, dobro ohranjen, šestsedežen, in tovorni avto »Ford« ter motorno kolo s prikolico »Indian« proda poceni mlekarna Bernhard v Mariboru. 15126-10

BSA 500 cm³

OHV s prikolico, model 32 v najboljšem stanju naprodaj na Ljubljanskem velesejmu, paviljon G 182. 15568-10

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 rabljeni gumi

v dobrem stanju, za Renault avtomobil, 775 × 145 Vulst., kupi K. Cerar, ključavničar, Radeče — Zidani most. 15489-7

Čistega celuloida

večjo količino odpadkov (ne filmske odpadke) rabimo. — Ceno in količino sporočiti na Aloma Company d. z o. z., Ljubljana 15577-7

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enonadstropno vilo

z večjim vrtom, krasen razgled, stavba nova in moderna, prodam v Celju. Po želji nudim posojilo. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod značko »Novost«. 15561-20

Dvostanovanj. hišo

novo, z vrtom in elektriko, pol ure od Celja pri državni cesti, davka prosto, prodam za 60.000 Din. Na strani gozd, na drugi potok za kopanje. Idealno za upokojenca. — Weber, Smarjeta-Celje. 15411-20

Hiša

z nekaj zemljišča in lepim sadovnjakom naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15588-20

Prodam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Otroške vozičke in kolesa

kupite poceni in tudi na obroke pri S. Rebolj & drug, Vošnjakova ulica 4. 84-6

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14. 133-6

Aparat za sušenje las

električen, za 150 volt, skoraj popolnoma nov, zelo ugodno prodam. Poizve se v ogl. oddelku »Jutra«. Selenburgova ul. 15526-6

Lastniki vina!

Vineke sterilizatorje za ohranitev dobrega okusa vina, poceni prodaja »Čehostaklo«, Ljubljana — Komenskega ulica št. 20. 15524-6

Rabljena kolesa

s pnevmatiko, poceni proda A. Goreč, Ljubljana, Tyrševa 19. 15519-6

Železniških tračnic

večjo množino proda Mihael Kavčič, Šiška, Ljubljana VII — telefon 22-97. 15479-6

Zelo poceni prodam

12 km goselne proge, od 9 kg po metru z drobnim materijalom. Informacije daje M. Cerovina, Zagreb, poštni pret. 278. 13355-6

Posnemalnike

ročni pogon, malo rabljene in »Alfa« kotlje poceni proda mlekarna Bernhard v Mariboru. 15127-6

Medene karnise

pleteno zibelko, novo pisalno in puhara preprogo ugodno proda Kralj, Cesta v Rožno dolino 26. 15561-6

Pisalno mizo

skoraj novo, vsled pomanjkanja prostora ugodno prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 15595-6

Nov lestenec

na 4 žarnice, s svilenim senčnikom prodam. Poizve se v česalnem salonu Gorazd, Beethovnova ul. 14. 15556-6

Pletena garnitura

nova, 3 stoli, klop in miza za 450 Din naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Garnitura«. 15565-6

Otroški voziček

globok, naprodaj v Metelkovi ulici 13. 15566-6

Opravo za mlekarno

poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 15574-6

Vrednote

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Spalno opravo

kompletno za 2 osebi, po nizki ceni takoj proda I. Sax, Kongresni trg št. 3/I. 15557-12

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Terjatev v Švici

takoj izvršljiva, v znesku cirka 40.000 Din, ugodno prodam ali zamenjam za vrednostne papirje »Ratne štete«. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Švica«. 15554-16

2 hranilni knjižici

Kmetske hranilnice 140.000 in Ljubljanske mestne 318 tisoč, prodam izključno proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zelo povoljna cena«. 15582-16

Hranilno knjižico

Mestne hranilnice ljubljanske, kupimo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »100.000«. 15504-16

Družabnika

za zelo rentabilno večjo žago v Bosni s 100 odst. zaslužkom sprejmem. Vprašati: »Trgotransport«, Sarajevo. 15354-16

Hranilne vloge

vseh bank kupujemo in prodajamo najugodneje in točno. Bankarsko poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ulica 6/II. Tel. interurb. 38-38. Za odgovor priložiti 3 Din v znamkah 161-16

Vlogo Hrv. štedione

nad 100.000 Din prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15576-16

Vložno knjižico

kupim za celotni znesek na mesečna odplačila. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Višina zneska«. 15590-16

Posredujem denar

na hranilne knjižice velikih denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana Gledališka 12. 15608-16

Prodam vlogo

Mestne hranilnice ljubljanske (32.500) za gotovino 17.000 Din. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Gotovina takoj«. 15605-16

Gotovino

iščemo proti vknjižbi na prvo mesto in dobremu obrestovanju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Ljubljana«. 15607-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekarno

v poslaniškem delu centra Beograda, vsled bolezni odstopim proti 30.000 Din odkupnine. Takojšnja odločitev potrebna. Resni reflektanti naj pišejo na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pekarna Beograd«. 15586-19

Prometni lokal

iščem za prodajo kruha, mleka in slaščic. Plačam četrt leta naprej. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Prometni«. 15418-19

Prometen lokal

iščem za prodajo kruha, mleka in slaščic. Plačam ¼ leta naprej. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Prometni«. 15418-19

Trgovski lokal

prvi na Vodnikovem trgu, drugi v Kopitarjevi ulici takoj odda Slovenska banka, Krekov trg štev. 10. 15606-19

Les

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bukovih drv

10 vagonov lepih in suhih prodam po nizki ceni. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica štev. 12. 15578-15

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Konjske mrve

sube, letošnje, iz travnika prodam 5000 kg. Poizve se v trgovini Perdan naslednik, Krekov trg 11. 15423-33

Suhe gobe

povsrčeno kupuje po naj višji ceni Artur Nachbar Radeče. 14426-33

Stanovanje odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

oddam z julijem na Karlovški cesti 26, pritličje. 15564-21

Dvosob. stanovanje

s kopalnico in poseleko sobo, v vili oddam s 15. junijem ali pozneje stranki brez otrok. Rutarjeva ulica 4a/I. 15580-21

Enosob. stanovanje

s kuhinjo oddam na Rimski cesti 23. 15555-21

3 enosobna stanovanja

oddam takoj ali pozneje v Rožni dolini, cesta IX/2. 15575-21

Stanovanje

dvo- ali trisobno, z balkonom, lepo, v novi vili oddam takoj ali s 1. julijem v Bolgarski ulici štev. 17 15589-21

Dvosob. stanovanje

s kuhinjo, oddam s 1. julijem v Mostah, Predovičeva ulica 22. 15596-21

Stanovanje

sobe, kuhinje in pritiklin, solnčno in suho, oddam stranki brez otrok v Trnovem, Jelovškova ulica št. 24. 15597-21

Trisob. stanovanje

komfortno, v vili pri Stadionu takoj oddam na Tyrševi cesti 90. Ogledati med 2. in 5. popoldne. 15593-21

Stanovanja iče

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

s pritiklinami iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Udobno«. 15558-21/a

Štirisob. stanovanje

z vsemi pritiklinami v I. nadstropju iščem blizu sredine mesta. Ponudbe pod šifro »4 sobe« na ogl. oddelek »Jutra«. 15190-21/a

Enosob. stanovanje

iščeta dve osebi za takoj ali pozneje. Po možnosti v trnovskem ali šentjakobskem okraju. Naslov poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dve mirna«. 15609-21/a

Sobo odda

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Upokojenca

(samca) vzamem na stanovanje s hrano in perilom za 450 Din mesečno. Ponudbe pod značko »Mirna družina« na oglasni oddelek »Jutra«. 15549-23

Dve sostanovalki

v sredini mesta sprejmem na stanovanje z zajtrkom in večerjo po 275 Din mesečno. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 15571-23

Sobo z 1 posteljo

oddam v bližini glavne pošte. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15584-23

Lepo sobo

s poseb. vhodom in elektriko oddam enemu ali dvema gospodoma na Taboru št. 5/I, desno. 15583-23

Dve sobi

v bližini sodišča oddam za pisarno. Ogled med 11. in 16. uro. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15606-23

Sobe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Priletna dama

išče veliko sobo s separatnim vhodom, v centru, za stalno. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Št. 11«. 15559-23/a

Snažno sobo

v bližini Tivolija, z uporabo kopalnice (ev. telefona), s posebnim vhodom iščem za 4—5 mesecev. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Redni plačnik«. 15553-23/a

Kam pa, kam?

Avtoizlet v Dubrovnik

z modernim lukuznim avtomobilom preko Plitvic, Sasajeva, Mostara v Dubrovnik in Cetinje ter nazaj, sprejmem 2 osebi. — Informacije daje Putnik v Ljubljani. 15587-18

Dopisi

Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Partnerico

nemško govorečo, iščem za ture, izlete, kajak-partije itd. R. Runge, Ljubljana, Poste restante. 15547-24

Trst-Venezia

Pridem občajno. Če možno pridi v k. 15551-24

Ženitve

Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Poroke

vseh slojev, ver, posredujemo najdiskretneje. Za svoje ponudbe jamčimo. Obiščite nas s polnim zaupanjem. Prospekte razpošiljamo proti predplačilu 10 Din v poštnih znamkah »Fides«, Zagreb, Tkalčičeva ulica 4. 15487-25

Stroji

Mizarske stroje

nove in malo rabljene, v najboljšem stanju, lahko zelo ugodno kupite. Vabimo Vas na brezobvezen ogled. Klein & Stiefe Fulda, zastopstvo Peter Angelo, d. z o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta št. 31. Telefon 3249. 152-29

Šivalni stroj

malo rabljen, s 5 predali, pogrezljiv, naprodaj. Na ogled pri tvrdki Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. 15594-29

Živali

Konj dirkač

amer. pasme, z rodovnikom, v 4 letu, popolnoma vpeljan v vozu, zelo hiter, z Bugi vozom in opremo poceni naprodaj — tudi posebej. — Ljubljanski velesejem, paviljon G 182. 15569-27

Razno

Premog drva in KARBO PAKETI pri **IV. SCHUMI** Dolenjska cesta Telefon 29-51

Vina

prvovrstna bela in črna vam ugodno nudi od 50 litrov naprej **Belokranjska klet** vinarska zadruga LJUBLJANA VII Gasilska ulica štev. 3.

Obiščite nas na velesejmu

PREHODNA DEKLIŠKA DOBA JE MED 12. in 17. LETOM.

To je doba, ko mora imeti vsako dekle jako in zdravo kri, močne in zdrave živce in izboren tek. To daje »Energin« za jačanje krvi, živcev in teka.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah, poltitrska steklenica Din 35.—.

Reg. S. br. 4787-32

MOŠKI,

ki trpite na seksualni nevrasteniji, odnosno impotenci, nezadostni funkciji spolnih žlez, duševni depresiji, poskusite

OKASA TABLETE

ki so od mnogih zdravnikov preskušene in odobrene kot hormonski preparat. Naročila in vprašanja naslovite na zastopnika: Lekarna Hofer, Zagreb, oddelek Okasa, Preradovićeva 40. Zahtevajte v vseh lekarnah. — Ogl. reg. Sp. br. 382-28/III. 1934.

Na križišču centruma Ljubljane oddamo za 1. avgust v I. nadstropju

komfortno stanovanje

obstoječe: iz 5 velikih sob in dveh kabinetov, primerno tudi za poslovne lokale za:

zdravnike
zobozdravnike
zavarovalnice
odvetnike
agenture
modne salone. 4740

Vprašati v oglasnem oddelku »Jutra«.

Grafolog KARMAH V LJUBLJANI.

Obiske sprejema v hotelu »Soča« še do 10. t. m. — Odgovarja tudi na došlo korespondenco. 5453

Ali imate lepe bele zobe?

Če ne morete na to vprašanje pritrditi z veseljem, potem Vam svetujemo poskus s Chlorodontom.

Chlorodont je zobna pasta z veliko čistilno močjo, ne da se loti pri tem dragocene zobne sklenine. S Chlorodontom negovani zobje bolje izgledajo in imajo lepši sijaj.

Da dosežete popolen učinek dnevne nege zob in ust, je potrebna Chlorodont ustna voda, katera ne vpliva samo blažilno na okusne živce, temveč tudi osvežuje in čisti usta kakor kopel telo. Ista je močno koncentrirana ter varčna pri uporabi.

Zobna pasta: tuba Din. 8.- in Din. 13.-
Ustna voda: steklenica Din 16.- in Din 30.-

Chlorodont
zobna pasta — ustna voda

Ljuba Jurković:

(Ilustriral V. Masi)

106

Prvi so prišli na skupščino stari ded slon Tim, tetka zebra Kleopatra, teta žirafa Ksantipa, za temi stric Lev, stric Leopard, stric Tiger z gospo soprogo, noj Jon z vsemi svojimi brati, in nazadnje, kakopak — stric Sivec.

Nočem imeti sivih las!

»Heinzelmännchen« physichromni eliksir za lase je brezhibno sredstvo poper osvetlje. — Ta, že decenije preskušena voda za lase ni nikako sredstvo za barvanje. To je biološki proces, ki vrača lasem naravno zdravo barvo. Laseje vpijajo to vodo in po tej brani se vrača sivim lasem njihova prejšnja naravna barva. — »HEINZELMÄNNCHEN« pospešuje obenem rast las in prepreča osivenje tudi do najvišje starosti. — Cena steklenici Din 30.—. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke. Depot: COSMOCHEMIA, ZAGREB, Smičiklasova ulica 23. 164

JAVNA ZAHVALA

Podpisana se tem potom javno zahvalim šefu kirurgičnega oddelka ljubljanske bolnice g. dr. Lavriču za uspešno operacijo in neprecenljivo nego po isti, s čim me je rešil nevzdržnih muk do neizogibne predčasne smrti.

Zato priporočam vsakomur, kdorkoli trpi za boleznijo, kjer je operacija neobhodno potrebna, naj se brez oklevanja podvrže njegovi spretni roki.

Istim potom se zahvalim tudi g. dr. Korenčanu v Mariboru za njegovo veliko skrb in pomoč pred operacijo in dragocen nasvet za operacijo. 5472

FRANČIŠKA BREZECOVA,
soproga strojevodje držav. železnic v Mariboru

Lesna industrija „Javor“ v Logatcu

razprodaja

ZALOGO POHIŠTVA

tudi na vložne knjižice

v Ljubljani, na Masarykovi cesti štev. 12.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.